הארץ

75 אג' יום ה' ו' באייר תשמ"ו, 15 במאי 1986 VOL. 68/20383 MAY 15 1986

חפש! MINIRATE - שילוח אוירי
להובלות קטנות
אירופה, ארה"ב, מזרח רחוק ודרום אמריקה
אגיש סקאי ספיד בע"מ
ריב"ל 18 תל-אביב 03-371282

ישראל תוצב בפני בעיה צבאית חמורה אם יאיישו הסורים הביצורים בבקעת הלבנון

צה"ל יצטרך להציב מול חזית כזאת כוחות גדולים יחסית בהיערכות הגנתית

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

ישראל עלולה לעמוד בפני בעיה צבאית חמורה גם אם לא תפרוץ מלחמה בסיום בניית הביצורים והמתפורות בדרום בקעת הלבנון. אם יאיישו הסורים את מערך הביצורים שבנו בכוחות צבאיים, תעמוד ישראל למעשה בפני חזית נוספת בצפון. במקרה כזה, יתכן שיצטרך צה"ל להציב מול חזית כזאת כוחות גדולים יחסית במבנה הגנתית. זאת משום שעל-פי הדוקטרינה הסובייטית, שעליה מבוסס מערך הביצורים הסוריים, ההיערכות ההגנתית מאפשרת מעבר מהיר להיערכות התקפית.

מערך הביצורים, שהסורים עומדים בפני השלמתו, מתוכנן לקלוט כוחות שריון וארטילריה. המערך נבנה בתחום שאותו עזב צה"ל כשנסג מלבנון, ואיוש חלק מהמתפורות בארטילריה סורית יגרום לכך שהקצה הצפוני של הגליל יהיה תחת כיסוי ארטילרי סורי. עדיין, אין המצב הנוכחי מצריך תגובה צבאית ישראלית.

סופר "הארץ" לענייני ערביים מוסר: ארה"ב תבעה מסוריה להפסיק את עבודות הביצורים בבקעת הלבנון ולפנות את המתפורות שהוכנסו באיזור. העתון הכוויתי "אל-אנבאא" שמסר על כך ואמצעי תקשורת ערביים לרבות תחנת השידור בבירות, ציינו כי תגובות ישראליות של עשרות טנקים, משאיות ואמצעי דהאר נידים עבר בגזרה המזרחית לשיפולים הדרומיים של החרמון ואיזור הגולן.

אש"ף פרסם אתמול הודעות לרגל יום השנה ה-38 "לכיבוש פלשתין", בהן קרא לעבור מ"פעולות התנגדות, למלחמה כוללת לשיחרור פלשתין".

מאז 1978 פועל צה"ל ללא תכנית רב־שנתית

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

צה"ל פועל ללא תוכנית עבודה רב־שנתית מאז 1978. מאז ועד עתה, במשך כשמונה שנים פועל צה"ל ומתכנן את מבנה הכוחות והצטיידות שלו על־פי תוכניות שנתיות בלבד, "קדם תכנון"ו"קדמי תכנון".

לאחר שהסתיימה תקופת התוכנית הרב־שנתית ב־1978, הוכנה תוכנית חדשה על־ידי אגף התכנון במטכ"ל, בראשה עמד באותה תקופה האלוף נתי שרוני. תוכנית זו נפסלה על־ידי שר הביטחון אריק שרון. להערכתו של שרון לא היתה התוכנית שהוכנה על־ידי אג"ת, מאוזנת, בין השאר מבחינת הדגשים וההשקעות הדרושות לזרועות השונות. שרון פסל את התוכנית וביקש שתעודכן. התוכנית אכן עודכנה, הוגשה טיוטה חדשה, שכונתה "שחר ב'", אך מאז לא אושרה רשמית, ולמעשה פועל צה"ל בלי תוכנית עבודה כזאת, האמורה להוות מסגרת לתכנון ארוך טווח.

שני ישראלים נעצרו בארה"ב בחשד להברחת טילי טאו לאיראן ועיראק

גיל סילווה וזאבי רייס ★ הם צפויים למאסר של יותר מ־30 שנה ולקנס של 1.5 מיליון ד'

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שני ישראלים, גיל סילווה וזאבי רייס, מואשמים בכך שניסו להבריח 3819 טילי טאו נגד טנקים לאיראן ועיראק.

השניים נעצרו בסוף חודש אפריל בניו יורק וניו ג'רזי ויעמדו למשפט בטקסס שם נערכה עיקר פעילותם. על־פי כתב האשום שפורסם אתמול ניסו השניים בשותפות עם עוד שני אמריקאים סם הכט ואר־מיזור להבריח ולמכור את הטילים הלו דרך קוסטה ריקה. התכנית החלה ב־21 לפברואר כאשר השניים התקשרו עם סוכן חשאי של המכס וביקשו ממנו רשימת טילי טאו ושנת יצורם. מאוחר יותר בחודש מארס התקשרו השניים באמצעות טלקס עם סוכן חשאי אחר של שלטונות המכס (מבלי שידעו כי מדובר בסוכן חשאי) וסיכמו עמו כי עבור כל טיל טאו הם יקבלו 8850 דולר. שניים מתוך הארבעה נסעו לשוויץ כדי לפתוח חשבון בבנק אליו יועבר הכסף מיוסטון טקסס. אותם שניים היו אמורים לזהור מטוס שיעביר את הטילים ליעדם.

בתחילת חודש אפריל הודיעו השניים כי השיגו ארבעה מטוסים על צוותם שיעבירו את הטילים לאיראן או עיראק דרך קוסטה ריקה. בעת ההתקשרויות מסרו השניים לסוכן החשאי כי תשלום מקדמה בסך 200 אלף דולר תקדם מאד את העסקה.

התובע הפדראלי בטקסאס אמר ל"הארץ", כי השניים למעשה לא רכשו את הטילים וככל הנראה ביקשו לקבל את הכסף מבלי למסור את התמורה. אך הם עשו מספיק צעדים גלויים כדי שניתן יהיה להאשימם בנסיון הברחה והונאת שלטונות המכס, בכך שניסו להבריח הטילים ללא רשיונות מתאימים.

אם יורשעו צפוי זאבי רייס לשלושים וחמש שנות מאסר ומיליון שבע מאות חמישים אלף דולר קנס ואילו גיל סילווה צפוי למאסר של שלושים שנה ומיליון וחצי דולר קנס.

שצ'רנסקי: מה עם עוד 400 אלף יהודים המחכים לשחרור

בהופעה סוחטת דמעות בבית הלבן אמר: אין לעשות ויתורים לסובייטים

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "גורל יהודי ברית המועצות נתון בידיו של הנשיא רייגן" אמר אנטולי שצ'רנסקי לאחר פגישה בת חצי שעה עם הנשיא רייגן. לדבריו, "דיפלומטיה שקטה יעילה רק אם מאחוריה ניצבת דעת קהל איתנה ופעילה".

בפגישה הודה שצ'רנסקי לרייגן על טיפולו בשחרורו ועל התעניינותו בגורל יהודי ברית המועצות. מאוחר יותר אמר שצ'רנסקי, כי הופתע לראות עד כמה מודעים הממשל והנשיא לפעולת המערכת הסובייטית בנושא זכויות האדם. לדעתו, על ארה"ב לקשר בין פירוק הנשק הגרעיני עם בריה"מ ובין שחרור יהודי ברית המועצות משום ש"בנושאים כאלה דרוש אמון מלא בין הצדדים. כיצד יכול להיווצר אמון כאשר הסובייטים אינם מקיימים את חלקם בהסכמים, הנוגעים לזכויות אדם".

ביקורו של שצ'רנסקי, שזכה לכיסוי רחב ומרכזי בכלי התקשורת האמריקאיים, עורר מחלוקת על טיפולו של הממשל בביקור. לפי החלטת הבית הלבן ומשרד החוץ, נערכה הפגישה עם הנשיא כמעט בחשאי. נציגי כלי התקשורת ונציגי שגרירות ישראל לא הורשו להשתתף בה, וצלמים לא הורשו לצלם את תחילתה. דובר מחלקת המדינה אמר, כי זה היה לבקשתו של שצ'רנסקי. מארגני סיורו מסרו, כי שצ'רנסקי ביקש לשתף את שגריר ישראל במפגש, אך הממשל התנגד להעניק פרסומת לפגישה.

בהופעתו המרגשת, שסחטה דמעות מחלק מן הנאספים, אמר שצ'רנסקי, כי אין לעשות ויתורים לסובייטים בנושא זכויות האדם משום שהסתפקות במועט ונכונות להתפשרות נותנת בידיהם תחושה, שהם יכולים להסתפק ב"מחוות קוסמטיות". "אמנם השתחררתי, אך 400 אלף יהודים נוספים מחכים לשחרורם", הוא אמר.

הנשיא רייגן חתם אתמול על חוק, המאפשר לתת מדליית הערכה מיוחדת לשצ'רנסקי ולאשתו, אביטל, על מאבקם. אתמול הופיע שצ'רנסקי בקבלת הפנים המסורתית, הנערכת בשגרירות ישראל לכבוד יום העצמאות.

סריקות אחר חוליית המחבלים שירתה קטיושות לעבר מטולה

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

כוחות גדולים של צה"ל ערכו מאז ערב יום העצמאות סריקות, חיפושים וחקירות בדרום לבנון כדי לגלות את חוליית המחבלים שירתה בערב יום העצמאות קטיושות לעבר אצבע הגליל. במקביל עשו כוחות הביטחון מאמצים כדי למנוע השנות ירי קטיושות במשך החג. כוחות צה"ל על־פי מקורות לבנוניים ירו לעבר כמה אזורים מחוץ לאיזור הביטחון וזאת במטרה למנוע מארגוני טרור לפעול נגד ישראל.

על נפילת הקטיושה — בעמוד 3.

האוניברסיטה העברית עורכת ימי עיון לאנשי חינוך ערבים מהגדה

פרופ' זאב קליין: הנושא רגיש; לפי בקשתם לא פרסמנו אפילו בתוך האוניברסיטה את דבר קיום ימי העיון

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

בפעולה שקטה ויוצאת דופן מסוגה, נערכים באוניברסיטה העברית בירושלים, ימי עיון לאנשי חינוך ערבים מהגדה. מורים, בקבוצות המונות עשרות משתתפים, המגיעים במאורגן לשמוע מרצים יהודים.

יצויין, כי בתי הספר בגדה, כפופים לירדן מבחינת תכנית הלימודים וספרי הלימוד. מכשירים בהם את התלמידים לבחינות בגרות ירדניות. המורים והמנהלים, כפופים לממשל הצבאי.

ימי העיון באוניברסיטה העברית נערכים זו השנה השניה על פי בקשת הערבים. קיום ההרצאות התאפשר, הודות לשיתוף פעולה בין משרד החינוך ובין בית הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית. את משרד החינוך מייצג, המפקח על החינוך הערבי בשטחים, אמר עיירה. נושאי ההרצאות הם ספציפיים ובתוכם: הוראת אנגלית, מינהל חינוך וגישות בחינוך.

ראש בית הספר לחינוך באוניברסיטה העברית פרופ' זאב קליין אמר בתגובה: "הנושא רגיש. לפי בקשתם לא פרסמנו את קיום ימי העיון, אפילו בתוך האוניברסיטה".

בניגוד להצלחת ימי עיון אלה, הנערכים לערבים בלבד, נכשלה לפני כשבועיים, יוזמה פרטית, להפגיש אותם עם אנשי חינוך יהודים. היוזמה היתה של פרופ' אבודיה כהן מבית הספר לחינוך באוניברסיטה העברית, שהקים גוף המקשר בין אנשי חינוך המתמחים בתחומים שונים.

רייגן יבקש מהארגונים היהודיים סיוע בהעברת עסקת הנשק הסעודית

לאחר שנחל בשבוע שעבר מפלה קשה בעת ההצבעה בשני בתי הקונגרס

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). על פי עצת עוזריו ויו"ר ועדת החוץ של הסנאט ריצ'רד לוגאר יפנה הנשיא רייגן לנציגי ארגונים יהודיים בבקשה לסייע לממשל להעביר את עסקת הנשק הסעודית בקונגרס. הממשל נחל בשבוע שעבר מפלה קשה בעת ההצבעה בשני בתי הקונגרס אשר ברוב מכריע (22־73 בסנאט, ו־356־62 בבית הנבחרים) הפילו את ההצעה. זאת למרות שהלובי היהודי איפ"ק הודיע כי לא ייאבק בבקשת הממשל ואילו ישראל שלחה רמזים מעורפלים על פיהם הבינו בוואשינגטון כי גם היא לא תילחם בעסקה כדי לא לקלקל את היחסים עם הממשל.

הממשל וכמיוחד הנשיא רייגן שנתן לפני שנה את הבטחתו לסעודים כי הממשל יסייע לבטחונה של סעודיה, רואה באישור העסקה נושא עקרוני הנוגע לא רק למצבה הבטחוני של סעודיה אלא לעצם השפעתה של ארה"ב במזרח התיכון. "אי מכירת הנשק לסעודים עלול למוטט את מערכת הקשרים האמריקאית באיזור ולהוביל לא רק במאמצי השלום וביכולתה של ארה"ב לתווך בין הצדדים אלא אף להביא לסילוקה של ארה"ב מן האיזור" אמר פקיד בכיר במשרד החוץ.

המשטרה סבורה: המתנדבת שנמצאה סמוך לצומת דורות נאנסה ונרצחה בחניקה כמה שעות לפני מציאת הגופה

משחזור תנועותיה עולה כי עצרה טרמפ ממושב עין יהב שם ביקרה חברים לכיוון אשקלון ★ הוקם צוות חקירה מיוחד הבודק אפשרות לקשר בין רצח זה לרצח התיירת מרים שטוקר ולניסיון רצח החיילת בנגב

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

אתמול בשעה שש בבוקר נמצאה גופת מתנדבת מאנגליה, לוסי עמוס, בת 23 סמוך לצומת דורות מתחת לחורשת האקליפטוסים דרומית לאשקלון. גורמי משטרה בכירים מעריכים כי התיירת נרצחה בחניקה לאחר שנאנסה שעות ספורות לפני מציאת הגופה. בשיחה ל"הארץ" מסר מפקד מרחב לכיש ניצב משנה יוסי צוריה כי אתמול סמוך לשעה שש בבוקר יצאה קבוצה של חברי קיבוץ דורות לחיפושים אחר המתנדבת אשר שהתה בקיבוצם ונעדרה מיום 12.5.86. לאחר חיפושים קדחתניים גילו אנשי הקיבוץ את גופתה שרועה מתחת לעצי האקליפטוס כאשר סימני דם ליוו. היא היתה עירומה כשרק חולצה קרועה מכסה את החלק העליון של גופה.

אנשי הקיבוץ הזעיקו מיד את כוחות המשטרה אשר הגיעו למקום ובראשם מפקד המרחב ניצב משנה יוסי צוריה ומפקד המחוז הדרומי ניצב רחמים קומפורט. למקום הגיעו גם אנשי המעבדה לזיהוי פלילי אשר החלו מיד באיסוף ראיות וצילום הגופה. הגופה כוסתה בבד שחור והועברה מיד למכון הפתלוגי באבו־כביר. גורם משטרתי בכיר אמר אמש כי על־פי כל הסימנים נרצחה התיירת בחניקה ולא בכלי נשק וזאת לאחר שבוצע בה אונס או מעשה מגונה חמור.

מפקד המרחב סירב למסור ל"הארץ" איך הגיעה התיירת למקום אך מעריכים כי היא יצאה ממושב עין יהב שם ביקרה חברים, לקחה טרמפ מעין יהב לכיוון אשקלון ולוקח הטרמפ הוא זה שביצע בה את זממו. טרם ברור אם הגופה הועברה ממקום למקום או שמקום הרצח היה בסמוך למציאת הגופה. כאמור הוקם צוות חקירה מיוחד בראשותו של פקד אברהם בוזילי וכן נבדקים כיוונים שונים וכן הקשר בין רצח זה לרצח התיירת מרים שטוקר לפני חודשיים, לניסיון רצח החיילת אשתקד וכן לניסיון התקיפה של המתנדבת האוסטרלית שלשום.

לסופר "הארץ" נודע כי גורמים בכירים במטה הארצי וכן במחוז הדרומי מודאגים לנוכח המקרים האחרונים שבהם מותקפות תיירות בדרום הארץ. נודע כי הוחלט להזרים משאבים חדשים לפענח את הפרשיות האחרונות אשר גורמות למבוכה בצמרת המשטרה.

במשק דורות שם שהתה המתנדבת היו הנוכחים אתמול מגילוי הגופה. הם סיפרו כי המתנדבת אהבה את ישראל. היא ביקרה מספר פעמים בארץ ואף הביעה את רצונה להשתקע כאן. משטרת ישראל מסרה, כי דיווח על מציאת גופתה של לוסי עמוס נמסר גם להוריה השוהים בבריטניה. עוד נודע ל"הארץ" כי במקום האירוע לא נמצאו עקבות של כלי רכב אך לא מוציאים מכלל אפשרות כי התוקף הגיע לשם עם רכב אך הצליח לטשטש את העקבות.

מודעות ללוח העיר
ליום ו' 16.5.86
מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח
טל' 03—371261
עד שעה 20.00

מדד אפריל יעלה בכ־3%; הדלק יוזל הלילה בחצות

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

במשרדים הכלכליים מעריכים כי מדד חודש אפריל שיפורסם אחר הצהריים ינוע בסביבות ה־3 אחוזים. זהו מדד גבוה בהשוואה למדדים בחודשים האחרונים. הדבר נובע בעיקר מהתייקרויות עונתיות של הלבשה והנעלה, עקב כניסת לבוש הקיץ לשווקים ומהעלאת מיסים ארנונות ואגרות.

במשכורות הקרובה לא תשולם תוספת יוקר וזאת מאחר שעל פי ההסכם החדש של תוספת היוקר היא תשולם, רק לאחר הצטברות מדדים של שבעה אחוז ומעלה.

במשרדים הכלכליים מעריכים כי מדד חודש מאי יהיה בסביבות 1.5 אחוז וכך גם מדד יוני.

הלילה בחצות יוזלו מחירי הדלק לסוגיו בשיעורים הנעים בין 6 ל־30 אחוזים. צפויה גם העלאת מחיריהם של המצרכים המסובסדים בשיעור של 5 עד 30 אחוזים. לפני החג נשקלה במשרדים הכלכליים אפשרות לדחות בימים ספורים את העלאת מחירי המצרכים המסובסדים ולא לבצעה ביום שבו מוזל הדלק. הוזלת מחירי הדלק תמתן במדד מאי את העלאת מחיריהם של המצרכים המסובסדים. כמו כן יתבצע שלב נוסף בהוצאת ענפים ושירותים מהפיקוח על המחירים.

פקיד בכיר במשרד החוץ: נסיעת ארנס לדרא"פ – "מציאה לממשלת קייפטאון"

במסמך ששלח לדוד קמחי ציין הבכיר כי מאז הופעלו צווי החרום בדרא"פ לא ביקר שם שום שר ממדינה מערבית־דמוקרטית

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

פקיד בכיר במשרד החוץ הגדיר פגישות מתוכננות לשר משה ארנס עם ראשי השלטון בדרום אפריקה במלים "מציאה לממשלת קייפטאון". על נסיעתו של ארנס לדרום אפריקה בראשית יוני נודע לראשונה במשרד החוץ מהנציגות הישראלית של הפדרציה הציונית בדרום אפריקה. אנשי הפדרציה הזמינו את ארנס לסידרת הופעות ותיאמו עבורו פגישות עם שרים בכירים בממשלת הלבנים בפרטוריה.

במסמך ששלח בכיר במשרד החוץ למנכ"ל דוד קמחי ציין כי מאז הופעלו צווי החרום בדרום אפריקה נגד השחורים, לא ביקר שם שום שר ממדינה מערבית־דמוקרטית. סופר "הארץ" מציין כי שר הקליטה יעקב צור שביקר לא מכבר בדרום אפריקה נמנע מפגישות עם אנשי ממשלה וצמצם את מגעיו לארגונים יהודיים.

ארנס טרם ביקש את אישור הממשלה ומשרד החוץ לנסיעתו. במשרד החוץ נעשים מאמצים להניא אותו לפחות מהפגישה עם השרים הדרום אפריקאים מחשש שהדבר יפגע במאמצים להדק את הקשרים עם השחורים בדרום אפריקה. ארנס מבקר עתה בארה"ב ואמש לא ניתן היה לקבל את תגובתו.

ריינר ימסור היום על החלטתו להתפטר מאמפל

המשנה למנכ"ל בנק המזרחי מיכאל צביגרי מוזכר כמועמד להחליף את אהרון מאיר שיתפטר כנראה ביום ראשון

מאת אריה לביא

יו"ר מועצת המנהלים של חברת אמפל, אפרים ריינר, ימסור היום על החלטתו להתפטר מתפקיד יו"ר אמפל וכן מתפקיד נשיא החברה. ריינר ימסור על כך בעת דיון של הנהלת חברת אמפל שיתקיים היום בניו יורק. פורמלית ימסור ריינר את התפטרותו רק בעוד ימים אחדים בעת כינוס מועצת המנהלים של חברת אמפל. בשלב זה לא ברור עדיין מי יחליף את ריינר אך מתגבשת החלטה לחזור ולפצל את התפקיד: יו"ר מועצת המנהלים מצד אחד ונשיא מצד שני. קרוב לוודאי שהנשיא יהיה הפעם ישראלי כנראה איש בנק הפועלים ואילו יו"ר מועצת המנהלים יהיה אמריקאי כנראה מקרב בעלי ההון הפרטי בחברת אמפל.

ביום ראשון תתכנס מועצת המנהלים של בנק המזרחי לדיון נוסף בדו"ח ועדת בייסקי. במערכת הבנקאות צופים שמנכ"ל הבנק אהרון מאיר יתפטר במהלך הדיון על התפטרותו בעקבות דו"ח בייסקי. מעריכים שמועצת המנהלים של הבנק תטיל על אהרון מאיר לשמש בתפקיד בכיר במסגרת פעילות בנק המזרחי בחו"ל.

התייעצות בדיסקונט המזרחי

בשלב זה עדיין לא ברור אם כבר ביום ראשון ימונה מנכ"ל חדש לבנק במקומו של אהרון מאיר. במגעים שנערכו בימים האחרונים מסתמנת מועמדותו של עורך דין מיכאל צביגרי המשנה למנכ"ל בנק המזרחי. צביגרי עשוי להיות מועמד של פשרה המקובל הן על הנהלת הבנק והן המוסדות הכלכליים של המפד"ל שיש להם משקל מכריע בעת מינוי מנכ"ל בנק המזרחי. יצויין שעד עתה הוזכרו שמותיהם של יעקב גדיש מי שהיה הממונה על התקציבים במשרד האוצר וכן הוזכר שמו של משה קראוס העומד בראש בנק המזרחי בארצות הברית. נודע שקראוס דחה את ההצעה למנותו למנכ"ל הבנק במקומו של אהרון מאיר. בין היתר הוזכר שמו של יצחק יגר מנכ"ל חברת הבניה משהב אך נראה שהוא לא יקבל תפקיד זה בגלל חוסר נסיונו בתחום הבנקאות.

אהרון מאיר שוהה בחו"ל וצפוי שהוא יחזור לקראת הדיון במועצת המנהלים של הבנק.

בבנק דיסקונט עדיין לא הוחלט כיצד לנהוג עם המלצות ועדת בייסקי המחייבות את רפאל רקנאטי לפרוש מתפקידו. כפי שפורסם ביום ג' ב"הארץ" בוחנת משפחת רקנאטי מספר הצעות שיאפשרו לרפאל רקנאטי להמשיך ולהכן בראש הקבוצה כאשר מסתמנת מגמה למנות אדם אחר בראשות בנק דיסקונט בלבד.

צפויה פרישת אמוראי אם לא יתמנה לנגיד בנק ישראל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מקורות ממשלתיים העריכו אתמול כי אם לא ימונה עדי אמוראי כנגיד בנק ישראל הוא עשוי לבקש לצאת לחופשה או אולי לפרוש ממשרת סגן שר האוצר. גורמים בכירים במפלגת העבודה מתחו אתמול ביקורת על שלדבריהם ראש הממשלה שמעון פרס אינו פועל די למינוי של אמוראי כנגיד. הם ציינו כי להערכתם ראש הממשלה אינו נוטה להעביר את אמוראי מהאוצר משום שפרס מעריך מאוד את עבודתו של אמוראי באוצר. לדבר יום פרס מבקש שאמוראי יישאר באוצר כדי לשמור על עמדת כוח של המערך במשרד זה.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

חדשות הארץ

שיחת היום
עם: קטיה גלזמן, כמורכבת עליה בבריה"מ
על: יום העצמאות במוסקווה (עמ' 2)

★ בנק עצמות הוקם בהדסה עין כרם (עמ' 6)

★ משרד הקליטה יגדיל תוכניות משכנתא לעולים מ־1 ביוני (עמ' 6)

★ "האנס האתלטי" נעדר לעוד 8 ימים (עמ' 6)

★ בהנהלת סולל בונה סבורים כי הברפלד קבע "פיצויים מופרזים" למפוטריו (עמ' 4)

★ בית־דין אזורי לעבודה דחה בקשת חברת חשמל לשמור סודיות הסכמי עבודה (עמ' 4)

שרות הארץ

מזג האוויר

מעונן חלקית בדרך כלל עם אפשרות לגשם בקטעי קר בעיקר בצפון הארץ. הלחות ללא שינוי משמעותי. טמפרטורות המינימום והמקסימום הצפויות להיום: ירושלים 10 עד 15, חיפה עד 21, טבריה 13 עד 25, נצרת 12 עד 18, עפולה 10 עד שומרון 13 עד 18, תל אביב 14 עד 21, נמל תעופה בן גוריון 12 עד 21, יריחו 15 עד 28, עזה 16 עד 21, באר שבע 10 עד 23, אילת 16 עד 28.

הגרלת הלוטו

המספרים הזוכים הם: 4, 9, 14, 15, 18, 22 והמספר הנוסף 29

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4723	0.0010
נוסעים	1.7450	0.0062
שחור	1.6200	—

בגליון זה 12 עמודים

אם העוצמה והמהירות חשובים לך -
רוץ על אוליבטי M24.

ביצועים ועוצמה של AT במחיר של PC

- פי 2½ יותר מהר ממחשב IBM XT, הודות למעבד 8086 (16 BIT אמיתי, 8 MHZ).
- תאימות תוכנה מלאה ל־IBM PC ולאלפי התוכנות הסטנדרטיות בשוק.
- מסך גרפי רב־גווני בשלש רמות רזולוציה.
- גב חזק של אוליבטי החברה מס' 1 לעיבוד נתונים באירופה, וחברת הענק האמריקאית AT & T.
- שירות ואחריות של דלתה חברה למסחר בע"מ.

התקשר אלינו או למפיצים המורשים שלנו ותגלה איך אוליבטי M24 יכול לתרום למהירות, לאמינות ולייעול העבודה השוטפת במשרדך.

olivetti M24

פי 2½

olivetti דלתה חברה למסחר בע"מ, טל' 03-7516879, 04-664428

هكذا من الأصل

هكذا في الأصل

ראיתי שמעתי

נשיאה בקונגרס הקנדי–יהודי

לראשונה בתולדות הקונגרס הקנדי–יהודי, הארגון הגדול והחשוב ביותר של יהודי קנדה, נבחרה אשה למשרה הבכירה בארגון. במועצה השנתית של הקונגרס, הנערכת בטורונטו, נבחרה דורותי ראייטמאן מ־מונטריאול, כנשיאה ארצית של המוסד הגדול. לדבריה, היא רצה למשרה "כדי שאשה תוכל להיות חלק מתהליך קבלת ההחלטות ברמה זו".

בדעת הנשיאה החדשה ל־הקדיש מאמץ מיוחד למשיכת צעירים לפעילות הקהילה היהודית, סיוע לקהילות קטנות ונדחות, והידוק היחסים בין אשכנזים לספרדים (בקנדה חיים 30 אלף יהודים ספרדים, רובם יוצאי מארוקו).

טורונטו
גלעד דותן

סיור הופעות לאופנה ישראלית

שתים־עשרה דוגמניות ישראליות יפהפיות יציגו את אופנת ישראל בחמישה בתי־מלון מ־פוארים בפרנקפורט, מינכן, דובה, אמסטרדם ולונדון. התצוגות יתקיימו בחודש יוני והן מיועדות לקדם את התיירות לישראל ולבסס את תדמיתה של ישראל כמדינת אופנה.

השידוך הוא בין משרד ה־תיירות, מכון הייצוא ואל על. בימוי התצוגות ייעשה על־ידי צבי צרפתי והחברות המשתתפות הן גוטקס, אוברזון ורקמה — לבגדי ים; גלי, ניבה, הוניגמן ופיצי — לאופנת נשים; הלן ובבי מודל — לסריגים; תרמוד וג'ינג'ס — לבגדי עור. הדגמים שיוצגו יהיו דגמי קיץ '87.

שולמית קיסרי

מה שלא עשה הטרור עשתה השמש

חששותיהם של המפיקים על פסטיבאל הקולנוע בקאן מפני "נטישה המונית" של הפסטיבאל, על רקע איומי הטרור, התבדו בימים האחרונים: שורה ארוכה של כוכבים אמריקאים, על מפיקיהם וסוכניהם, החליטו אמנם להימנע הפעם מלבוא לחוף הריוויירה הצרפתית, ואף הציגו את ה־חרמה כמחאה נגד האיסור שהטילה פאריס על המטוסים האמריקאים לחצות את המרחב האווירי הצרפתי בדרך להפצצת לוב. אולם נראה שמזג האוויר האביבי, שהגיע לאחר חורף ארוך לריוויירה, גובר על כל אמצעי הביטחון המתוחכמים שהנהלת הפסטיבאל התגאתה בהם.

רחובות קאן גדושים המונים היום יותר מאשר בכל פסטיבאל קודם, והמארגנים מחזיקים אצבעות בתקווה שהכל יימשך בשקט ובשמש עד לטקס הנעילה ביום שני הקרוב.

פאריס
יואב טוקר

רוצים אנשים מפורסמים

"אנשים רוצים שמות מוכרים הקשורים באורח חיים נוצץ, עשיר ומלהיב", מסבירים מטעם הוצאת הספרים ג.פ. פוטנאמס סאנס, את להיטותם של קוראים בארה"ב לספרים ביוגרפיים, אוטוביוגרפיים ולספרי זכרונות. 10 מכל 16 רבי־מכר בארה"ב, שאינם בתחום הסיפורת, הם קורות חיים וזכרונות.

אליזבת טיילור

"הניו יורק טיימס", המוסר על כך, מציין כי "איאקוקה", ספרו המפורסם של לי איאקוקה, נמצא כבר 80 שבועות ברשימת רבי־המכר בכריכה קשה של העיתון.

מוציאים לאור מעוניינים ל־עתים קרובות לשלם סכומים גבוהים גם עבור ספרים שכתבו אישים מפורסמים דנים בנושאים שאינם קשורים בסיפור חייהם. כך, למשל, שילמה הוצאת ספרים מקדמה גדולה לאליזבת טיילור כדי שתכתוב ספר על יחסן של נשים לבעיות משקל.

י.ג.

תוכנית טלוויזיה חדשה לאריק אינשטיין

אריק אינשטיין, כידוע, אינו מרבה בהופעות פומביות. אינשטיין מעדיף את החברה המצומצמת של צוות הפקה לטלוויזיה, ולאחרונה הקליט תו־כנית חדשה שתוקרן מחר בערב ושמה "תוצרת הארץ", כשם שיר הידוע הנושא שם זה. בת־כנית שולבו קטעי קישור שצולמו בבית קפה תל אביבי ישן, המוכר לאינשטיין ימים עברו.

בימים אלה עוסק אינשטיין באיסוף שירים חדשים, המול־חנים ברובם על־ידי מיקי גבריאלוב, ואשר אמורים להיות מו־כנים לראש השנה הקרוב.

ש. ברנע

בעריכת עירית רוזנבלום

צעירות קיבלו אתמול הודעות טלפוניות בגלי צה"ל במהלך ה"שירותרום". (תצלום עוזי קרן)

למעלה מ־2 מיליון שקל נאספו בשירותרום

הסכום עולה בכ־30 אחוז על הסכומים שנתרמו בשנים עברו ועולה על ציפיות המארגנים ששאפו להגיע למיליון דולר

מאת לילי גלילי
כתבת "הארץ"

סכום שיא של למעלה משני מיליון שקל נאסף אתמול במבצע השירותרום של גלי צה"ל והאגודה למען החייל. סכום זה עולה בכ־30 אחוז על הסכומים שנתרמו לשירותרום בשנים עברו, ועולה על ציפיות המארגנים ששאפו להגיע למיליון דולר.

כמיליון שקל נגבו מתרומות במהלך ההתרמה המוקדמת, ה־מכירות הפומביות והמבצעים ה־מיוחדים שקדמו ליום השידורים. גם השנה מיועדים כספי המבצע לחינוך החיילים ורווחתם.

מפקד גל"צ, נחמן שי הסביר את העליה בתרומות על אף המצב הכלכלי בארגון היעיל יותר שהיה השנה ובשיתוף הפעולה ההדוק בין גל"צ לאגודה למען החייל. לדבריו איפשר הארגון לפנות הפעם ליותר אנשים וגופים ישירות ובכתב. עם זאת, גופים ואישים פרטיים כאחד סירבו השנה להשתתף בשירותרום ולהרים תרומה בימים שהם נאלצים לפטר עובדים ולהחמיר את תנאי העבודה.

הסכום הגדול ביותר של 78 אלף שקל נתרם על ידי עובדי התעשייה האווירית. בנק הפועלים תרם 24 אלף שקל והבנק לאומי 15 אלף שקל. הנשיא הרצוג תרם 180 שקל, ושר הביטחון יצחק רבין 360 שקל בתרומה אישית. אביו של מפקד גל"צ תרם למבצע 450 שקל. תושב תל אביב בשם יוסי ברקוביץ' תרם 5000 שקל תמורת הזכות לשמוע את יוסי שר את "על הדבש ועל העוקץ" ואילו ח"כ מאיר שטרית (שהשתתף בהגשה לצד שריד ורפיק חלבי ונחמן שי) מוכן היה להכפיל סכום זה על מנת לשוב ולשמוע את יוסי שריד שר את השורה "אל בא העקוד נטוע". גם אסירים מכלא מעשיהו ומכלא רמון תרמו כ־200 שקל ונערות מהמוסד צופיה לעבר־יניות תרמו 1000 שקל. תושב יפו הרים תרומה של 1500 שקל תמורת טיול בן שעה ברחובי תל אביב עם ראש העיריה שלמה להט.

על סמך נסיון השנים הקודמות נגבים בסופו של דבר למעלה מ־90 אחוז מכספי התרומות, ורק כ־10 אחוז נופלים בשל טעויות באיסוף הנתונים או הבטחות שווא.

רקדני הבלט המלכותי הבריטי ישקלו היום שוב אם לבוא לארץ

סגן המנהל: הסיכויים קלושים ● חוששים מפיגועי טרור

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל"הארץ"). 57 רקדני להקת הבלט המלכותי הבר־יטי אשר הודיעו אתמול על ביטול ביקורם המתוכנן בישראל, עשויים לשנות את החלטתם בפגישת חרום שיקיימו הבוקר. פול פינדלי, סגן המנהל, אמר אמש ל"הארץ" לאחר הופעתה של הלהקה בעיר שפילד בצפון אנגליה כי על אף העובדה שהרקדנים ישקלו היום מחדש את החלטתם, הסיכויים לעריכתו של הביקור אינם נראים כטובים בשל החשש מפעולות טרור אפשריות במהלך שהותם בישראל. יחד עם זאת הוא סיפר כי חברי הלהקה הופתעו מן התגובות החריפות שעוררה החלטתם, בעיקר בישראל. ויבדקו גורמים נוספים, לרבות מידע על הסידורים שיופקדו על ביטחונם, העשויים לשכנעם להחליט באופן חיובי על עריכת המסע.

פינדלי הכחיש בתוקף כי מאחורי ההחלטה מסתתר שיקול פוליטי כלשהו. "להיפך", הוא אמר, "ה־רקדנים המתינו בהתלהבות רבה לביקור אחרי דחיות רבות שנמשכו שנתיים והם ציפו לו בקוצר רוח. אבל האירועים האחרונים, כמו ההפצצה האמריקאית על לוב והמ־עורבות הבריטית בה, פעלו עליהם את פעולתם". פינדלי עצמו מסרב לגלות מה עמדתם של נשי הלהקה בסוגייה זו אולם הוא לא הותיר מקום לספק באמרה: "כל דבר שמ־מנו יוצא הטרור כשידו על העליונה — ראוי לגינוי". לטענתו ביקורה הקרוב של מארגרט תאצ'ר בישראל לא יילקח בחשבון שיקוליהם.

החלטת הביטול של רקדני הבלט המקיימים את הופעות הבית שלהם באולם "סאדלר וולס" הידוע בלונ־דון, התקבלה ברוב גדול וגררה אחריה תגובות רבות של מורת רוח. האימפרסריו, ויקטור הוכהייזר ה־מעורב בהבאת הלהקה לישראל במסגרת פעולותיה של המועצה הבריטית לתרבות, גינה את הצעד בחריפות וקבע כי הוא יזיק ליחסים בין ישראל לבריטניה. הוא טען כי ישראל היא המקום הבטוח ביותר בעולם ואפילו בלשכתה של ראש הממשלה בדאונינג סטריט התבטאו פקידים ברוח דומה באופן לא רשמי.

הלהקה היתה מיועדת להעלות שש פעמים את יצירת "אגם הבר־בורים" בירושלים ובאמפי תיאטרון של קיסריה במשך עשרה ימים כחלק מאירועי פסטיבל ישראל. הנשיא וראש הממשלה אמורים היו להיות נוכחים בהצגת הבכורה בליל ה־7.6 ואלפי כרטיסים כבר נמכרו להופעות. הרקדנים, לרבות הבלר־ינות גלינה סמסובה, מארגרט בר־בורי ומריאן טייט, החוששות מ־פעולות תגמול לובית בהיותן בישראל, סבורות כי ההצעות ה־ציבורית לה זוכה הופעתן בארץ מעמידה את החלטתן במצב קשה.

יצוין כי הרצחו של התיירת הבריטית ליד שדרות מקשה עוד יותר על נכונות הרקדנים להופיע בארץ, למרות ההסכמה הכללית בעניין טיבם של סידורי השמירה בישראל ובטיחותה של חברת אל־על.

חידושים של בזק:

החל מיוני — חשבון טלפון מפורט עם פרטים על השיחות

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"

בזק תשלח למנויים, החל מחודש יוני, חשבון טלפון מפורט. בו יהיו פרטים מלאים על כל שיחה שקיים המנוי, היעד ומועד קבלת השיחה. החשבון שנשלח עד כה לכלל המנויים מספק מידע כללי על מספר השיחות.

ראשית יופעל השרות למנויי הטלפון שבאזורים מופעלת מרכזיה ספרתית, בשכונת רמות בירושלים, חלק מבת ים, קרית ים, באזור חיפה ובאזור האזורים בצפון תל אביב. אפשר יהיה לקבל פירוט על השי־חות הבינלאומיות, או על השיחות הבינלאומיות והבין־עירוניות, או על כל השיחות.

זהו שירות נוסף, שיהיה כרוך בתשלום, על פי סוג החשבון שיבחר המנוי וכמות השיחות שלו.

שירותים נוספים שיינתנו הם שיחת ועידה — שתאפשר שיחה בו־זמנית עם שני מטלפנים המצויים באותה עת בכל מקום שהוא.

עקוב אחרי — שירות המאפשר למנוי להפנות אוטומטית את ה־התקשרויות אליו אל כל טלפון אחר שיחפוץ.

שיחה ממתינה — אפשרות לקבל שיחה נוספת בשעה שהמנוי עסוק בשיחה.

חיוג מקוצר — יצירת הקשר הדרוש על ידי חיוג ספרה אחת או שתיים.

ארה"ב: כל מטוס לביא יעלה 22 מיליון דולר

ישראל מעריכה את עלות המטוס ב־15.5 מיליון דולר ★ ההפרש בין הערכות העלות של הפרויקט כולו מגיע ל־2 מיליארד דולר

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

משלחת של מערכת הביטחון, שיצאה לארה"ב לפני כשבועיים, לצורך דיונים עם נציגי הממשל האמריקאי, לא הצליחה לגשר על חילוקי הדעות בין ישראל לארצות הברית סביב ההערכות לגבי עלותו של פרויקט הלביא.

בראש הצוות האמריקאי לבדיקת עלות הלביא עומד דב זקהיים, יהודי דובר עברית רהוטה. להערכתו, יגיע מחיר ייצורו של כל מטוס לביא ל־22 מיליון דולר. בעוד שעל פי תחשיבי הצד הישראלי יהיה המחיר כ־15.5 מיליון דולר. בהתייחסו לעלות שלב הפיתוח קובע זקהיים, כי היא תגיע ל־2.6 מיליארד דולר, בעוד שעל פי התחשיב הישראלי היא תעמוד על 2.2 מיליארד דולר. על פי הערכות זקהיים, החל מ־1988 תידרש ישראל להשקיע בכל שנה כ־1 מיליארד דולרים בפרו־יקט, ואילו על פי החלטת שר הבי־טחון, יושקעו בפרויקט רק 550 מי־ליון דולרים. סכום זה על פי זקהיים, יגרום לפיגורים בלוח הזמנים של הפרויקט.

ההבדלים בהערכת העלויות, מ־ביאים לכך שבחישוב כולל עלול להגיע ההפרש בין עלות הפרויקט כולו, על פי האמריקאים, ובין הערכת הישראלים לכ־2 מיליארד דולר.

מקורות במערכת הביטחון מציינים, שחילוקי הדעות נובעים בעיקר מנושאים כמו מחירה של שעת עבודה על הפרויקט. ה־אמריקאים טוענים, שמחירה של שעת עבודה מגיע ל־40 דולר ואילו הישראלים טוענים שעל פי תחשיבי התעשייה האווירית, מחיר שעת עבודה בפרויקט הוא 22 דולר.

בתעשייה האווירית טוענים, שזק־היים מעורב בעניין הלביא מניעים אישיים, ומנהל למעשה מלחמת חורמה אישית נגד הפרויקט.

עלייה של 4.2% בצריכת הבנזין בינואר־אפריל '86 לעומת החודשים המקבילים אשתקד

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

צריכת הבנזין לסוגיו (אוקטן 96 ואוקטן 91) נמצאת במגמת עליה, מאז הוזלו מחירי הדלק, כך עולה מנתונים שנאספו במינהל הדלק שבמשרד האנרגיה. מהנתונים עולה כי בכל אחד מארבעת החודשים הראשונים של 1986 חלה עליה בצריכת הדלק לעומת החודשים המקבילים אשתקד.

כך גדלה צריכת הבנזין בינואר 86 ב־5.4 אחוז לעומת ינואר 85 והסתכמה ב־89.3 אלף ליטר. ב־חודש פברואר היתה עליה של 2.6 אחוז לעומת החודש המקביל אשתקד, במרץ היה גידול בשיעור דומה, ובאפריל עלתה צריכת הבנזין עליית כ־6 אחוז לעומת החודש המקביל ב־1985 והסתכמה ב־89.3 אלף ליטר.

ההשוואה הנתונים המצטברים לחודשים ינואר־אפריל מראה כי צריכת הבנזין עלתה מ־331.9 אלף ליטר בארבעת החודשים הראשונים של 1985 ל־345.9 אלף ליטר בארבעת החודשים הראשונים של 1986 גידול של 4.2 אחוז.

מחירי הדלק הוזלו בחודשים ספטמבר 85 ינואר 86 ופברואר 86 בסך הכל ב־13.5 אחוז. הנתונים אינם כוללים את ההוזלה הנוספת בשיעור של 12 אחוז שתהיה במ־חירי הבנזין היום בחצות. ההערכה היא, שבעקבותיה הוזלה זו תהיה עליה נוספת בהיקף צריכת הבנזין.

ראש מינהל הדלק במשרד האנר־גיה, שמעון גלבוע, העריך כי נתונים אלה מוכיחים מעל לכל ספק כי קיים קשר ישיר בין מחירי הדלק לבין נתוני צריכתו. מומחים מעריכים כי ההוזלה הצפויה במחירי החשמל תביא גם לגידול בצריכת החשמל.

ויצמן ושולץ ידונו בחידוש תהליך השלום במזרח התיכון

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

השר עזר ויצמן יצא אמש לוואשינגטון והוא יתקבל היום לפגישה אצל מזכיר המדינה האמריקאי ג'ורג' שולץ. השניים ידונו באפשרויות לחידוש תהליך השלום במזרח התיכון והסיכויים לשיפור היחסים בין ישראל למצרים לקראת חידוש שיחות טאבה. לוויצמן נועדו פגישות גם עם תת שר החוץ מייקל ארמקוסט ופקידים בכירים במשרד החוץ האמריקאי. מוואשינגטון ימשיך ויצמן לסיור הרצאות בארה"ב.

פעילי עלייה במברק להרצוג: אנו קיימים ומקווים לפגוש חברינו בישראל

מאת סופר "הארץ"

90 פעילי עלייה מ־8 ערים בבר־יה"מ שיגרו בערב יום העצמאות בר־כות לנשיא המדינה חיים הרצוג לרגל יום העצמאות ה־38 למדינה. במברק שכתבו פעילי העליה מ־קישנב, אודסה, לנינגרד, מוסקווה וערים אחרות, הם מדגישים כי באחרונה בתדירות הולכת וגוברת ניתן לשמוע התבטאויות ברמות שונות שאין יהודים הרוצים לעלות. "אין זה נכון", כותבים פעילי העליה, "אנו קיימים, יהודים בבריה"מ, הלוחמים למרות המצב הנוכחי והמקווים לפגוש את קרובינו וחברינו לאחר שנים רבות במולדתנו, ישראל."

רולטה רוסית בשידור חי

ריו דה ז'נרו (ע"ר). שוטר ברזילאי נכנס אתמול לאולפן של הטלוויזיה בעיר פלוריאנופוליס שבדרום בר־אזיל, ושיחק ב"רולטה רוסית" לעיני המצלמות.

כ־300,000 צופים ראו כאשר סר־ג'נט רוברטו ויאירה, 28, אב לששה, כיוון אקדח לרקתו, ולחץ שלוש פעמים על ההדק, בעודו קובל על שכרו הנמוך ועל חובותיו הגדולים.

הוא אמר, כי האקדח היה טעון בכדור אחד.

אחרי כ־40 דקות, שבמהלכן שוחח עם מראיין של הטלוויזיה, ולגם קפה, פרק קצין בכיר את נשקו של ויאירה, ועצר אותו.

ממונה על הגבלים עסקיים פתח בחקירה פלילית נגד פאנל חברות התעופה

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

זאב גלפור, הממונה על הגבלים עסקיים, פתח בחקירה פלילית נגד פאנל חברות התעופה בחשד, כי בהחלטתם לבטל את הפיצוי בין שני אחוזים בגין הוולריזציה לסוכני הנ־סיעות על מכירות כרטיסי טיסה, יש משום הפעלת הסדר כובל, המהווה עבירה על החוק.

לסופר "הארץ" נודע אמש, כי אם אמנם תעלה החקירה, כי פאנל חברות התעופה הסדירות הפועלות בישראל, עבר על חוק ההגבלים העסקיים, יוגש כתב אישום פלילי לבית המשפט ולא למועצה להגב־לים עסקיים.

על פי החוק יכול כתב האישום להיות מוגש כנגד כל אחד מחב־רות התעופה בנפרד וכנגד כל אחת מחברות התעופה. העונש המירבי הקבוע בחוק הוא עונש מאסר בפועל עד שמונה חודשים וקנס בסך 40 אלף ש"ח.

החקירה הפלילית של הממונה על הגבלים עסקיים נגד פאנל חברות התעופה, נפתחה בעקבות פניית בא כוחה המשפטי של התאחדות סוכני הנסיעות התיירות.

הפנייה הסתמכה על פסק־דינו של שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב, אורי גורן, מאמצע חודש מרס השנה, לפיו האיגוד שמחזור בעמלות סוכנים את הפטור הנקוב בסעיף 10א' לחוק ההגבלים ה־עסקיים יכול לחול על החלטת פאנל חברות התעופה, גם אם היתה נמסרת על ידו הודעה למשרד התחבורה.

מכונית עלתה באש בבת ים

(ע). מכונית סוכנו עלתה באש ביום ב' בערב בבת ים, והמשטרה בודקת אם היתה זו הצתה. הרכב, שנשרף כליל, שייך לג'ורג' בקילה כיפר.

הכנסיה הלותרנית בירושלים
בעיר העתיקה
מודיעה כי
הקונצרט שהיה צריך להתקיים הערב 15.5.86 בשעה 8.30
עם הסולנית ורדה נשרי
לא יתקיים

שיחת היום / גדעון אלון

עם: קטיה גלוזמן, מסורבת עליה בבריה"מ (בשיחה טלפונית ממוסקווה)
על: יום העצמאות במוסקווה

הילדים שרו ביער את השיר: ארץ ישראל יפה

— איך חגגתם היום את יום העצמאות?

— אתמול התכנסו אצלנו בבית כ־15 יהודים. שרנו שירים עבריים, שתינו לחיים והרמנו כוסיות לחיי מדינת ישראל.

— ספרי קצת על האווירה ששררה אצלכם.

— האווירה היתה חגיגית, אבל פרשת הקרינה הרדיואקטיבית השפיעה על מצב הרוח והיתה הנושא המרכזי בשיחה שהתפתחה בין הנוכחים. כולנו מוטרדים מכך ומתרחצים כמה פעמים ביום כדי שלא להפגע.

— האם גם הילדים שלכם חגגו את יום העצמאות?

— כן, היום הם יצאו ליער ליד מוסקווה. היו שם כעשרה ילדים ועוד כ־30 מבוגרים שקיבלו את ההתכנסות ללימוד עברית. הם ציינו את יום העצמאות בשתיית יין. הם השיקו כוסיות. ארגנו הצגה בעברית והשתדלו לשמוח. הבן שלי מנחם, בן ה־12, אירח שני קרובים שלנו מקייב שבאו אלינו בגלל הקרינה הרדיו־אקטיבית. הוא לימד אותם את מילות השיר "ארץ ישראל יפה" וסיפר להם על ארץ ישראל ועל נשיא המדינה. הם שאלו כל מיני שאלות על ישראל והוא השיב להם והסביר להם את משמעות והגיגות יום העצמאות.

— האם גם בבתים אחרים חגגו את יום העצמאות?

— אין לי שום אינפורמציה מה היה בבתים יהודים אחרים.

— האם השלטונות הפריעו לכם לחוג את יום העצמאות?

— כן. הם הזהירו אותנו שלא לקיים שום אירועים לכבוד יום העצמאות. לכן החגיגות התקיימו בתוך הבתים שלנו בצורה צנועה ביותר, ללא הרבה רעש וכן ביער הסמוך לעיר.

— הצלחתם לקלוט היום את שידורי קול ישראל?

— לא בצורה מסודרת. לפרקים היו הפרעות בשידורים.

— אני מאחל לך שבשנה הבאה תזכי את ומשפחתך לחוג את יום העצמאות יחד איתנו בישראל. — תודה רבה.

מתח רב במפלגת העבודה: היום ייבחר המרכז החדש

ימנה ככל הנראה 1200 חברים

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

במפלגת העבודה קיים מתח רב לקראת הכינוס הבוקר של המושב השני של ועידת מפלגת העבודה, שיבחר את המרכז החדש של המפלגה, שיהיה על פי התקנון החדש בעל כוח רב ביותר.

ערב החג גברו הלחצים על הועדה המסדרת במפלגת העבודה לצירוף אישים שונים למרכז החדש שיהיה ככל הנראה בן 1200 חברים. שני שליש מבין חברי המרכז נבחרו כבר בסוף השבוע שעבר בסניפי מפלגת העבודה ובמחוזות בבחירות אישיות חשאיות.

שליש נוסף יצורף למרכז על ידי ועדה מסדרת בראשותו של מזכ"ל המפלגה ח"כ עוזי ברעם. עיקר הלוחצים לצירוף אישים למרכז החדש הן מצד השרים משה שחל, מוטה גור וגד יעקובי, המבקשים לצבור במוסד חדש זה כוח רב לקראת מאבקי הבחירות העתידיים בעבודה.

על פי חוקתה החדשה של מפלגת העבודה בוטלו הועדות המסדרות, ומעתה יהיה זה מרכז מפלגת העבודה שיבחר את חברי הכנסת של המפלגה, חברי לשכת המפלגה, ומועמדיה למוסדות ההסתדרות.

סופר "הארץ" מציין כי פרט לב־חירתו של המרכז החדש, יעסוק מושב הועידה השני במספר סו־גיות כמו חינוך, תרבות וספורט, הנוער הדור הצעיר, מעמד האישה, ערכים ודתיים, והנושא שיעורר ודאי מחלוקת רבה הערב: דת ומ־דינה. הצעות ההחלטה בנושאי דת ומדינה גובשו תחילה על ידי ועדת משנה בראשותו של עו"ד חיים צדוק. אולם משהוגש לאישור הועדה המכינה של הועידה, ביקש ראש הממשלה שמעון פרס לשנות מספר החלטות כדי למתן את יחס המפלגה כלפי המפלגות הדתיות. בקרב חברי הועדה היתה ה־תמרמרות רבה, אולם בקשתו של פרס התקבלה, והצעות ההחלטה מו־תנו.

תחת אמצעי ביטחון מוגברים יוקרן היום בקאן הסרט הישראלי "2 אצבעות מצידון"

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

קאן (מיוחד ל"הארץ"). בחסות אמצעי ביטחון מוגברים, יוקרן היום הסרט הישראלי "שתי אצבעות מצידון", במסגרת הרש־מית של פסטיבאל הקולנוע הבין־לאומי בקאן. הסרט, שהופק על ידי צה"ל ומשתתפים בו חיילים ששרתו בדרום לבנון, עורר ערב הוקרנה, עניין מיוחד, על רקע הרגישות הפוליטית הכרוכה בטיפול הקולנועי במלחמת לבנון.

מבקרי קולנוע, עיתונאים ומפיקים, ציינו את העובדה שה־חובר בסרט שצולם בתנאים הצ־... לשימוש פנימי בצה"ל. כמובן עוררה סקרנות השתתפותם בסרט של תושבים מקומיים בדרום לבנון.

ההערכה שרווחה אמש בקאן גרסה, שהקרנת הסרט ומסיבת העתונאים שלאחריה, עלולים לשמש זירה למתיחת ביקורת על מדיניות ישראל בלבנון ולמגבלותיה אחרות.

ראש המועצה המקומית ביתוניא נעצר חשוד במעילה ובניצול תפקידו לרעה

מאת אורי נזר
סופר "הארץ"

ראש המועצה המקומית ביתוניא שליד רמאללה, אנטון חוסיף עת'מאן, נעצר אתמול בידי משטרת רמאללה בחשד של מעילה בכספי המועצה, מינהל קלוקל, וניצול לרעה של מעמדו כראש מועצה.

החקירה בעניינו של עות'מאן הוחלה לאחר שכמה מתושבי העיירה התלוננו על מעשיו, והציגו לחוקרי המשטרה וקמ"ט־פנים במינהל ה־אזרחי מסמכים המעידים על מעשי שחיתות של ראש המועצה. בין היתר טוענים המתלוננים כי עו־ת'מאן נהג לסחור באדמותיהם של תושבי העיירה, תמורת הבטחות כו־זבות לאותם תושבים להוריד חשמל ומים לבתיהם ולסלול אליהם דרכי גישה. עוד טוענים התושבים כי ראש המועצה נהג לאסוף כספים מבלי להנפיק קבלות, ולעשות בכספי המועצה כבתוך שלו.

לאחרונה שלח השר לענייני השטחים בממשלת ירדן שליח מיוחד במטרה לבדוק את המתרחש במועצה המקומית ביתוניא, שכמו מועצות אחרות בגדה מקבלת סכומי כסף מממשלת ירדן. העיתון המזרח־ירושלמי "אל־מית'אק" גילה בגי־ליונו מיום שני השבוע את ממצאיו של השליח הירדני תייסיר אבו חלאוה, בעניין ראש מועצת בי־תוניא. לדברי העיתון קבעה הועדה כי ראש המועצה ניצל את מעמדו כדי לבצע עסקות מקרקעין בלתי חוקיות, מכר אדמות שבבעלות המועצה, "גלגל" כספים שהוקצבו למועצה מטעם ירדן והפקיד חלק מהם בחשבונו הפרטי, העניק קבלות שאינן רשמיות ועוד.

אתמול, ביום מעצרו, פרסם ראש המועצה, אנטון עות'מאן גילוי דעת באחד מעיתוני מזרח־ירושלים, ובו הכחיש בתוקף את האשמות שהופנו כלפיו, וגינה למאשימים. בגילוי הדעת טוען עות'מאן כי החקירה שהתנהלה בעניינו במינהל האזרחי ומטעם הוועדה הירדנית העלתה כי לא היו כל חריגות באופן שבו נוהלו ענייני המועצה.

עות'מאן נבחר לראשות המועצה בביתוניא בבחירות שהתקיימו בגדה ב־1976. מיד לאחר הבחירות הללו חברי המועצה שלו להתפטר כמחאה שראש המועצה אינו משתף אותם בקבלת החלטות, ומנהל את המועצה כעסק פרטי.

שמיר באזכרה לחללי הרובע היהודי

שלום אין פירושו כניעה

(ע). טקס אזכרה לנופלים ב־מלחמת העצמאות בקרב על הרובע היהודי התקיים ביום הזיכרון בבית הקברות על הר הזיתים בירושלים, במעמד מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר, נציגי ארגוני הלוחמים ובני המשפחות השכולות.

הטקס התקיים ליד קבר האחים ל־48 חיילים ואזרחים תושבי הרובע היהודי שנפלו בקרב. החללים היו קבורים ברובע ולאחר מלחמת ששת הימים הועברו להר הזיתים.

השר שמיר אמר, כי השלום אין פירושו כניעה ועל אויבינו להשלים עם רצוננו לחיות על אדמתנו ולהפ־סיק להתנכל לנו.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכסי'	[illegible]
אמסטרדם	9	14	גשם קל
אתונה	13	25	בהיר
בוקרשט	11	19	מ"ח
בריסל	12	16	גשם קל
וינה	14	26	מ"ח
ז'נבה	12	15	גשם קל
לונדון	7	14	ממטרים
ליסבון	11	16	מ"ח
מדריד	12	25	מ"ח
ניו־יורק	11	16	גשם קל
פאריס	9	11	גשם קל
פרנקפורט	13	15	גשם קל
ציריך	11	17	גשם קל
קהיר	14	26	גשם קל
קופנהאגן	5	9	גשם קל
רומא	12	23	מ"ח
שטוקהולם	6	12	מ"ח

אל על

מזגן אלקטרה בביתך עכשיו ב־10 תשלומים שקליים ללא הצמדה.

המבצע בתוקף עד 23.5.86 או עד גמר המלאי.

אל תתרוצץ קרא ליועץ!
היועץ יגיע עכשיו לביתך - חינם!

לפרטים:
מרכז השיווק הארצי - קרית אלקטרה אזור התעשיה החדש ראשל"צ, רח' ספיר 1, טל' 03-9614444,
סניף ת"א: טל' 03-298987/8; סניף ירושלים: טל' 714987, 02-718910;
סניף חיפה: טל' 04-671416; סניף באר־שבע: טל' 72111, 057-72317; סניף אילת: טל' 059-72933.

אלקטרה הנוחות שלך - האתגר שלנו.

במלאות שלושים לפטירתו של
ד"ר קורט ליכט ז"ל
יתקיים טקס אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בכפר־שמריהו יום ו' 16.5.86 בשעה 14.00
הננו מודים לכל מנחמינו
המשפחה

לפתע ובטרם עת נלקח מאיתנו יקירנו
יהודה זילברשטיין
הלוויה תתקיים היום, יום חמישי 15.5.86 בשעה 15.00 בבית העלמין בהרצליה. אוטובוס יצא מביתו בשעה 14.45
כואבים ומבכים:
אשתו: עדינה
בנותיו: תמר ורדית
הוריו: אסתר ויעקב
נוף ים

להברתנו ושכנתנו עדינה ולבנותיה
משתתפים באבלכם הכבד במותו בטרם עת של יקירכן
יהודה זילברשטיין
ועד השכונה ותושבי שכונת נוף־ים

ד"ר מיכאל פרילמן
איננו
הלוויה תתקיים היום יום חמישי 15.5.86 בשעה 13.00 בבית העלמין בכפר סמיר. אוטובוס יצא מבית המנוח רח' יוסף 8 חיפה, הדר הכרמל בשעה 12.15
המתאבלים:
אשתו: ד"ר אניה הרמן־פרילמן
אחותו: אירנה פרמונר
וכל בני המשפחה והידידים

לעמוס רובין
אתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
עובדי מחלקת המחקר
בנק ישראל, ירושלים

עתון הארץ חינם
לנוסעי צדטר בוס לאילת
של טיולי הגליל

סבב נוסף של שיחות טאבה ייפתח ביום שני

אם יאמצו המצרים ההצעה האמריקאית תיתכן פיסגה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

סבב שיחות מכריע בנושא טאבה ייפתח ביום שני בתל אביב. מישלחת מצרים שתגיע ארצה ביום ראשון תביא עימה את תגובתו של הנשיא מובארק לנוסחה אמריקאית חדשה בעניין השאלה שתוצג לבוררים.

ההצעה הוגשה לראש המישלחת המצרים ד"ר נביל אל־ערבי במהלך שיחות שקיים בשבוע שעבר בוואשינגטון עם עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'רד מרפי ויועצו המשפטי אלן גרינקה, שיגיע ארצה בסוף השבוע כדי להשתתף בשיחות עם המצרים.

גורמים המקורבים לשיחות אמרו אמש כי אם יודיעו המצרים על אימוץ הנוסחה האמריקאית, יוסר המיכשול האחרון בדרך לניסוח שטר הבוררות. במקרה כזה יוכלו ראש הממשלה שמעון פרס והנשיא מובארק לחתום כבר בשבועות הקרובים על השטר בפגישת פיסגה ביניהם. מיד אחר כך תמנה מצרים שגריר חדש לתל אביב. לעומת זאת, אם ידחו המצרים את הנוסחה החדשה, מצפים שהשיחות יימשכו עוד זמן רב.

מיז: ארה"ב מחפשת האחראים לחטיפת אכילה לאורו

מאת עקיבא אלדר

ארה"ב עושה מאמצים לעלות על עיקבותיהם של האחראים לחטיפת אכילה לאורו — זאת גילה שר המשפטים האמריקאי אדווין מיז בפגישה עם ראש הממשלה.

צבן תובע דיון יסודי בכנסת במדיניות הגרעינית של ישראל

בחוות דעת שהוא מצטט אומר ד"ר משאלי ממשרד האנרגיה: "אויב חכם היה משתיל לנו בעורמה סוס טרויאני בצורת כור כוח גרעיני"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ח"כ יאיר צבן פנה ליו"ר הכנסת בתביעה לקיים דיון יסודי במדיניות הגרעינית של ישראל, בפתיחת מושב הקיץ של הכנסת.

לדבריו, דו"ח מבקר המדינה מתריע על העדר פיקוח פרלמנטרי בנושא זה וכי ממסמכים שהגיעו לידיו עולה, כי ראש הממשלה ושר האנרגיה התעלמו מחוות דעת מקצועיות שהוכנו במשרדי האנרגיה והאוצר, ערב נסיעת ראש הממשלה לפאריס בדצמבר '84, נסיעה בה עלה לדיון גם נושא רכישת תחנות כוח גרעיניות.

חוות הדעת אליהן מתייחס ח"כ צבן הן של הכלכלנים איתמר גיבתון וד"ר דן מסינזון ממשרד האוצר, של ד"ר דוד משאלי ממשרד האנרגיה ושל פרופ' דן זפלסקי, לשעבר המדען הראשי של משרד האנרגיה.

מומחים אלו קבעו בחוות, כי מבחינה כלכלית אין שום לתוכנית בניית הכורים בארץ וכי ישראל כמדינה קטנה בשטחה, אינה יכולה להסתכן בשיעור כלשהו של שריפת כור גרעיני או בפגיעה בו על ידי כוחות עויינים.

בחוות דעתו קובע ד"ר משאלי כי "אויב חכם היה משתיל לנו בעורמה סוס טרויאני בצורת כור כוח גרעיני". פרופ' זפלסקי קובע, כי "כור כוח גרעיני רק יחמיר את הגלות בגורמים חיצוניים".

ח"כ צבן אומר, כי צירוף הנסיבות של האסון בצ'רנוביל, דו"ח מבקר המדינה ומשבר הגרעין בארה"ב, יסייעו להסיר את הטאבו מעל הנושא הגרעיני ויחזקו את התביעה לדיון ציבורי בנושא זה.

להקת הריקוד מזובשה מפולניה הגיעה אמש להופעות בישראל

שוחררו שניים מאסירי ארגון הטרור היהודי

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ" בשרון

"הישיבה בכלא לא שינתה את דיעותי. חונכתי לאהבת העם והמדינה ואמשיך לשרת את המדינה", אמר גלעד פלאי (33) עם צאתו מכלא "השרון" שלשום.

"אני יכולה לומר בפה מלא שהוא חזר בו מהמעשה שעשה" אמרה אמו.

פלאי מוסיף ומדגיש שוב ושוב את חרטתו על מעשיו ומציין כי קשה לו עדיין לדבר על הפרשה.

על השחרור נודע לפלאי ולישועה בן שושן בערב יום הזיכרון. נשיא המדינה חיים הרצוג המיר את שנת מאסרם האחרונה בשתי שנות מאסר על תנאי. השניים הורשעו בפעילות קשר לביצוע פשע והשתייכות לארגון טרור. פלאי נדון לעשר שנות מאסר הוא ערער על כך ומאסרו הועמד על ארבע וחצי שנים.

ישועה בן שושן (38) סירב לדבר עם העיתונאים שהמתינו בפתח כלא "השרון".

כעת נותרו בכלא שבעה אסירים מחברי ארגון הטרור היהודי.

קציני מילואים קובלים על העסקתם בחיפושים בגשרים

חלקם הורידו הדרגות כדי לא לבייש את הקצונה

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

עשרות קצינים שגויסו לשירות מילואים לפי תוכנית מיוחדת של מינהל הסגל, לביצוע פעילות בגשרי הירדן, מביעים התמרמרות רבה על סוג הפעילות שהוטלה עליהם. הקצינים, בדרגות סגן עד רב־סרן, הוצבו בגשרי אלנבי ואדם והם עוסקים בחיפושים בחפצים ועל גופם של העוברים בגשרים.

לדברי קציני המילואים, הצבתם בפעילות החיפושים פוגעת בדימויו של צה"ל בעיני העוברים בגשרים ומביישת את הקצינים עצמם. עד עתה ערכו את החיפושים בגשרים אנשי הג"א. רבים מהקצינים הסירו את דרגות הקצונה מעל כתפיהם וכך הם עורכים את החיפושים.

טיל הקטיושה עבר ביני ובין בני, סיפר תושב באצבע הגליל

יו"ר ישובי קו העימות דורש דיון בהערכות הרפואית והחינוכית באיזור הצפון

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

ביום הזיכרון, בשעה אחת ורבע לערך, עסקו תושבים באצבע הגליל בתליית דגלי ישראל על גגות הבתים ואז נפלו שני טילי קטיושה שנורו מחוץ לאיזור הביטחון.

משה עמר אותה שעה בחצר ביתו יחד עם ילדיו. "זה היה ממש נס. הקטיושה עברה ביני לבין הילדים. אינני יודע איך נשארתי חי" סיפר אתמול. הוא ועוד שניים מתושבי האיזור, עמית בן 4.5 ואחותו בת ה־10, נפצעו קל. כתוצאה מהדף ולאחר שקיבלו טיפול רפואי בתחנת מגן דוד אדום בקריית שמונה ובבית החולים בצפת, שולחו לבתיהם.

כתוצאה מהתפוצצות הקטיושה ניזוקו כמה כלי רכב. נקרעו כבלי חשמל. "את יום העצמאות חגגנו כרגיל. המחבלים רוצים לשבש את חיינו אבל לא ניתן להם" אמר יוסי.

יוסי גולדברג, ראש מועצת מטולה ויושב ראש ישובי קו העימות, פנה לממשלה בדרישה לכנס את ועדת השרים לענייני ישובי העימות, כדי לדון בנושא ההערכות הרפואית והחינוכית והיזוקה בישובי הצפון.

"אנחנו משוכנעים שצה"ל עושה כמיטב יכולתו כדי למנוע ירי קטיושות לעבר ישראל." אמר ראש המועצה.

הליברלים עומדים היום להחליט על התארגנות חדשה של המפלגה

מתוך הנחה שהאיחוד עם חרות אינו קרוב

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הנהלת המפלגה הליברלית עומדת לאשר אחר הצהריים תוכנית אירגונית חדשה למפלגה, מתוך הנחה שהאיחוד עם תנועת החרות לא יבוצע בשלב הקרוב. התוכנית הוכנה על ידי יו"ר הנהלת המפלגה השר אברהם שריר בשיתופו של השר יצחק מודעי.

לסופר "הארץ" נודע כי עיקרה של התוכנית היא חלוקת סמכויות חדשה במפלגה וכן חלוקת הארץ לאיזורים שונים ומתן אחריות לכל אחד מחברי הכנסת הליברלים לבני איזור אחד. הכוונה להפעיל מחדש את כל סניפי המפלגה, למנות מזכירי סניפים בשכר, לקיים אסיפות ולהגביר את הפעילות. תוכנית האירגון כלול גם הפעלתם באופן נמרץ של כל אגפי המפלגה ומוסדותיה.

הנהלת הליברלים תדון כבר היום בבחירת דובר למפלגה ובהצעה למנות מנכ"ל למפלגה. המועמד היחיד כרגע הוא מנכ"ל מועצת פרי ההדר לשעבר דן לפידי, שהוצע על ידי שר החקלאות לשעבר ח"כ פסח גרופר, ושזכה לתמיכתו של השר יצחק מודעי.

סופר "הארץ" מציין כי לפני כשבועיים, בישיבת סיעת הליברלים שדנה בפירוק סיעת הליכוד בכנסת כתוצאה מהעיכוב בביצוע האיחוד עם חרות, הציעה יו"ר הסיעה ח"כ שרה דורון לאפשר ליו"ר הנשיאות יצחק מודעי לבצע את אירגונה מחדש של המפלגה. מודעי ביקש באותה ישיבה פרק זמן של ששה חודשים כדי לבחון אם המפלגה תהיה מסוגלת להתמודד באופן עצמאי בבחירות הקרובות לכנסת. הצעתה של דורון נדחתה.

והוחלט לדון באירגונה של המפלגה בהנהלת המפלגה, המתכנסת היום.

כעס על להט

בינתיים סוערות הרוחות בסניף התל אביבי של המפלגה הליברלית בעקבות התבטאויותיו של ראש עיריית תל אביב שלמה להט מראשית השבוע, בה הישווה את הליברלים לגנבים. ח"כ אוריאל לין הודיע אמש כי יתבע מהחברים הליברלים במועצת עיריית תל אביב להפסיק מייד את שיתוף הפעולה עם להט. לדעת לין אין לעבור על דברים אלו לסדר היום.

יו"ר הנהלת הליברלים בתל אביב, דוד ארמון, מסר אתמול, כי יכנס את הנהלת הסניף לדון בפרישת הליברלים מהקואליציה העירונית. ארמון אמר כי להט מרבה באחרונה לעבור גבול והוא שוכח כי את כל כוחו כראש עיר ינק מהמפלגה הליברלית.

האם ידעת
ש חוות הרהיטים
מובילה בארץ גם
בריהוט מודרני ויוקרתי?
... ולא רק בריהוט כפרי וקולוניאלי
שהיו מאז ומתמיד הסמל
המסחרי של חוות הרהיטים

סימפוני

מכירה מיוחדת
במוצאי שבת
עד 22.00
ובכל השבוע רצוף
9.00 – 19.00

דגם בלעדי של "חוות רהיטים"

מבצע
כורסת טלוויזיה
דגם "לייזי"
במגוון עורות
ב־375 ש.ח.

מבחר רב של
פינות ישיבה בריפודי
עור וטלאי עורות PATCHES

המשפחה שמאחורי הרהיטים

בתמונה מימין לשמאל: משפחת ליפסון הבן אברהם הנכד עמית, הסב מתתיהו, והבנים מוטי וצחי

היום, יותר מתמיד, כשאתם קוראים על עסקים שהתמוטטו ועל אנשים שהפקידו את כספם על קרן הצבי — חשוב לדעת עם מי אתם עושים עסק.

משפחת ליפסון מכפר אז"ר היא "שמורת טבע" בקרב יצרני הרהיטים בישראל. 3 דורות של בני המשפחה מנהלים בנאמנות את "חוות הרהיטים". הסב מתתיהו, הבנים אברהם, צחי ומוטי והנכד עמית. ממפעל צנוע במושב כפר אז"ר, הפכה "חוות הרהיטים" לעסק יוקרתי עם דגמים יחודיים, בעיצוב חדשני ובלעדי.

שמם ושמעם הלך לפניהם, החווה התפתחה. הביקוש גבר והחווה עקרה לאיזור התעשייה כשהתרחבה הפכה למפעל ענק ולאולם תצוגה מרשים.

בגאווה בלתי מוסתרת הם מצביעים על הדגמים הייחודיים. תוצרת עצמית תוך הרמוניה הצורה והכימיה שבין הדורות. פינות ישיבה בריפוד וטלאים של עור חמש, כורסת טלוויזיה עם מנגנון הטייה (מדגם בלעדי) ריהוט כפרי קולוניאלי ומודרני מגוונים, שידות, ספסלי סלון ומגוון מפריטים אחרים — הכל ברמת גימור גבוהה ובעיצוב חדשני.

בימים אלה, נפתח בחיפה בצומת הצ'ק פוסט סניף נוסף של "חוות הרהיטים".

ההחלטה לפתוח את הסניף באה כתוצאה מבקשותיהם של אלפי לקוחות מרוצים בחובי צפון הארץ.

חוות הרהיטים
צומת גהה, קרית אריה, רח' אפעל 15 פ"ת. טל: 9230138,
חיפה, צומת הצ'ק פוסט ההסתדרות 1
טל: 04-723093,740083

פרס בעצרת הזיכרון לחללי צה"ל

הלוחמים הראו לנו שאין סתירה בין כושר הגנתי ובין דמוקרטיה

(עו. "אנו ניצבים בירושלים ומתפללים כדי לחזק את השלום בדרום, להוריד את המתח בצפון, להציע שלום למזרח, להבטיח בטחון לעמנו ושלום לאיזור כולו," אמר שלשום ראש הממשלה שמעון פרס, בעצרת הזיכרון הממלכתית שנערכה בהר הרצל בירושלים.

העצרת המרכזית נערכה במעמד נשיא המדינה, נשיא בית המשפט העליון, [illegible] פיקוד המרכז, ראש עיריית ירושלים, הסגל הדיפלומטי, משפחות שכולות וקהל רב. נכח גם שר המשפטים האמריקאי אדווין מיז.

החזן הצבאי הראשי השמיע תפילת אל מלא רחמים והרב הצבאי הראשי אלוף הרב גד נבון נשא תפילה לזכר הנופלים. אב שכול אמר קדיש.

ראש הממשלה שמעון פרס אמר עוד: "הם היו מתי מספר לפי כל חשבון רגיל. אבל הם היו עתירי גדולה לפי כל מאזן היסטורי. מעטים, וחכמי לב. ואמיצי רוח, ורבי תושיה. וספוגי אמונה, הם שינו פני ההיסטוריה של עמנו. כי הם אשר העניקו לעמנו העתיק את טעם התחייה האמיתית. הם אשר נתנו לארץ הזאת טעם מולדת, שפעלה במורשה הלוחמת הגאולה בחרב של הגנה עצמית. הם אשר הראו שאין סתירה בין כושר הגנתי לבין משטר דמוקרטי. אנו עומדים ובלבנו תפילה: שלעולם לא תחסר לנו הגאווה להיות יהודים, שלעולם לא תחסר לנו התבונה כדי לשמור שלום".

בתום דברי ראש הממשלה הונחו זרים, ראשון הניח את הזר נשיא המדינה חיים הרצוג, אחריו ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, נשיא בית המשפט העליון. את זר המשפחות השכולות הניחו ארבע אלמנות. הטקס הסתיים בירי 3 מטחי כבוד.

ילדי בן בקריית אונו מניחים זר ליד אנדרטה לזכר הנופלים ביום הזיכרון (צילום: עודי קרן).

לפי דו"חות אמריקאים:

400 נציגים רשמיים מישראל התאזרחו בארה"ב

סופר "הארץ"

דו"חות רשמיים של שלטונות ההגירה האמריקאים, מגלים כי בין השנים 1966 – 1985, שינו כ־400 ישראלים ילידי הארץ, שיצאו לארה"ב בשליחות ממשלתית, את הסטטוס שלהם וקיבלו מעמד של תושבי קבע בארה"ב.

מנתונים שלוקטו על ידי ד"ר אהרון כפיר מאוניברסיטת חיפה וד"ר אשר פרידברג מהאוניברסיטה העברית בירושלים, במסגרת ממצאי ביניים של מחקר העוסק בקביעת מדיניות בתחום הירידה מהארץ, עולה כי בין השנים 1966 – 1975 שינו את הסטטוס שלהם לתושבי קבע בארה"ב כ־125 ישראלים בלבד. לעומת זאת בעשור האחרון (1976 – 1985) הגיע שיעור הישראלים ששינו את הסטטוס שלהם בארה"ב לכ־270 איש.

מעיון בנתונים המפורטים בלוחות המצויים בדוח"ות השנתיים של שלטונות ההגירה האמריקאיים, לשנים 1966 – 1985, מתברר כי אותם ישראלים ששינו את הסטטוס שלהם וקיבלו מעמד של תושבי קבע בארה"ב, הגיעו לשם כשליחות רשמית מטעם ישראל. ככל הנראה במהלך שירותם או סמוך לסיומו הם פנו לשלטונות ההגירה האמריקאים וביקשו לשנות את מעמדם כדי לקבל עבודה בארצות הברית.

עדות ראייה / עמוס בן ורד

מדליקי המשואות מאחורי הקלעים

בפינה של אחד הפרוזדורים בכנסת עמד אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק, ותידרך את מפקד מחוז ירושלים, אלוף־משנה שמואל סופר. הנושא שעליו דיברו תוך קירוב הראשים זה אל זה נבע מתחזית מזג האוויר: מה ייעשה בטקס הדלקת המשואות בהר הרצל אם יורד גשם חזק. שמענו על ידיעות, על מטריות, ועל האפשרות שצריך יהיה לאפשר לקהל לעזוב במהירות כאשר ההר יהיה כולו בוץ.

לא נעים היה להמשיך ולהאזין לשיחה ההיא. אבל הגשם היה הנושא ששלט גם בקבלת הפנים המסורתית שערך יו"ר הכנסת שלמה הלל ל־12 הגיבורים, המייצגים השנה את נושא הדמוקרטיה בישראל. בסופו של דבר, למרבה המזל, לא בא הגשם.

מלכתחילה ראה שלמה הלל למצבו בינות, מבודדת משה, כמי קם אווירה מאובנת ופורמלית שרווחה בשנים קודמות. בין המדליקים השנה אנשים נכבדים ביותר: מי שהיה נשיא בית המשפט העליון, שר לשעבר, ראש עיריית ירושלים, ועוד. את רשות הדיבור נתן דווקא לצעירה שבהם, תלמידת התיכון אוריס לוי מבית־שאן. התברר שגם היא מיטיבה להתבטא. והשומר התפתח מניר־סימפאטיה מעניין ובעל רמה על המשטר: מי שרואה במליצים את אחד היסודות של הדמוקרטיה – קיבל פה מנה גדושה.

טדי קולק מתריע מפני מגמות אנטי־דמוקרטיות של חרדים בירושלים, ואילו שר הדתות לשעבר, ד"ר זרח ורהפטיג טוען כלפיו שלא אלה הנושאים את שם הדמוקרטיה על שפתיהם גרמו לכך שעם ישראל חי, אלא החרדים המקיימים את המצווה של פרו ורבו. משה פיאמנטה מטיף לערביי ישראל שיחדלו לקרוא לעצמם פלשתינאים, וסמיר דרוויש יו"ר המועצה המקומית בקה אל גרביה, אומר בהתרגשות "אנחנו רוצים להיות חלק מהמדינה הזאת, תנו לנו את האפשרות".

חברת הקיבוץ צביה ברציון בעלת המבטא הצרפתי, ניגשת לעשות הכרות עם יו"ר הכנסת. תוך שהיא ניגשת אל שלחנו, מכריז בעלה: כמה חברים שלי מקנאים, שיש לי אשה מדליקה. בשערי הר הרצל מפגינה משפחת החייל משה תמם שנרצח, במחאה על הכללת ערבי בין 12 מדליקי המשואות.

בפנים רציניות ובשלל מבטאים, מילאו כל המדליקים את התפקיד שלמדו על פני ימים מלאים של חזרות, ומדקלמים את הטכסטים שלהם, המסתיימים במלים "ולתפארת מדינת ישראל".

ערך את העמוד: אוריאל רייכנבלד

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

פפושדו חזר בו מהתפטרותו

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

אלי פפושדו, יו"ר התאחדות המלונות, חזר בו מהתפטרותו מתפקידו. הוא התפטר מתפקידו במהלך ישיבה סוערת של מועצת הארגון, שדנה ערב החג בירושלים במשבר שאליו נקלע המגזר ובדרכים להיחלץ ממנו.

פפושדו חזר בו מהתפטרותו רק לאחר חילופי דברים קשים ומאמצי שכנוע. במהלך דיוני המועצה מתח פפושדו ביקורת חריפה על הממשלה והעומד בראשה, שאינם מסייעים די לבתי המלון במצוקה. הוא האשים את לשכת הארגונים הכלכליים ואת העומד בראשה שלא עשו די כדי למנוע את הידרדרות המלונות ולעזור לבתי המלון שבקשיים.

בחלק מהדיונים של מועצת התאחדות המלונות השתתף שר התיירות אברהם שריר. נציגי המלונאים הציגו בפניו תמונה קודרת של המגזר, ותבעו סיוע חירום ממשלתי בסך 20 מיליון דולר, כדי להתגבר על הבעיות השוטפות. כן דרשו לפרוס את החובות של בתי המלון במצוקה.

המועצה יצאה בקריאה לראש הממשלה ולנשיא המדינה להפעיל את השפעתם כדי לסייע למגזר המלונאות שנקלע לקשיים.

בלושטיין מבקש לרכוש ממניות מתכת סדום

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הקבלן שלום בלושטיין מבקש לרכוש כשליש ממניות חברת מתכת סדום, שהיתה בבעלות חברת רגות. הוא מנהל מגעים לשם כך עם מפרקי רגות.

רגות החזיקה בעבר ב־51 אחוז ממתכת סדום — אותה הנפיקה בעבר בבורסה — אך עקב אי מימוש האופציות ירד חלקם ל־34 אחוז.

עו"ד יורם אלרואי, ממפרקי רגות, מתכנן לערוך מכרז בין המגלים עניין במניה זו. בלושטיין מציע לשלם עבור המניות לפי שער של 2100 נקודות, כלומר כ־350 אלף דולר. נראה שהמגעים המתנהלים בדבר מכירת המניות, הביאו להתעוררות במניות החברה ואלה הגיעו ביום המסחר האחרון השבוע, יום שני, ל־2650 נקודות.

מצרים העבירה לישראל שמות 3 חברות מארה"ב לארגון מסע משותף לעידוד תיירות אמריקאית

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

מצרים העבירה לישראל שמות של שלוש חברות בארצות הברית, המתמחות בפרסום וביחסי ציבור כדי שישראל ומצרים יתקשרו עם אחת מהן לארגון מסע משותף לשיווק ולעידוד תנועת התיירות מארה"ב לשתי המדינות.

הרשימה המצרית נבדקת במשרד התיירות. היא כלולה בתשובה של איגוד סוכני התיירות של מצרים לארגון העמית בישראל. במכתב, ששיגר יו"ר איגוד סוכני התיירות בישראל רודולף שמואלי, הוזמנה רשמית משלחת של סוכני נסיעות מצרים לבקר בישראל.

בהנהלת סו"ב סבורים כי הברפלד קבע "פיצויים מופרזים" למפוטרים

חשש ממהומות עובדים בעת פרסום רשימות הפיטורים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת קונצרן סולל בונה חוששת, כי פיצויי הפיטורים, אותם קבע יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, למפוטרי הקונצרן — מופרזים וספק אם סולל בונה וחברת העובדים יוכלו לעמוד בהם.

יצויין כי האוצר לא אישר עדיין לחברת העובדים פדיון מוקדם של מניות בנקאיות בסכום של קרוב ל־40 מיליון דולר, האמור להבריא את הקונצרן.

חוגים בהנהלת הקונצרן סבורים, כי בעת שפסקו את הפיצויים לעובדי החברה ראה חיים הברפלד נוכח עיניו את טובתם של מפוטרי החברה, בהתחשב בוותק שלהם, אך ספק אם לקח בחשבון את יכולתם של הקונצרן ושל חברת העובדים לשלם סכומים אלה העלולים להגיע ליותר מ־50 מיליון דולר.

המשמעות הכלכלית המיידית של פסיקת הברפלד שנמסרה להנהלת החברה ולעובדים ערב החג עדיין נבדקת. עם זאת חוששים בהנהלת סולל בונה כי למרות הפיצויים הנדיבים שנפסקו ל־3000 העובדים המועמדים לפיטורים לא יהיה בכך כדי להבטיח פיטורים שקטים.

רשימת המפוטרים עדיין לא נמסרה לעובדים ורבים מקווים, כי שמם לא ייכלל בה. כאשר יוודעו שמות המפוטרים בשבועות הקרובים, כנראה, חוששים בהנהלת סולל בונה מהפגנות ומהומות. כבר עתה מהווה ועד ארגון הגג, ש־60 אחוז מאנשיו הם אלה שיפוטרו, את הוועד המיליטנטי בין הוועדים וזה קשה להגיע איתו להידברות בעניין הפיצויים היה הגדול ביותר.

בינתיים עלולות להתעורר בעיות נוספות הקשורות לכך שטרם סוכמו המחירים, בהם אמורים מפעלי חברת העובדים, כור ושיכון עובדים, לקנות את החלק של סולל בונה אותו החליט למכור. הכוונה היא, בין היתר, למכור את חברת דיור לשיכון עובדים ולמכור מפעלים אחרים לקונצרן כור. בשלב זה טרם נקבעו המחירים, בהם יקנו כור ושיכון עובדים את המפעלים. המחלוקת בעניין זה תהיה כנראה רבה.

פועלי סו"ב באילת נאלצים להחזיר כסף רב למס הכנסה

זכו בפטור כיוון שהם גרים באילת ואולם, כיוון שהם עובדים באילות, הנמצאת מחוץ לאיזור הסחר החופשי, מנוכה משכרם סך הפטור

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ממשכורתם של עשרות פועלי סולל בונה באילת נוכו סכומים של מאות שקלים חדשים נוכו השבוע והועברו למס הכנסה, לאחר שהתברר לשלטונות המס, כי הפועלים מתגוררים באזור הסחר החופשי באילת, אך עובדים באתרי בניה בחבל אילות הסמוך ולפיכך אינם זכאים על פי חוק להקלות במס, להן היו זכאים אילו עבדו בתוך העיר אילת.

לפועלים נאמר כי במשך חודשים רבים נוכה משכרם בטעות השיעור המוקטן של מס הכנסה על פי המקובל לגבי כלל השכירים תושבי אילת, אך כיוון שהם אינם זכאים להקלה זו הצטבר חוב גדול למס הכנסה. עתה נדרשת הנהלת סולל בונה להעביר לשלטונות המס את סכום החוב בבת אחת.

לסופר "הארץ" נודע כי לגבי כמה פועלים מגיע סכום החוב הנדרש עד 500 ש"ח, כך שכ־ פועל לא קיבלו כל שכר עבור עבודתם בחודש אפריל. מאחר שסולל בונה שילמה לעובדיה מקדמה של 450 ש"ח בגלל קשיים כספיים.

ועד עובדי סולל בונה באילת הודיע כי אינו מוכן לעבוד מחוץ לאילת אם לא תתוקן האפליה. לסופר "הארץ" נודע, כי עשרות עובדים מאילת, אנשי קבע אזרחי עובדי צה"ל ועובדי חבל אילות, העובדים מחוץ לאילת, אינם זכאים לקבל הקלות במס.

איגוד המשתמשים בהובלה ימית:

בגלל עיצומיהם של עובדי הנמלים ירדה התפוקה ל־30%

האיגוד ביקש מחברות הספנות לא לפרוק את מטעניהן בלימסול, קפריסין • השהיית אניה בגודל בינוני עולה 5 עד 15 אלף דולר ליום • 16 מאניות צים מעוכבות בנמלי הארץ

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" לענייני ספנות

איגוד המשתמשים בהובלה ימית שיגר בתחילת השבוע מברק לשר התחבורה, חיים קורפו, ובו התרעה על המצב העיצומים בשלושת נמלי הארץ, זאת, למרות התחייבות העובדים בבית הדין לעבודה לחדש את העבודה הסדירה. להערכת ראשי איגוד המשתמשים בהובלה ימית ירדה תפוקת העבודה בנמלים ל־30 אחוז מכושר התפוקה הרגילה בנמלים.

חברת צים הודיעה לאיגוד המשתמשים כי 16 מאוניותיה מתעכבות בשלושת נמלי הארץ. החברה נאלצה לשלוח מנמלי הארץ שתי אוניות, "לוטוס" ו"ריסמיק", כשכל המכולות שהיו מיועדות להן נותרו על רציפי הנמלים. האוניות יצאו ריקות.

[illegible] שובשו, [illegible] ההפלגות נותרו על אחת משתי האוניות עשרות מכולות יבוא שלא פורקו. יצואנים מתלוננים, כי כבר קיים מחסור במכולות ריקות ולא ניתן לקבל מכולות למפעלים לצורך מילוי והעברת מטעני היצוא לנמלים.

לחברות הספנות נגרמים נזקים בגלל שיבוש כמעט מוחלט של זמני ההפלגה. השהיית אוניה בסדר גודל בינוני בנמל עולה בין 5.000 ל־15,000 דולר ליום.

איגוד המשתמשים בהובלה ימית תבע מחברות הספנות [illegible] ולא להעביר אוניות לפריקה בנמלי קפריסין ויוון. כן ביקש מהחברות, ובעיקר מחברת צים, לא להפליג מנמלי הארץ ולהשאיר מכולות יבוא ברציפי הנמלים. האיגוד ביקש מחברת צים לא לפרוק בנמל לימסול בקפריסין 100 מכולות יבוא ישראליות מן האניה ורד, שהפליגה ב־9 למאי מנמל חיפה. האיגוד החליט להתנגד בתוקף להטלת "היטל צפיפות" על המטענים בנמלים, אלא אם תושבת עבודת הנמלים במשך זמן רב.

הנהלת איגוד המשתמשים תבעה משר התחבורה להחזיר את המצב בנמלים לסדרו, כדי למנוע נזקים קשים. עם זאת נטען, כי ראשי הארגונים הכלכליים מודיעים לחשש הכבד, כי אם יתקבלו כל תביעות עובדי הנמלים עלולה מערכת השכר להתמוטט. זאת, בשעה שעובדים במגזרי משק אחרים מצפים לעליות שכר כדי להצטרף לתביעות ולעיצומים ולגרום בכך לחיסול הרגיעה והיציבות במשק.

מנכ"ל האיגוד פנה אתמול לרשות הנמלים ותבע לפטור את בעלי המטענים מאגרת אחסנה כתקופת העיצומים.

ביום ג' פנה נשיא לשכת הספנות הישראלית, וולפגנג לצרוס, במברק אל השר קורפו וכן פירט את היקף נזקי הספנות כתוצאה מן השביתה בנמלים.

מזכיר ועד פועלי נמל חיפה, אפריים לאופר אמר אתמול, כי העבודה בנמלים אינה נעשית כמתכונת רגילה, אולם קיים פער בין מידת הספק הפועלים לבין המספרים שמציגה רשות הנמלים.

הושג הסכם בין צים־קווי אילת לאיגוד המשתמשים בהובלה ימית

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" לענייני ספנות

בתחילת השבוע הושג הסכם בין חברת צים־קווי אילת לבין איגוד המשתמשים בהובלה ימית בהקשר לדמי ההובלה הימית בשנת 1986.

חברת צי"ם ביקשה בפנייתה הרשמית לוועדת המו"מ של איגוד המשתמשים להעלות את דמי ההובלה הימית בקווי אילת, מן ה־2 לאפריל 1986 בשיעור של 3% ביבוא ו־1.5% ביצוא. (העלאות בשיעורים אלו נקבעו בהסכם בין הצדדים הנ"ל לגבי קווי אירופה, בריטניה, הים התיכון החל מ־1 לאפריל 1986).

לאחר סדרת דיונים שנמשכה כשבועיים סוכם בין הצדדים כי דמי ההובלה בקווי אילת יועלו ב־2.5% ביבוא בלבד, החל מן ה־1 ליוני 1986.

חברת צי"ם נענתה לבקשת ועדת המו"מ של האיגוד להימנע מכל העלאה של דמי הובלה ביצוא במהלך שנת 1986. זאת, כדי להקל על היצואנים הישראליים, המתחרים בשווקי דרום אפריקה והמזרח הרחוק עם יצואנים באירופה.

סוכם כי דמי ההובלה לא יועלו עד ה־31 לדצמבר 1986.

עורך את העמוד: יצחק לאור

ועדת השרים
האוניברסיטה המורמונית מה דעתכם על תרבות?

"למה, למה ועוד פעם למה נהפכה עיר הקודש לבור געלי ומזוהם? משום שלא האמינו בבשורת יש"ו".

מסיון?
"בשורת יש"ו תופץ בכל מקום, בכל המדינות יועברו אלפים לאמונתינו".

ידידים?
"האל קילל את היהודים היכה אותם, וקילל אותם מחדש, מכיון שדחו את בשורת יש"ו, לא קיבלו את משיחם, וצלבו את מלכם (יש"ו). מה נאמר בכתבי הקודש? הם יהיו השנואים מבין האומות".

ומה בעתיד?
"ירושלים נחרבה ועוד תיחרב שוב על עוונותיה, ירושלים תהיה בירת הרשע המתועב העולמי".

מי אמר? מהספר "ביאת המשיח" **מאת:** ברוס אר מק־קונקי, חבר המועצה העליונה המורמונית, ד"ר למשפטים באוניברסיטה, **מומחה לדוקטורינה המורמונית מטעם הכנסיה,** ממעצבי החינוך האוניברסיטאי. **מתי אמר?** פברואר 82 (לאחר קבלת אישור התיכנון לבניית האוניברסיטה המורמונית). **פופולארי?** מאוד, כבר יצא בחמש מהדורות, והאחרונה ינואר 85.

עצמאות = הזכות לאמר "לא"!

לכל העולם ברור, כי זכותנו למדינה יהודית עצמאית, ללא לחצים של זרים, וללא פעולות מסיונריות. **חובה לסרב,** למנסים לעוקרנו מארצנו, ומשורשינו היהודיים, תחת מעטה של אהבה וידידות.

מטה "עם ישראל חי" למאבק במסיון ירושלים

ח"ן: בינלאומי ק. משה 131458 - 105

בי"ד אזורי לעבודה דחה בקשת חברת חשמל לשמור סודיות הסכמי העבודה

ההחלטה ניתנה בתביעת עובדי בתי הזיקוק בחיפה ובאשדוד המבקשים להשוות שכרם לשכר עובדי חברת החשמל

(ון). החברות הממשלתיות חייבות על פי הוראות החוק לחשוף הסכמים עם ציבור העובדים וכל המעוניין בדבר רשאי לעיין בהם — החלטה עקרונית זו נתן שלשום השופט הראשי של בית הדין האזורי לעבודה בחיפה, אליעזר כנפי, בעת שדחה בקשת בא־כוח עובדים בכירים בחברת החשמל לחיסיון על מסמכים ומידע הנוגעים לתשלום תוספות שכר ששולמו לעובדי חברת החשמל.

ההחלטה ניתנה בתביעת עובדי בתי־הזיקוק בחיפה ובאשדוד, המבקשים להשוות את שכרם לשכר עובדי חברת החשמל.

השופט כנפי קבע עוד, כי בשל מעמדן המיוחד של החברות הממשלתיות יש לציבור זכות, לא רק לעיין בהסכמים הנוגעים לתנאי השכר, אלא גם לקבל מידע על אופן ביצועם של ההסכמים ושל הוראות החוק המחייבות את החברות הממשלתיות. השופט הטעים, כי זכות זו עומדת על אחת כמה וכמה "למי שמעוניין במימוש זכויות בדרך של הליך משפטי".

עובדי בתי הזיקוק טוענים, כי על פי הסכם השכר זכאים הם לתוספות שכר ששולמו לעובדי חברת החשמל. אולם, הנהלת בתי הזיקוק בחיפה ובאשדוד מסרבת להיענות לתביעת העובדים לשלם להם תוספות שכר החורגות מהסכם המסגרת, אותן קיבלו עובדי חברת החשמל.

היועץ המשפטי לממשלה החליט, מחמת העניין הציבורי, ליטול חלק בהליך משפטי זה, הנוגע לא רק לצדדים המתדיינים אלא למספר גדול של עובדים בחברות הממשלתיות. בא־כוח המדינה עו"ד אלכס שור טען, כי אם עובדי בתי־הזיקוק יזכו בתביעתם לתוספות השכר, עלול הדבר לגרום לפריצת הסכמי השכר במגזר הציבורי כולו, והאוצר המדינה ייאלץ "לפרוע את השטר".

השופט כנפי ציין בהחלטתו, כי מדובר כאן בסכומי כסף אדירים, היוצרים סיכון שלפיו משרד האוצר יצטרך לשלמם במישרין או בעקיפין.

באי כוח בתי הזיקוק והעובדים הצטרפו לבקשת בא־כוח מועצת פועלי חיפה, וביקשו מבית־הדין לשמוע ראיות הנוגעות למצב העובדתי המתקיים ביישום הסכמי השכר בחברת החשמל, אותם יקשה עליהם להוכיח את עתירתם.

מאידך, חברת החשמל לא גילתה עניין שהמצב העובדתי יידון בפומבי בפני בית־הדין. בא־כוח העובדים הבכירים של חברת החשמל, עו"ד ברוך גרוס, ביקש למנוע חשיפת מסמכים הנוגעים לתנאי השכר של עובדי חברת החשמל.

הוא טען כי אין לגרור את חברת החשמל לדיון לא לה, ולסכן בכך את "השקט התעשייתי" במפעל, באמצעות הזמנת עדים, שיגלו ברבים סודות, שאין הם מעוניינים בגילויים. זאת, לטענתו, כדי למנוע תסיסה בקרב עובדי חברת החשמל.

השופט כנפי קבע בהחלטתו, כי לא שוכנע מטיעונים אלה, וכי אינטרס הציבור, הרלוונטיות של העדויות, המידע הנדרש והצורך לעשות צדק, יש בהם כדי להכריע את הכף.

השופט מציין עוד, כי ברוב החברות הממשלתיות נחתמו הסכמי עבודה בלשון זהה, לפיהם קיימת זיקה בין חברה ממשלתית אחת לרעותה בכל הנוגע לתשלום תוספות שכר. לפיכך, קיים אינטרס משותף בין עובדי החברות הממשלתיות השונות, והדבר טעון בירור עובדתי.

השופט דוחה לפיכך את בקשת החיסיון על המסמכים והעובדות הנוגעות לתנאי שכרם של עובדי חברת החשמל.

דב לאוטמן ימונה לנשיא הת' התעשיינים ביום א'

מאת סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

רב לאוטמן יחליף את אלי הורביץ בתפקיד נשיא התאחדות התעשיינים ביום ראשון הקרוב. לאחר שהורביץ הודיע על פרישתו מהתפקיד עם מינויו ליו"ר דירקטוריון בל"ל.

מינויו של לאוטמן לתפקיד נשיא ההתאחדות יאושר על ידי נשיאות התאחדות התעשיינים שתתכנס ביום ראשון ועל ידי אסיפה מיוחדת של הוועד הפועל של ההתאחדות שתכונס במיוחד לצורך זה.

המומים על מותו הפתאומי של יקירנו

ד"ר עמירם לנדמן

שהלך מאתנו בטרם עת

ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי, ו' באייר תשמ"ו (15.5.86), בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה רח' פינסקר

המתאבלים:
הוריו: ויולה וניסן לנדמן
בתו
אחותו: אתיה ויהודה גולן וב"ב
משפחות: זהבי, לנדמן, דיקס וגרינבלט בארץ ובחו"ל

יושבים שבעה בבית אחותו, רח' האתרוג 16, הרצליה (על יד גן רש"ל), טל' 052-84592

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

הילדה קליוסקי

ההלוויה תצא מחר יום שישי ז' אייר תשמ"ו 16.5.86 בשעה 12.00 בצהריים מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית־שאול
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

אבלים:
בעלה: אינג' שמחה קליוסקי
בנה וכלתה: דן ורות קידר
בתה וחתנה: עו"ד מיכל ואלי אופיר
אחותה וגיסה: גרטרוד וד"ר משה סמט
אחיה וגיסתה: גדעון וצפורה בן אריה
נכדתה ובעלה: אליענה ואלי פודה
נכדיה: רון וטל אופיר

אנו מודיעים בצער על פטירתו של

יוסף אורן

ההלוויה תתקיים היום יום חמישי ו' באייר תשמ"ו 15.5.86
ותצא בשעה 3.00 אחה"צ מבית החולים סורוקה לבית העלמין
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים

המשפחה
בית מפעלי תובלה

במלאת שלושים לפטירת יקירתנו

יונה קפלן ז"ל

נעלה לקברה להתייחד עם זכרה ולגילוי המצבה ביום שני י' באייר 19.5.86 בשעה 3.30 לבית הקברות בקרית שאול
נפגשים ליד השער

המשפחה

ליוסף שנבל

איתך באבלך על מות האב

אברהם ז"ל

אמקור בע"מ
ההנהלה והעובדים

ביום שישי, ז' באייר 16.5.1986 בשעה 11.00
נקיים אזכרה וגילוי מצבה
לרעיה, לאם ולאחות היקרה

רוחל'ה שלוש
ז"ל

בבית העלמין החדש ברמת השרון (צומת מורשה).
נפגשים ליד שער בית העלמין.
תודתנו נתונה שוב לכל מנחמינו.

המשפחה

במלאת 30 לפטירתה של יקירתנו

אירקה מלין ז"ל

יתקיים טכס אזכרה וגילוי מצבה
ביום ו' ז' אייר (16.5.86)
נפגשים בשעה 11.00 ליד השער החדש
בבית העלמין בחולון

המשפחה

לישראל שנבל ומשפחתו

תנחומים על מות האב

אברהם יעקב
ז"ל

איטה וישראל אילון
וחבריך באיל מנופים

למשה שנבל

אתך באבלך במות

אביך ז"ל

הנהלת ממן

אנו מודיעים בצער
[illegible]
מתתיהו (מתי) [illegible]
(מחיפה)
ומשתתפים בצער המשפחה

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד

אנו משתתפים בצערו של חברנו
שלמה קניאל
(מאזור השרון)
במות עליו
אביו ז"ל

אגד — ההנהלה החברים והשכירים
ארגון גימלאי אגד
קרן גימלאות של חברי אגד

לחברנו **חיימי חיים**
(מסניף אשקלון)

אתך באבלך בהילקח הבן
אייל ז"ל

אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לשכת עורכי־הדין
ועד מחוז חיפה והצפון
משתתף באבלו של
עו"ד ד"ר עמנואל וקס
על מות **אחיו ז"ל**

לעמוס רובין ומשפחתו
אנו משתתפים בצערכם על מות האב
מאיר יחיאל ז"ל
הקהילה המסורתית־משפחתית
בית־הכרם ירושלים

עם ידידנו הותיק
יוסף (וילי) אבילאה וב"ב
אנו אבלים ודואבים על מות רעיתו
דינה ז"ל
הקונסרבטוריון ע"ש רובין, חיפה

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

היריבה הראשונה של ישראל כבר מתאמנת בליאז'

מאמן נבחרת שוודיה מודאג מההרכב הישראלי ללא כוכבים

הנבחרות ישוכנו במלון 2 כוכבים ★ שביתות בבלגיה משבשות התחבורה ואמצעי התיקשורת

כדורסל

מאת יהושע שגיא
שליח "הארץ" לבלגיה

ליאז' (מיוחד ל"ספורט הארץ"). "העובדה שנבחרת ישראל מגיעה לליאז' בלי כוכביה יכולה רק להזיק אותי". כך אמר לי אתמול צ'ארלס ברטון, מאמנה האמריקאי שחום העור של שוודיה, שתהיה יריבתנו הראשונה באליפות אירופה דרג ב' בכדורסל מחר בשעה 5.30 אחר הצהריים.

ברטון, אמריקאי בשנות ה־30 לחייו, שבא לשוודיה לפני כ־10 שנים כשחקן ונשאר לגור בה עד שמונה למאמן לאומי, אמר כי שמע לא מכבר על הבעיות שנוצרו בסגל הישראלי ולכן "הייתי בטוח שבסופו של דבר יאלצו את מיקי ברקוביץ' ומוטי ארואסטי לחזור לנבחרת". עם זאת אמר ברטון: "אני תמיד חושש מיריבים שמתייצבים מולי בלי הכוכבים שלהם. כאשר מציבים בנבחרת את הצעירים והאלמונים במקום את הסטארים, יש לצעירים מוטיווציה אדירה והתלהבות גדולה הם רוצים להוכיח את עצמם ולקנות את עולמם. יריבים כאלה תמיד יותר מסוכנים, כיוון שאינך יודע למה עליך לצפות מהם. לכן מסוכן לחשוב שאני מרוצה מכך שישראל מגיעה לכאן בלי כוכביה הבולטים". אומר המאמן של שוודיה שנבחרתו ניצחה את ישראל במפגש האחרון ביניהם 80–79 לפני שנתיים בטורניר הקדם־אולימפי בפאריס.

עם זאת יצויין כי גם השוודים מגיעים לכאן עם נבחרת הכוללת הרבה שחקנים בלתי מוכרים כאשר הכוכב מספר 1 שלהם, האמריקאי ביל מגאריטי, נשאר בבית בגלל ניתוח שעבר בידיו לפני שלושה שבועות.

השוודים הם הראשונים והיחידים שהגיעו עד כה לליאז'. הם באו לכאן שלשום בטיסה מיפאן, שם התאמנו שלושה שבועות והשתתפו בשני טורנירים במהלכם קיימו עשרה מישחקים. בין היתר ניצחו פעמיים את נבחרתה של סין 78–76 ו־93–91 ונכנעו לנבחרתה הלאומית של יפאן 80–82.

היום מצפים לבואם של מרבית הנבחרות שיאוכסנו במלון פשוט מאוד (שני כוכבים). שמעלתו היחידה שהוא ממוקם במרכז העיר, סמוך מאוד לאולם שלם שבהלב מידרחוב יפהפה ושוקק חיים שניבנה לפני כשש שנים. נראה לי שהמלון הזה לא ילהיב את הצוות הישראלי, הרגיל לתנאים טובים מאלה שהעמידו המארגנים.

ביקרתי אתמול באימון השוודים באולם הקטן המצוי בפרבר קונגס, הסמוך לרובע של עשירי העיר, שכדאי לטייל בו כדי לראות וילות נפלאות של עשירים ותיקים ולא של מתעשרים חדשים. מצאתי את המארגנים מצויים כמעט במצוקה כיוון שאתמול החלה שביתה כללית של ארבעה ימים בהם משותקת כל התחבורה הציבורית (רכבות, חשמליות, אוטובוסים) וכן שירותי הדואר ועוד כמה שירותים ציבוריים חיוניים. הדבר היחיד שנעשה עד כה באולם היה הצבת דגלי הנבחרות המשתתפות. נאמר לי, כי ספק אם יצליחו להקים באולם את מרכז התקשורת המיועד לשירות העיתונאים הרבים שיגיעו עם שש הנבחרות המשתתפות במישחקי בית כ'. בינתיים אין באולם מכשיר טלפון אחד ואתמול עמדה להתקיים פגישה עם שר התיקשורת שתבקש להתערב כדי שיוקם במהיר מרכז העיתונות. "אם השר לא יצליח, יצטרכו העיתונאים לטלפן מחדריהם במלונות", אמר לי ברנרד מילר מהוועדה המארגנת. בעבר כדורסלן בסטנדארד ליאז'. חוששים גם לקשיים בבואן של נבחרות פר־לין ואיסלנד, המתאמנות ככל הידוע בהולנד, כיוון שרשת הרכבות משותקת.

באולם המישחקים פחות מ־1000 מושבים והוא מרשים הרבה פחות מהאולם של הפועל חולון. משטח הפרקט מונח על ריצפת מרצפות ואני יכול רק לקוות שמישהו מהשחקנים לא ימשיך בתנופה מן הפרקט, כיוון שאז תהיה סכנה להמשך השתתפותו בטורניר.

בוועדה המארגנת מצפים לבואה היום של הנבחרת הישראלית. מארגנים את סידורי הביטחון ולמרות הכל רואים בצוות הישראלי פייבוריט לזכיה בבית זה.

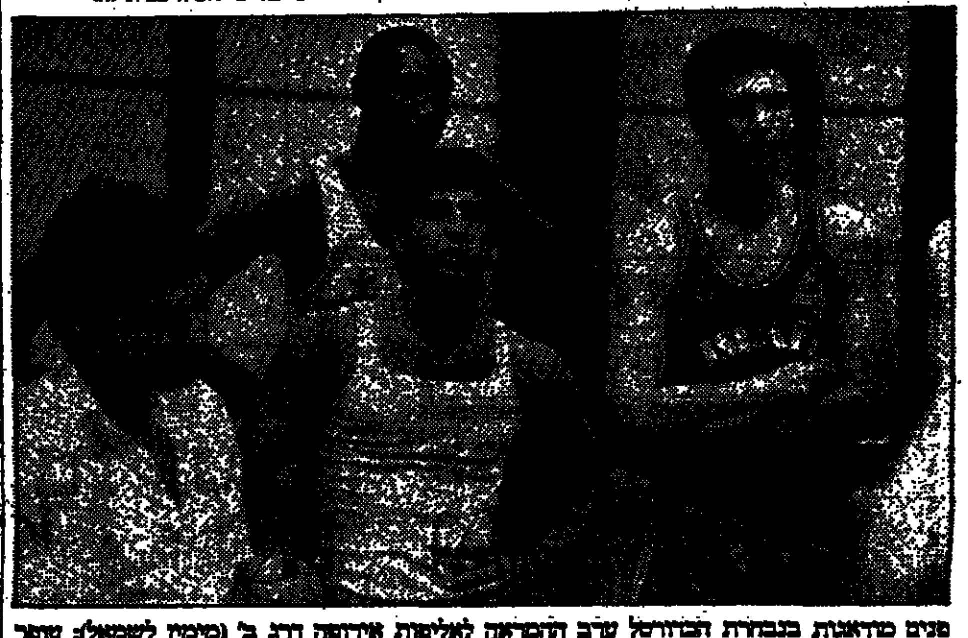

פנים מודאגות בנבחרת הכדורסל ערב ההמראה לאליפות אירופה דרג ב' (מימין לשמאל): עופר פליישר, עדי גורדון ועוזר המאמן משה ויינקרנץ. מאחור - לאון מרסר (צילום: עוזי קרן)

הנבחרת ממריאה הבוקר לבלגיה באווירה של חוסר וודאות

עדיין לא מונה קפטן ★ שרף: זו נבחרת מהפכנית ★ זלוטיקמן: נוכיח לספקנים שהם טועים

מאת גיא צוקר
כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל של ישראל יוצאת הבוקר לבלגיה, שם תקיים מחר את מישחקה הראשון באליפות אירופה דרג ב' מול שוודיה, ללא קפטן. סטיב שלכטר נאלץ לעזוב את הנבחרת והאשיה מתלבטים את מי לבחור לתפקיד. "אנו עומדים בפני בעיה. יכול להיות מצב, שנחליט מחר (היום), אפילו בזמן הטיסה, את מי למנות". אמר אתמול המאמן צבי שרף, לאחר האימון האחרון. "עשינו את המבטיחים ועמדנו בתכנית האימונים. השינויים האחרונים העמידו אותנו בפני כמה בעיות ואני מקווה שנוכל להתגבר עליהן במהלך המישחקים. זו נבחרת מהפכנית, שבה 9 שחקנים שלא שיחקו באליפות אירופה האחרונה. השחקנים הם מוכשרים, אך רבים מהם חסרי ניסיון. כדי להצליח אנו צריכים לשמור היטב, לבצע טעויות מעטות ככל האפשר במצבים קריטיים ולדעת להולך את הטמפו בין כמה שיותר שחקנים". שרף מקווה לקבל היום מידע מעודכן על הנבחרת השוודית, שהעימות איתה יהיה מישחק מפתח מכל הבחינות.

במהלך האימון, שנערך אתמול, נפרדו מן השחקנים כמה מחבריהם, במשימות קודמות: מיקי ברקוביץ', סטיב שלכטר, גלן וויליס ועופר יעקבי.

שתי בעיות עיקריות מטרידות את צמד המאמנים: חוסר הניסיון של מרבית השחקנים וכושרם הגופני. "אני מקווה שהכושר הגופני ישביע את רצוננו, לא רק במישחקים הראשונים. הבגרות והריכוז של השחקנים, שאני מתייחס אליהם כמבוגרים לכל דבר, ישפיעו על סיכויינו", אומר עוזר המאמן משה ויינקרנץ. "לדעתי, אין באליפות נבחרת שהיא טובה מן האחרות באופן ברור לכן תהיה האליפות קשה מאד". עם זאת, הוא מאמין ומקווה שישראל תצליח לסיים באחד מארבעת המקומות הראשונים.

חיים זלוטיקמן, שהוא היום השחקן הוותיק ביותר בנבחרת, אינו שותף להלך הרוחות הפסימי משהו, המלווה את הנבחרת: "ברור שנוצרה בעיה מכיוון שהסגל נפגע ערב האליפות האינטנסיווית ביותר שזכורה לי, אבל איני חושב שלא נצליח. אני שומע אנשים רבים שסבורים שלא נוכל לעלות לדרג א' ואני מקווה שננצל את ההזדמנות הזו, כדי להוכיח להם שהם טועים. מבחינה מקצועית זו נבחרת השווה ביכולתה לזו ששיחקה באליפות אירופה, עם בעיה בודדה של חוסר ניסיון. אני חושב שהסיכויים שלנו טובים, למרות אירועי הימים האחרונים. שהתרחשו במהירות שמנעה מאיתנו לחשוב עליהם או לקלוט אותם".

שמחה כפולה למשה ויינקרנץ

עוזר המאמן משה ויינקרנץ, יוצא היום לבלגיה רגוע יותר, משתי סיבות: אשתו, נורית, ילדה בת ביום שני ומצבה מונע דפיקות לב במהלך הטורניר. אתמול חתם לאון מרסר על חוזה עם קבוצת הפועל תל אביב, אותה יאמן ויינקרנץ בעונה הבאה. הצעד הראשון, מבחינתו של ויינקרנץ, הול אם כן, ברגל ימין.

יוסטון ניצחה את הלייקרס בלוס־אנג'לס

לוס־אנג'לס (אי־פי). קבוצת יוסטון רוקטס גברה כאן על אלופת האן.בי.איי., לוס אנג'לס לייקרס, 112–102 והשוותה את מאזן הכירעות ל־1–1. יוסטון תארח את שני המישחקים הבאים בסידרת הגמר של החוף המערבי.

ראלף סאמפסון קלע 24 נקודות ואקים אולדג'ון הוסיף 22. השניים קטפו יחדיו 29 כדורים חוזרים וביצעו 11 חסימות. "הם ניצחו אותנו". אמר מאמן הלייקרס, פאט ריילי. סאמפסון ואולג'ון הצליחו לנטרל את קארים עבדול ג'אבאר, בניגוד למרבית ההתמודדויות הקודמות בין שתי הקבוצות.

בוסטון הביסה את מילווקי 128–96, בפתיחת סידרת הגמר של החוף המזרחי. הסלטיקס זכו בניצחון הבית ה־37 שלהם ברציפות – שיא של כל הזמנים בליגה. בוסטון הובילה 29–12 ברבע הראשון ולא נתקלה בבעיות בהמשך. המישחק השני יתקיים בבוסטון.

ריאל אלופה

ברצלונה (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת ריאל מאדריד זכתה שוב באליפות ספרד בכדורסל. זאת אחרי שניצחה כאן את ברצלונה 88–86. ריאל ניצחה גם במישחק הראשון 83–80 והשתתף בעונה הבאה בגביע אירופה לאלופות.

ניחוש הטוטו

תיקו בין מכבי חיפה למכבי ת"א

טובה שמואלי

מנחשת השבוע של "ספורט הארץ" היא האתלטית טובה שמואלי, שיאנית ישראל בריצת מרתון. בת 31, נשואה לצבי, מורה למכונאות רכב בתיכון מקיף רמת־השרון, אם לאייל בן 13, טל בן 11, כנרת בת שמונה חודשים. אוהדת של מכבי פתח־תקוה, אך לא חוזה במישחקי כדורגל.

1. הפועל ים — בית"ר נתניה 2
2. הפ. פ"ת — מכבי יבנה 2
3. מכבי חיפה — מכבי ת"א x
4. באר־שבע — הפועל ת"א 2
5. מכבי נתניה — מכבי יפו 1
6. שמשון ת"א — הפ. חיפה 1
7. מכ. שעריים — מכ. פ"ת 2
8. כפר־סבא — בית"ר ים 2
9. הפועל יהוד — מרמורק x
10. הפועל עכו — בית"ר ת"א 2
11. הפ. חולון — ב. נתניה 2
12. הפועל ר"ג — הפ. טבריה 1
13. רמת־השרון — הפ. לוד 1

אורח השבוע שעבר שמואל פרנקל, ראש אגף השיווק בקונצרן "עלית", דייק בשבעה ניחושים והצטרף לחבורה של שבעה מנחשים שעשו זאת לפניו: אסתר רוט, ג'קי הרדי, אריה ז'יק, דוד ליואן, ברנרד חוסמן, נחמן שי, נתן סלובטיק.

הצוות הישראלי לאליפות אירופה דרג ב'

מספר	שם	גיל	גובה	הופעות בנבחרת	נקודות בנבחרת
4	האודי לאוסף	30	2.09	41	255
5	מוטי דניאל	23	1.96	35	101
6	עדי גורדון	20	1.82	2	4
7	ניר רכליס	22	2.01	5	7
8	עופר פליישר	20	2.07	1	—
9	ארי רוזנברג	22	1.90	3	12
10	חיים זלוטיקמן	29	1.93	75	603
11	דורון שפע	24	1.95	10	89
12	חן ליפין	20	1.84	16	52
13	לאון מרסר	28	2.09	8	142
14	עמוס פרישמן	21	1.84	8	12
15	תומר שטיינהאואר	20	2.05	—	—

★ מאמן: צבי שרף
★ עוזר מאמן: משה ויינקרנץ
★ מנהל: עמירם שפירא

האלוהארד תורסן, קפטן נבחרת נורווגיה, מניף יד של מנצח אחרי שהבקיע את השער בניצחון המפתיע 0–1 על דנמארק באוסלו (צילום רדיו אי־פי)

פרישת דלגליש — מהלומה קשה לסקוטלנד במכסיקו

הכוכב הפצוע יוחלף על־ידי ארצ'יבולד

מונדיאל 86

גלאזגו (שרות "ספורט הארץ"). מהלומה כבדה ניחתה על נבחרת הכדורגל של סקוטלנד כאשר קני דלגליש נאלץ לפרוש ממישחקי מכסיקו בגלל פציעה בברכו. פציעה זו מטרידה את דלגליש כבר חודשים אחדים, אבל לא מנעה ממנו לסיים את העונה ולהוביל את קבוצת ליוורפול לזכיה בדאבל.

מנהל נבחרת סקוטלנד, אלכס פרגוסון, הודה: "כי היעדרו של דלגליש עלול להשפיע לרעה על תיפקודה של הנבחרת. "עצם נוכחותו של קני במיגרש חשובה ביותר, כפי שראינו בליוורפול. מאז החזיר את עצמו להרכב חל שינוי עצום ביכולתה של הקבוצה", אמר פרגוסון. במקומו הוזמן סטיב ארצ'יבולד, החלוץ המרכזי של ברצלונה.

מאמן חדש לבריה"מ

מוסקווה (שרות "ספורט הארץ"). 19 יום לפני פתיחת טורניר המונדיאל, מונה מאמן חדש לנבחרת ברית המועצות. זהו ואלרי לובאנובסקי, מאמנה של דינאמו קייב, שזכתה לאחרונה בגביע אירופה למחזיקות גביע. על לובנובסקי המליץ המאמן המודח, אדוארד מאלופייב, מי שהעלה את ברית המועצות לטורניר הגמר. בחודשים האחרונים חלה נסיגה גדולה ביכולתה של הנבחרת הסובייטית ומ־13 מישחקיה האחרונים ניצחה רק ב־6. בסגל הסובייטי 7 מכדורגלני דינאמו קייב.

דנמארק מודאגת

אוסלו (שרות "ספורט הארץ"). שבועיים אחרי שגברה על ארגנטינה 1–0, עשתה זאת נורווגיה לפיינליסטית אחרת, דנמארק. במישחק שהיה כאן ביום שלישי, ניצחה נורווגיה 1–0 משער של הקפטן הלוהארד תורסן בבעיטת 11 מ' בדקה ה־52. לדנמארק היה זה מישחק שישי ברציפות ללא־ניצחון, מה שמדאיג לא רק את חובבי הכדורגל במדינה, אלא בעיקר את המאמן סף פיונטק.

אין בהלת כרטיסים

מכסיקו סיטי (שרות "ספורט הארץ"). נשיא הוועדה המארגנת של מישחקי גמר הגביע, גיירמו קאנייה, צופה פיאסקו כלכלי אם לא יהיה שינוי קיצוני בקצב מכירת הכרטיסים. נכון להיום המצב מדאיג ביותר. המכסיקאים לא רוכשים כרטיסים בקצב המקווה בגלל המחיר הגבוה (10 — 15 דולאר). באירופה חוששים מרעידות אדמה. ובכל מיקרה יש עתה עניין רק במישחקים שיהיו בשלבים המתקדמים. רק למישחקים במכסיקו סיטי ובגוואדלאחרה יש מכירה טובה.

גם דירסאו פצוע

טולוקה (שרות "ספורט הארץ"). מספר הפצועים בנבחרת בראזיל גדל מדי יום. הקרבן האחרון הוא הקשר דירסאו, שנפצע כאן בעת אימון. הוא מצטרף לזיקו ולטוניניו סרזו, שבשלב זה לא ברור כלל אם יוכלו ליטול חלק במישחקים.

אנגליה נגד קוריאה

קולורדו ספרינגס (שרות "ספורט הארץ"). קפטן נבחרת אנגליה בריאן רובסון מדאיג שוב את האוהדים לנבחרת. רובסון חש כאבים בקרסולו, לאחר שבמאמציו לחזור לכשירות גופנית יצא כאן לריצה על כביש. מנהל הנבחרת בובי רובסון הביע תקווה שאין פגיעה חמורה. הקפטן עשוי לשחק פרק זמן קצר היום, במישחק מיבחן שאנגליה תערוך נגד דרום קוריאה המתאמנת גם היא כאן. ביום א' תשחק אנגליה נגד מכסיקו בלוס־אנג'לס.

צמד של פלר

דורטמונד (שרות "ספורט הארץ"). במיבחנה האחרון לפני יציאתה למכסיקו, ניצחה כאן אמש נבחרת מערב־גרמניה את הולנד 3–1 (1–0) לעיני 36 אלף צופים. רודי פלר, החלוץ המרכזי של ורדר ברמן, שחזר רק לאחרונה לפעילות אחרי פציעה ממושכת, הבקיע בדקות ה־39 וה־47 ותיאס הרגס הוסיף שער שלישי בדקה האחרונה. להולנד הבקיע ג'ון ואן־ארפיס בדקה ה־80.

גומס, וילאס, חייטה ואריאס כבר הודחו ברומא

רומא (שרות "ספורט הארץ"). כמה טניסאים מדורגים כבר הודחו בשני הסיבובים הראשונים של האליפות הפתוחה של איטליה בטניס, הנערכת כאן. אנדרס גומס מאקוודור, המנצח כאן ב־1984 והמדורג השני במקום השישי, נוצח בסיבוב הראשון ע"י המערב־גרמני הנס־יורג שוואייר 3–6, 5–7. אתמול בסיבוב השני ע"י הספרדי אמיליו סאנצ'ס 6–3, 6–0, 3–6, 5–6. מרטין חייטה (ארגנטינה), המדורג שמיני, נכנע לרולאנד אזדגר מהאיטי 4–6, 4–6. ג'ימי אריאס, המדורג 10, הפסיד לגיירמו וילאס מארגנטינה 2–6, 6–4, 2–6. וילאס נכנע בסיבוב השני לצ'כי ליבור פימק 5–7, 6–3, 3–6.

72 שעות לפני העימות הגדול בליגה

בהרכב חסר נכנע מכבי חיפה 0–1 להפועל יהוד

במישחק ראווה על גביע סעדיה התוכה ★ מכבי ת"א ניצח 3–1 את התעשיה האווירית

כדורגל

מאת סופרי "ספורט הארץ".

72 שעות לפני מישחק הליגה הביתי מעורר־ההתרגשות עם מכבי תל־אביב, נחל אתמול הרכב חסר של מכבי חיפה הפסד מפתיע בשיעור 1–0 בתחרות ידידותית נגד קבוצה מתחזקת של הפועל יהוד.

סופר "ספורט הארץ" ציון ניסן מוסר, כי טכס חלוקת גביעים לשחקני קניה הוותיקים של יהוד והמאמניה בעבר קדם למישחק, שנערך על גביע סעדיה התוכה ז"ל, מטורנה והמאמן של הקבוצה המקומית.

כ־1,000 צופים באו לפני תחילת המישחק כדי להשתתף גם בטכס הסרת הלוט מעל לשלט שהותקן במגרש המקומי, שנקרא על שם סעדיה התוכה.

מול קבוצה מקומית מחוזקת במלמיליאן, מזרחי, בריטבים, קירס ומרכוס ניצבה האלופה מחיפה בהרכב מישני. כניסתו של רוקבן למישחק בשלהי המחצית הראשונה הפיחה בו רוח חיים, שכן בדקה ה־43 ניצל מישגה חמור של השוער אבי רן כדי לגווח את הכדור פנימה ולהעניק את הגביע לקבוצתו.

שרף אינו מוטרד

מאמן מכבי חיפה שלמה שרף אמר אמש, כי אינו מוטרד כלל מההפסד ביהוד. "השחקנים באו לאחר בילויים של חג העצמאות, ובכלות הכל היה זה מישחק ראווה בלתי מחייב, בו לא השתתפו כל שחקני המפתח של חיפה. מחר (היום) אקבע את ההרכב לאחר האימון האחרון לפני מישחק הליגה נגד מכבי תל־אביב. המצב בקבוצה שפיר ואני חושב שהמתח, ההולך וגובר, יעזור דווקא לקבוצה שלי, מכיוון שלשחקני חיפה ניסיון רב במצבי לחץ כאלה".

מכבי חיפה יתכנס מחר בבית מלון ויישאר עד למישחק.

ניצחון למכבי ת"א

קבוצת מכבי תל־אביב היתה אתמול אורחת התעשיה האווירית ביום הספורט השנתי שלה שנערך בפארק הים בשפיים. הכדורגלנים ניצלו את ההזדמנות לקיים מישחק רעים נגד נבחרת התעשיה האווירית וניצחו 5–1. מוטי איוניר, אלי דריקס ואלון נתן הבקיעו את השערים למכבי; יעקב מזיג כבש לתעשיה האווירית.

רוסי — לוורונה, בורגי — למילאן

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). פאולו רוסי, מלך השערים של מונדיאל 82, ישחק בעונה הבאה במועדון ורונה. הוא הועבר אתמול ממילאן בעיסקת חליפין עם קאלדרה, המוערכת ב־2.6 מיליון דולאר. מילאן רכשה את החלוץ המרכזי של נבחרת ארגנטינה קלאודיו בורגי מקבוצת ארגנטינוס ג'וניורס תמורת 2.1 מיליון דולאר.

עיסקת העברה אחרת היתה במערב־גרמניה, שם רכשה האמבורג את הבינלאומי הפולני מירוסלאב אוקונסקי בן ה־28 מקבוצת לך פוזנאן.

צ'אושסקו העניק מדליות לכדורגלני סטיאווה

וינה (ע"ר). השחקנים וראשי מועדון הכדורגל של הצבא הרומני, סטיאווה, קיבלו ביום שני מדליות מידי הנשיא צ'אושסקו, לאות הערכה על ניצחונם הדרמטי בגמר גביע אירופה לאלופות על קבוצת ברצלונה בשבוע שעבר.

בית"ר ירושלים הערב לדין משמעתי

קבוצת בית"ר ירושלים תועמד הערב לדין משמעתי בשל התנהגות בלתי ספורטיבית של אוהדיה במישחק הליגה נגד מכבי פתח תקוה בימק"א (0–0).

מנהל הקבוצה אברהם לוי יועמד לדין בגלל התבטאויותיו כלפי השופט.

מכבי רמת־עמידר לוועדת המשמעת

מאת סופר "ספורט הארץ"

קבוצת הכדורגל של מכבי רמת עמידר מן הליגה הארצית, תועמד לדין משמעתי מכיוון ששיתפה שחקני נוער במישחק שנערך בשבת נגד הפועל יהוד בו הובסה 1–7. בעקבות התוצאה הבלתי צפויה, לה השלכות על המאבק בתחתית הליגה, ביקשו נציגי כמה קבוצות לחקור את כשרותו של המשחק.

הענק שויתר על קאריירה מקצוענית – בסגל ארה"ב

דייויד רובינסון

מונדובאסקט

מאת גיא צוקר

הצלחתה של הנבחרת האולימפית של ארה"ב בכדורסל, לא היתה מושלמת, למרות זכיה במדליית הזהב, בגלל סיבה אחת: נבחרת ברית המועצות לא השתתפה במשחקים ולאמריקאים לא ניתנה ההזדמנות להוכיח את כוחם מול אלופת אירופה. במישחקי אליפות העולם, שיתקיימו בחודש יולי בספרד, יופיעו שתי הנבחרות שהן המועמדות העיקריות לזכיה באליפות. בעוד שאצל הרוסים לא צפויים שינויים משמעותיים בנבחרת, הרי שארה"ב תופיע בהרכב חדש לחלוטין, בו לא מופיע אפילו כדורסלן אחד ששיחק באולימפיאדה.

השבוע יחל מאמן הנבחרת האמריקאית, לוט אולסון (אריזונה), בתהליך הצ'פוי המשמש, לאחר שזימן לסגל 47 שחקנים. אולם כבר עכשיו ברור שמקומם של כמה שחקנים בנבחרת מובטח, בזכות היכולת שהציגו במהלך העונות האחרונות.

השחקן הבולט ביותר בסגל הוא דייויד רובינסון (2.11 מ'), שחקן הצי של אקדמיית חיל הים. רובינסון בן ה־21, הוליך את נבחרת הקולג' שלו לשלב רבע הגמר של אליפות האוניברסיטאות והוא בעל ממוצע של 6 חסימות, 13 כדורים חוזרים ו־22 נקודות למישחק. רובינסון הדהים את מנהלי הקבוצות באן.בי.איי. כשהעדיף לחתום על התחייבות לשרות צבאי של 5 שנים ודחה בכך את הקאריירה המקצוענית שלו בחמש שנים יקרות. הוא נחשב לשחקן ההגנה הטוב ביותר בכדורסל המיכללות.

דני מאנינג (2.11 מ'), מאוניברסיטת קנזאס, הוא בן 20 בלבד אך מרבית מומחי הכדורסל סבורים שהוא הכדורסלן החובב הכישרוני ביותר בארה"ב. הוא הצעיד את קבוצתו לטורניר הגמר של המיכללות ויכולתו החלשה היתה הסיבה העיקרית לתבוסה של קנזאס לדיוק, בשלב חצי הגמר. מאנינג קלע 18 נקודות, בממוצע למשחק. רג'י מילר (2.01 מ'), מאוניברסיטת קליפורניה בלוס אנג'לס (יו־סי.אל.איי.), התפרסם בעיקר בגלל אחותו, שריל, שהוליכה את נבחרת ארה"ב לזהב האולימפי. בעונה האחרונה היה אחד הקלעים המצטיינים, בכדורסל המיכללות, הגיע לממוצע של 26 נקודות, את מרבית הנקודות הוא צובר בקליעות מרחוק.

בין הרכזים בולטים שניים — האחד בגלל יכולתו והאחר בשל גובהו: קני סמית (1.90 מ') הוא רכזה של צפון קרולינה בשלוש השנים האחרונות ונחשב לאחד הטובים ביותר בארה"ב. הוא ניחן במהירות מדהימה ואוהב לסיים התקפות מתפרצות בהטבעות וירטואוזיות. טיירון בוגס הוא הכדורסלן הנמוך ביותר בליגה הראשונה של המכללות — 1.60 מ' בלבד! למרות גובהו החוסן למבוגים, בעיקר בגלל כושר המנהיגות שלו. בוגס קבע השנה שיא במסירות לסלים באוניברסיטת וויק פורסט וקלט באחד ממישחקיה 8 (!) כדורים חוזרים. למרות זאת, ספק אם יכלל בסגל הסופי שיכלול 12 שחקנים.

בסגל המורחב לא מופיעים כלל שחקני שתי המישיות הראשונות, של מנסייתי העונה החולפת, אך גם כך כלולים בו שני שחקנים שישחקו בשנה הבאה כדורסל מקצועני: ויליאם בדפורד (2.13 מ') מממפיס סטייט ואלון פליגינס (2.08 מ') מוירג'יניה.

חדשות חוץ

מסקרים בהונגריה בודקים את רמת הקרינה הרדיו אקטיווית במשאיות המובילות תוצרת חקלאית (צילום: אי־פי)

בהתייחסותו הראשונה לאסון צ'רנוביל אמר גורבאצ'וב:

האסון הראה הסכנות של מלחמה גרעינית

מוסקבה, 14. (ע"ר וע"צ). מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב אמר אמש כי מוסקבה מאריכה את המורטוריום על ניסויים גרעיניים עד ל־6 באוגוסט.

הוא גם חזר על קריאתו לנשיא רייגן, בראיון בטלוויזיה, להיפגש עימו תוך זמן קצר בעיר הבירה של מדינה אירופית כלשהי, או אולי בהירושימה, כדי להשיג עימו הסכם על איסור עריכת ניסויים גרעיניים.

בדברו על האסון בצ'רנוביל אמר גורבאצ'וב כי הוא "הוכיח פעם נוספת איזו תהום תיפער אם מלחמה גרעינית תפקוד את האנושות".

גורבאצ'וב גם הציע מנגנון בין־לאומי חדש למסירת אזהרות מהירות בדבר אסונות גרעיניים. לדבריו מוקדם מדי להביע דעה על הסיבות לאסון בצ'רנוביל. הוא תקף את ארה"ב על תגובותיה על אסון זה. הוא אמר כי באסון נפצעו 299 איש. הם מאושפזים כשהם סובלים מקרינה "פחות או יותר חמורה".

היתה זו הצהרתו הראשונה של גורבאצ'וב על האסון בצ'רנוביל.

העיתון המצרי אל־גומהוריה קובל:

בריה"מ סיפקה לנו נשק פגום ודיווחה לישראל

קאהיר (ע"מ). העיתון המצרי "אל־גומהוריה" האשים, כי ברית המועצות סיפקה למצרים נשק פגום וללא חלקי חילוף.

מוחמד אלחיואן כתב במאמר, כי בריה"מ דורשת ממצרים לשלם את מחיר הנשק, "שבאמצעותו להמנו בישראל, אף על פי שהיא יודעת היטב שהוא אינה ראויה לכך".

לטענתו, הסיבות לכך הן: בריה"מ סיפקה נשק פגום וללא חלקי חילוף; היא סיפקה יותר מדי מסוגים מסוימים של כלי נשק ופחות מדי מסוגים אחרים; היא נתנה כלי נשק ממלחמת העולם השנייה; בריה"מ הפריזה בהערכת ערכם של כלי הנשק שסיפקה. בריה"מ שלחה למצרים גם טרוריסטים ותעמולני קומוניזם. הוא הוסיף, "הדבר החמור ביותר, שבריה"מ סיפקה בו בזמן לישראל רשימה של כלי הנשק שהגיעו למצרים".

בנוסף לכך נקטה בריה"מ, לטענתו, ב־1973 פעולת מרמה חמורה כאשר הודיעה שהיא מקימה גשר אווירי לספק למצרים נשק, וזאת כדי לספק לאמריקאים צידוק להקמת גשר אווירי לישראל.

"האם לאחר כל זאת אין מתביישים הסובייטים לבקש את פירעון החובות הצבאיים של מצרים?" שואל העיתון.

ארגון אופוזיציוני באיראן טוען

איראן מגייסת נשים כדי לשלחן אל החזית

פאריס (ע"מ). שלטונות איראן החלו לאחרונה לגייס נשים כדי לשלחן לחזית — הודיע ארגון "מג'אהדין האלק" האיראני, שבראשו עומד המנהיג האופוזיציוני מסעוד רג'וי.

לדבריו, בעקבות סדרת הרפתקות צבאיות כושלות, שעליהם פיקד האייתוללה, כגון התקפה על חצי האי פאו, שגרמה ל־50,000 חללים, החלה טהראן לגייס נשים.

הארגון רואה בשליחת הנשים האיראניות למלחמה צעד לא אנושי, שאף עירק קודם לא ביצע.

שלטונות איראן הקימו תחנות ביקורת ומחסומים לעצור חיילים איראניים, שברחו מחזיתות הלחימה. השלטונות הורו לירות בכל שיפעל כדי לברוח מהחזית - דברי האופוזיציה לחומייני.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן גוריון היום 15.5.86:

המראות

ב־0020 רן אייר (4727) ללונדון, ב־0100 אל־על (001) לניו־יורק, ב־0545 פאן אמריקן (135) לפאריס וסן פרנציסקו, ב־0625 טי. וו. אי. (803) לפאריס, ניו־יורק וסן פרנציסקו, ב־0625 טי. וו. אי. (825) לפאריס, בוסטון ושיקאגו, ב־0645 אל־על (541) לאתונה, ב־0650 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0705 אייר פראנס (137) לניצה ולאון, ב־0715 אל־על (311) לבריסל ומנצ'סטר, ב־0730 אל־על (323) לפאריס, ב־0800 אל־על (385) לרומא, ב־0810 ק. ל. מ. (526) לאמסטרדאם, ב־0830 אל־על (015) ללונדון וניו־יורק, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (395) למדריד, ב־0930 אל־על (347) לציריך, ב־0935 אייר סיני (055) לקאהיר, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1030 אל־על (315) ללונדון, ב־1050 אל־על (377) לקופנהאגן, ב־1115 אל־על (337) לאמסטרדאם, ב־1150 אל־על (5355) לפרנקפורט ומינכן, ב־1320 אוסטריין אייר ליינס (712) לוינה, ב־1420 האפאג לויד (722) למינכן, ב־1530 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1635 אייר פראנס צ'רטר (7959) לבזל ופאריס, ב־1715 אליטליה (747) לרומא, ב־1755 סייפרוס אייר חיים (429) ללרנקה, ב־1855 אל־על (443) לקאהיר, ב־2200 אל־על (511) לניירובי ויוהנסבורג.

נחיתות

ב־0740 אל־על (010) מבונבה־יאול, ב־0740 אל־על (206) משיקאגו ומונטריאול, ב־0740 אל־על (210) ממיאמי וטורונטו, ב־0850 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־1150 אל־על (542) מאתונה, ב־1230 אוסטריין אייר ליינס (711) מוינה, ב־1310 האפאג לויד (721) ממינכן, ב־1420 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1500 טי. וו. אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1500 טי. וו. אי. (812) משיקאגו, בוסטון ופאריס, ב־1515 אייר פראנס צ'רטר (7958) מפאריס ובזל, ב־1525 אל־על (016) מניו־יורק ולונדון, ב־1540 אל־על (006) מלוס אנג'לס וניו־יורק, ב־1605 אליטליה (746) מרומא, ב־1630 אל־על (386) מרומא, ב־1700 פאן אמריקן (134) מסן פרנציסקו ופאריס, ב־1710 סייפרוס אייר חיים (428) מלרנקה, ב־1715 טארום (245) מבוקרשט, ב־1805 סוויסאייר (332) מציריך, ב־1825 אל־על (324) מפאריס, ב־1910 אל־על (348) מציריך, ב־1935 אייר פראנס (138) מלאון וניצה, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (31) מאתונה, ב־2015 אל־על (396) ממדריד, ב־2145 אל־על (338) מאמסטרדאם, ב־2150 אל־על (316) מלונדון, ב־2210 אל־על (312) ממנצ'סטר ובריסל, ב־2220 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־2220 אל־על (444) מקאהיר, ב־2325 אל־על (5356) ממינכן.

כל ההמראות והנחיתות, זמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני המועד הנקוב לעיל.

לנהוג במסחרית ולהרגיש כמו בפרטית
פורד טרנזיט החדשה

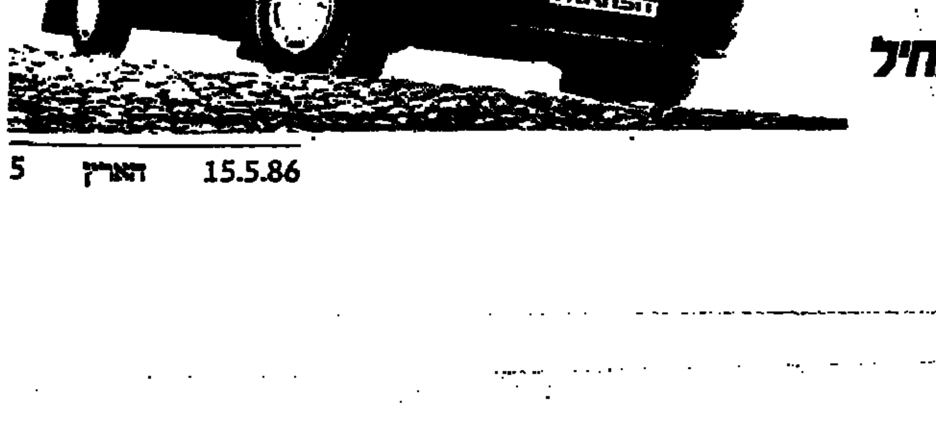

במחיר היכרות
אפשרות לאשראי
אספקה מהירה

★ מתלים קדמיים נפרדים.
★ רדיוס סיבוב מדהים (10.5 מ' בין מדרכות) ובטיחות מירבית לנהג ולנוסעים.
★ נוחות ובטיחות מירבית.
★ מטען מורשה נטו הטוב ביותר ברכב דומה 1320 ק"ג ברכב בנזין 1295 ק"ג ברכב דיזל.

Ford
העידן הבא במכוניות מסחריות התחיל
פורד טרנזיט החדשה

هكذا من الأصل

NEW YORK-TEL AVIV
NON-STOP
TowerAir

הופיע גליון
כותרת ראשית

עורך-הדין אורי סלונים
האיש שיעץ לארנסט יפת להתפטר

■ לורד אוף־ברמודה: סיפורן של המשפחות הדתיות בעיסקת־השוק

■ מחדלי מלחמת העצמאות בירושלים: ראש המודיעין בעיר חושף את פרשת משרעצין, דיר־יאסין, הרובע היהודי

■ מבצע ליטאני: הרהור שני. עזר ויצמן, משה גור, יאנוש בן־גל מנתחים שלושה במבצע שעשוי אותו לכישלון במלחמת לבנון

■ לידות רכה: מזמי איזור מכבי תל־אביב

הנשיא קיבל אתמול בבוקר בירושלים חיילים מצטיינים ומפקדים של צה"ל ממבצע סיני. בבנות התאורה אתמול אלפי אזרחים, שבאו לראות את המשכן ואת מגילת העצמאות, שהוצגה בו. במסעלים רבים, כולל ממעלי מערכת הביטחון, ובצה"ל ביקרו אלפים. אולם, ממישי הפלסטיק, והקיקלידיינור היו שוב מסימניו של יום העצמאות, שנחוג השנה בצלו של מזג אוויר סגרירי, שגרם לביטול כמה אירועים. הידוע בתנום השמחה היה תרסיס קצף, המותז לשמחת הכל על הקרבן התמים. (צילום: עוזי קרן והחיים ישראלי)

משרד הקליטה יפעיל מ־1 ביוני תכנית משכנתאות מוגדלות לעולים

משפחה בת 4 נפשות תקבל 60 אלף ש"ח

(עת"ם). החל מ־1 ביוני תופעל תוכנית משכנתאות מוגדלות לעו־לים חדשים, שסוכמה בתחילת השבוע במשרדי הקליטה והשיכון והיא תחול על עולים זכאים, שחתמו חוזים ברכישת דירה מ־1 במאי השנה. על כך נמסר בהודעה לעי־תונות מטעם משרד הקליטה.

על פי ההסדר תקבל, למשל, משפחת עולים בת ארבע נפשות 60 אלף ש"ח ומשפחה בת שבע נפשות — 80 אלף ש"ח.

עולים יחידים יהיו זכאים למש־כנתא של 28,500 ש"ח.

לים בימים אלה בעיבוד תוכנית שתאפשר דיור ציבורי לעולים, אשר מצבם הכלכלי אינו מאפשר רכישת דירה באמצעות משכנתא.

עם הפעלת תוכנית המשכנתאות מצפים במשרד הקליטה למעבר של מאות משפחות עולים ממרכזי הקליטה ומהדירות זמניות אל דיור הקבע והמשרד יום עתה מבצע על פיו חברות בניה קבלניות יקימו פעולות מיוחדות בקרב עולים לזירוז תהליך הרכישה.

שביתת האתיופים מול משרד הקליטה בבאר שבע — נמשכת

גורם במשרד הקליטה: שימשיכו לשבת עד שיתייאשו

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

העולים האתיופים, שעזבו לפני שבועיים את אילת ופתחו בשביתת שבת בבאר שבע, עדיין שובתים על המדרכה מול משרד הקליטה.

העולים ובכללם ילדים קטנים, זקנים ונשים יושבים מזה שבועיים על המדרכה, עושים את צרכיהם בגנים ציבוריים בצידי הכביש ומתר־חצים בברזים בגנים. הם הודיעו אתמול כי ימשיכו לשבות כל עוד לא ייענה משרד הקליטה לבקשתם לעזוב את אילת ולעבור למרכז הארץ.

שלשום הביאו העולים שמיכות והקימו מעין אוהלים קטנים על המדרכה בעקבות הקור העז השורר באר שבע בשעות הערב. מקור במשרד הקליטה אמר: "שימשיכו לשבות, עד שיתייאשו. אנחנו לא מעבירים אותם מאילת".

"האנס האתלטי" נעצר לעוד שמונה ימים

(ע). מעצרו של האנס האתלטי הוארך ביום שלישי ב־8 ימים בבית משפט השלום בתל אביב.

כוכבי, חשוד האיש, בן 29, בביצוע מעשי אונס, מעשים מגונים ומעשי סדום בשנתיים האחרונות בצעירות מרמת אביב הסביבה.

ב"כ המשטרה, רס"ר דוד מיטרני, דרש להאריך את המעצר ב־15 יום, כדי לאפשר למשטרה לארגן מסדר זיהוי.

הסנגורית, עו"ד אסנת ברתור, טענה, כי החשוד עצור כבר 30 יום והמשטרה טרם ערכה מסדר זיהוי. אין התפתחות בחקירה, אמרה ו־ ביקשה לדחות את בקשת המשטרה.

השופט בנימין קוהלת אמר, כי הפשעים המיוחסים לחשוד חמורים ביותר, אך פרק הזמן שדורשת הפעם המשטרה — מוגזם. הוא הורה להאריך את מעצרו של "האנס האתלטי" ב־8 ימים, בהם יוגש ככל הנראה כתב האישום נגדו.

הנאשמים בזיוף דולרים שוחררו בערבות למרות התנגדות התביעה

השופט הורה לשחררם חרף הראיות לכאורה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

תגיגה גרוזינית פרצה שלשום בבית המשפט המחוזי בבאר שבע דקות ספורות לאחר שהשופט המחוזי לרון שחרר ממעצר את החברים ברשת זייפני הדולרים, שנתפסו לפני כחודש במתפרה באשדוד.

על פי כתב האישום, אהרון נסתב־תשוילי, דוד מיכאלי, יצחק זנשוילי ואברהם שטשוילי מאשדוד ושבתאי מיכאלי מבת ים קשרו קשר לזייף 52 מיליון דולר. נציג המדינה ביקש, כי בית המשפט יעצור את הנאשמים עד תום ההליכים מאחר שהעבירות חמורות, ובמעשיהם ה־זיקו לכלכלת המדינה. התובע הר־סיק, כי יש חשש שיימלטו מהארץ.

לעומתו, טענו הסניגורים, עורכי הדין צבי לידסקי, יעקב אגלר, דוד יפתח, והדוד מקרין, כי לבית המשפט הוגש מידע חסוי במעטפה סגורה חומה.

לטענתם, בבקשה למעצר עד תום ההליכים אסור לתביעה להגיש מידע חסוי אלא רק חומר ראיות. כן טענו הסניגורים, כי על פי הפסיקה של בית המשפט העליון, אין מקום לעצור את הנאשמים. לטענתם, זה היה בין אנשי הכנופיה סוכן סמוי של המשטרה, שהיה גרוח החיה בזיופים. עורך הדין צבי לידסקי הביא כתקדים את שחרורו של הקבלן אברהם גינדי בבית המשפט העליון.

לאחר דיונים, שנמשכו במחצית היום, הורה השופט המחוזי לשחרר את הנאשמים בערבות למרות שיש חומר ראיות לכאורה נגד הנאשמים. השופט סירב לקבל את החומר החסוי, והחזירו לתובע. השופט דחה את בקשת נציג המדינה לדחות את השחרור עד להגשת ערעור בבית המשפט העליון.

מייד לאחר פרסום פסק הדין פתחו עשרות בני משפחה, חברים וידידים, שהגיעו מאשדוד, בחגיגה. הם התחבקו והתנשקו במסדרונות בית המשפט, ושרו שירים גרוזיניים.

לראשונה בארץ — ב"הדסה" עין כרם הוקם בנק עצמות

(ע). לראשונה בארץ הוקם בבית החולים "הדסה" עין כרם בירושלים בנק עצם.

בטאון בית החולים מוסר, כי העצמות המשומרות בבנק ב־מחלקה האורטופדית, בראשה עומד פרופ' יהודה פלומן, מוצאות מגופו של חולה כחלק מניתוח מתוכנן, אותו הוא חייב לעבור ממילא. למשל, כאשר נכרת ראש עצם הירך לשם החלפתו בתותבת מתכתית. לאחר הוצאת העצם בודקים, אם לא הורחמה בתהליך ההוצאה או שהיתה מזוהמת מקודם למשל, בסרטן, צהבת ועוד.

לאחר מכן עוברת העצם הקפאה עמוקה. יצוין, כי אפשר להשתמש בעצמות המשומרות להשתלות במקרים שונים, כגון בעת פציעה נרחבת בגפיים, כאשר נוצר חסר גדול של עצם או במקרים שנאלצים לכרות חוליה שלימה או חלק גדול ממנה.

העצם המשומרת תהווה ת־חליף לעצם המוצאת בדרך כלל מחלק אחר בגופו של החולה, וכך תחסך ניתוח וסבל מי־ותרים. במקרים מסויימים, יכו־לים להשתיל עצם משומרת במ־קום תותבת, והיתרון בכך שהיא הופכת לחלק אינטגרלי של הגוף.

המשטרה ממשיכה במצוד אחרי החשוד בתקיפת מתנדבת בנגב

● אין ספק, כי מדובר באדם בעל מבטא אנגלוסכסי ●

נחקרים כל המתנדבים האנגלוסכסים באיזור

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

משטרת מרחב הנגב ממשיכה במצוד נרחב אחר תוקף המתנדבת האוסטרלית של היידי, 21, ליד מושב שדה ניצן שבנגב.

ניצב משנה חיים בן עיון, מפקד מרחב הנגב, אמר, כי צוות החקירה המיוחד ממשיך לחקור, ואין בידיו שום עצור. אין ספק, שמדובר באדם בעל מבטא אנגלוסכסי. הוא גילה, כי צוות החקירה חוקר את כל המתנדבים האנגלוסכסים באיזור.

חברי קיבוצים בנגב, והמיוחד במושב שדה ניצן, מתרעמים מאוד, שכוחות גדולים של המשטרה פשטו עליהם, החלו לחקור את כל הגברים במקום. אחד מחברי ה־קיבוצים אמר, "התנהגו אלינו כמו אל פושעים".

באילת אנס תושב העיר נערה בת 18. החשוד, ממוצא הודי בן 34, נעצר על ידי המשטרה. הודה בבר עשה. בכביש הערבה סוכל ניסיון לבצע מעשה מגונה בטרמפיסטית בת 18. הנערה הצליחה לקפוץ מהרכב. תושב חברון שלקח נערה בת 18 טרמפ מכביש הערבה ניסה לבצע בה מעשה מגונה היא קפצה מהרכב. מחסום צה"ל ליד סדום לכד נהג מחברון, החשוד במעשה.

צוותי חקירה מתוגברים עדיין ממשיכים לחקור את הניסיון לאנוס ולרצוח חיילת בדרום אשתקד ואת רצח החיילת הגרמניה מרים שטוקר לפני חודשים בנגב.

החשוד בניסיון לשחוט אשתו נשלח להסתכלות

(ע). רחמים מבגור, בן 41, מאור יהודה, החשוד בניסיון לרצוח את אשתו בדקירות סכין בצווארה, נשלח שלשום ל־15 ימי הסתכלות בפקודת בית משפט השלום בתל אביב.

ב"כ המשטרה, רס"ר ציון אהרוני, סיפר בבית המשפט, כי מבגור יצא ביום ראשון אחר הצהריים מביתו, כשבידו סכין מטבח והלך לבית המשרד בקרבת מקום, שם נמצאה אשתו. כשהגיע, התנפל כדבריו וביקש להרשות לו להיכנס לחדר בו נמצאת אשתו. כשנשארו לבדם, דקר אותה וגרם חתך עמוק לכל אורך צווארה.

החשוד סיפר, כי טופל בעבר בבית החולים לחולי נפש בבאר יעקב ובביתן 33 בתל השומר.

השופט בנימין קוהלת הורה, כאמור, לשלוח את מבגור ל־15 ימי הסתכלות, כדי לקבוע אם הוא כשיר לעמוד לדין.

לריבנר, יבואן ב.מ.וו, יש אלפי מרקים בגרמניה

סניגורו: את החשבון קיבל בירושה מאביו

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

אריה ריבנר, המשמש כמנהל חברת ראס קאר — יבואנית מכונית ב.מ.וו. — מחזיק כספים בגרמניה בהיקף של אלפי מרקים.

פרטים אלה מסר שלשום נציג המשטרה, בדיון שנערך בעוד אותו הגיש סניגורו של ריבנר, עו"ד אריה קמר על מעצרו בבית־משפט ה־שלום.

בית־משפט המחוזי דחה את הערר של ריבנר והיום הוא יובא פעם נוספת לבית משפט השלום, בו תבקש המשטרה להאריך את מעצרו פעם נוספת.

עו"ד קמר טען, כי את החשבון בגרמניה קיבל ריבנר בירושה מאביו. איש המשטרה הוסיף שלש־לום כי ריבנר חשוד, בנוסף להונאת לקוחות, גם בהונאת חברות ביטוח.

עורך את העמוד: יצחק לאור

קפה תיאטרון
הבימה
חגיגת הסלטים
במשכנות
ואליה מצטרף
ליאור ייני
בשירי ארץ ישראל
בכל יום שישי
החל מ־16.5.86
משעה 15:00
* בתוספת מאכלים מבית אמא
טלפון 204113

שמפניה לכולם!

החל מה־1 באפריל, חידושים בשרותיה של חברת איר פראנס בקו צרפת/ישראל.
— מחלקת עסקים חדשה, המעניקה לך שקט, נוחות ואיכות.
— מחלקת תיירות עם מגוון חדש של שרותים: אפילו חלוקת שמפניה חינם!
— 4 טיסות ישירות בשבוע לפאריס. טיסה אחת לניצה וליאון.

פרטים והזמנות במשרדי החברה בתל אביב, ירושלים וחיפה או אצל סוכן הנסיעות שלך.

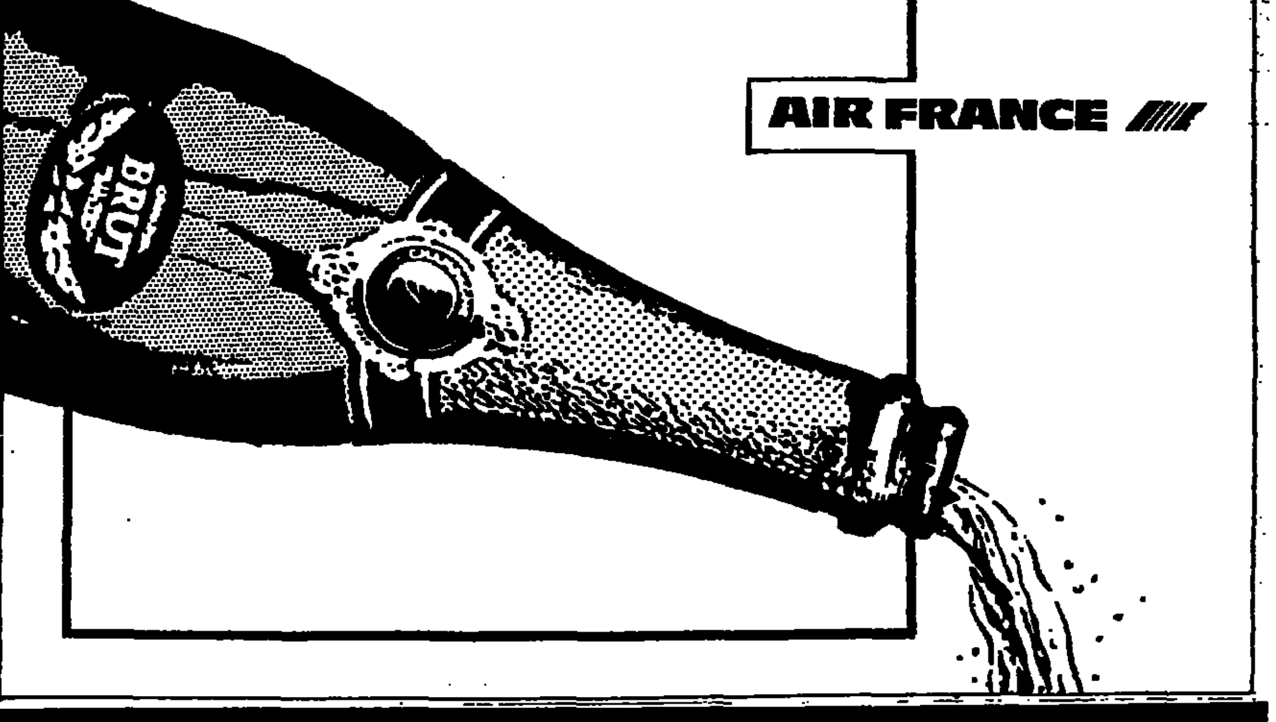

AIR FRANCE

KLM AIRLINE OF THE YEAR.

לשכת העתונות הממשלתית
יועצת ראש הממשלה למעמד האשה

מזמינים את הקהל הרחב
ליום עיון בנושא:
נשים בתקשורת
אשר יתקיים ביום שלישי, יא באייר תשמ"ו, 20 במאי 1986
בבית סוקולוב (אולם רון), רח' קפלן 4, תל־אביב

סדר יום
09.30 פתיחה: ד"ר ישראל פלג, מנהל לשכת העתונות הממשלתית
ד"ר נוגה שפירא־ליבאי, יועצת ראש הממשלה למעמד האשה
09.50 דיון: האשה העובדת בתחום התקשורת
בהשתתפות: תמר אבידר, מעריב
מיכל זמורה־כהן, קול־ישראל
ג'ודי לוץ, טלוויזיה ישראלית
המנחה: ד"ר דינה גורן, אוניברסיטת תל־אביב
11.00 הפסקת קפה
11.20 מחקר ודיון – דימויה של האשה בתקשורת
א. הצגת מחקרים: "דרכי הצגת נשים וגברים בתקשורת הישראלית" מירה אריאל, החוג לבלשנות, עתונות וטלוויזיה, אונ' ת"א
"פורנוגרפיה בתקשורת הישראלית ההמונית" חמדה רייס, המכון לחקר תקשורת ומשפחה, אונ' חיפה
ב. דיון בהשתתפות: צבי אל־פלג, לאשה
משה ורדי, ידיעות אחרונות
חיים יבין, טלוויזיה ישראלית
המנחה: צביה כהן, מעריב
הזמנות, במספר מוגבל ניתן לקבל אצל גאבי, בלשכת העתונות הממשלתית,
רח' איתמר בן־אבי 9, תל־אביב. טלפון: 03-216222

מבצע מיוחד
לחגיגות 13 שנה לאלדם
גני הרצליה
הרצליה הצעירה
(לשעבר גני השרון)
First Class
קוטג'ים דו־משפחתיים ותלת־משפחתיים 6, 5 חדרים
בשכונת גנים, עם פיתוח סביבתי מלא.
עה הדרים
ראשון לציון
דירות גדולות 4 חד' עד 134 מ"ר! 5 חד' 148 מ"ר!
פנטהאוזים וקוטג'ים דו־משפחתיים.
טלפון באתר: 03-959556
נאות ימים
בת־ים
דירות 3, 3½, 4 חדרים
אלדם חברה לשכון
מיסודם של החברה לישראל ואשטרום
שד' רוטשילד 133 ת"א, טל. 03-203341

אלדם
בתנופת בניה
בטחון מלא להשקעה
ערבות בנקאית צמודה
1973-1986
13 שנה של בניה ואמינות
המשרד הראשי פתוח בימים: א'-ה': 8.30-14.30; ב', ד': 16.00-18.00; ו': 8.30-12.30

הארץ

יום ה', ו' באייר, תשמ"ו
15 במאי 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661146-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261. ת.ד. 233, מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B. 233, Tel 824261

אין לקצץ בסמכויות היועץ המשפטי

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ אמר לעיתונאים ביום ב', כי "הגיעה השעה לקצץ בסמכויותיו של היועץ המשפטי לממשלה", וכי יתמוך ביוזמה כזאת, שעלתה באחרונה בחוגי הליכוד. עם זאת, הודיע כי הליכוד יתנגד למינוי של אישיות פוליטית לתפקיד זה. יצחק שמיר הביע את דעתו האישית ברוח זו כבר קודם-לכן; החזרה עליה אינה מוסיפה לה כוח שכנוע. בהדגישו כי הליכוד יתנגד למינוי של אישיות פוליטית לתפקיד, הוא מתפרץ אל דלתות פתוחות. גם המערך סבור כי במקום הפרופ' יצחק זמיר יש למנות משפטן שאינו מזוהה עם מפלגה כלשהי. אם מובטח אפוא כי שום חשד בדבר נטייה פוליטית לא ידבק בבעל התפקיד גם להבא — מדוע לקצץ בסמכויותיו?

נקל לשער מדוע מ"מ ראש הממשלה והקרובים לדיעותיו רוצים בקיצוץ הסמכויות. דווקא יועץ משפטי בלתי-מפלגתי שנתמנה בשל תכונותיו האישיות וכישוריו המקצועיים עמד יותר מפעם אחת למכשול על דרך הגשמתם של רצונות הליכוד. יועץ משפטי לממשלה, שחיווה דעתו בפומבי כי סמכות החנינה לעבריינים שפרטים מופקדת בידי נשיא המדינה בלבד, וכל עבריין חייב לפנות אליו באופן אישי, וכי חקיקת חוק חנינה כוללנית לאנשי קבוצת הטרור היהודי תפגע במעמד הרשות השופטת — יועץ משפטי כזה עורר את חמתם דווקא משום שלא היה אפשר להאשימו במשוא פנים פוליטי.

יועץ משפטי אשר קבע על-סמך קריטריונים משפטיים נגד מי מאזרחי המדינה אשר נפגש בחוץ-לארץ עם נציגי אש"ף, או אזרחי ירדן, יש להגיש תביעה פלילית ונגד מי אין לנקוט הליך זה — היה לצנינים בעיניהם. מכאן ההצעות השונות לקצץ בסמכויות היועץ: או להגביל את תקופת כהונתו לארבע שנים במקום חמש, או אף לשלול ממנו את מעמדו כראש התביעה הכללית ולצמצם את היקף תפקידיו לייעוץ משפטי במובן הצר של המונח.

יצחק שמיר וחבריו אינם מרוצים מן העובדה שפרקליטות המדינה נהנית, תודות לסמכויותיו הרחבות של היועץ המשפטי לממשלה, מעצמאות כלפי שר המשפטים. לו קוצצו סמכויותיו של היועץ, היה שר המשפטים יכול להשליט את רצונו על הפרקליטות, ואז הדרך היתה פנויה להפעילה לרדיפת מתנגדים פוליטיים, כאוות נפשה של כל מפלגה השלטת בקואליציה הממשלתית.

יש להתריע בפני כל הצעה העלולה להגשים מגמה זו. דווקא על רקע הידיעות של חילוקי הדיעות הפוליטיות, צריך שלצדו של שר המשפטים ימשיך לכהן יועץ משפטי לממשלה, אשר יקבע לבדו, על-פי הבנתו המקצועית, את מי להעמיד למשפט פלילי ובאיזה מקרה אין מקום להגיש כתב אישום. רק יועץ משפטי בעל סמכות רחבה כזאת ישכנע את כל אזרחי המדינה כי הרשות המבצעת מנועה מלהתערב בתביעה הכללית ולהפעיל, בדרך זו, לחצים גם על השופטים.

פרגוואי בתור?

הרחקה, ללא שפיכות-דמים, של פרדיננד מרקוס בפיליפינים ושל "בייבי דוק" דובאלייה בהאיטי נתנה עידוד רב לאופוזיציה בכמה מדינות [illegible]. חלקה של ארה"ב בתמורות בפיליפינים ובהאיטי עורר [illegible] שוושינגטון תפעיל לחץ למען דמוקרטיזציה עוד בארצות אחרות. במיוחד חזקות הציפיות בדרום-קוריאה, צ'ילה ופרגוואי.

אך יש משקיפים אמריקאים הרואים בפרגוואי את הזירה הקרובה לתמורות. במדינה זו שולט הגנרל סטרוסנר בלא מעצורים, זה 32 שנה. שלושה גורמים מאיצים את תהליך ההתקוממות נגד סטרוסנר. האחד היא הדוגמה בשורה של מדינות דרום-אמריקאיות שהוחלף בהן המשטר הצבאי במשטר דמוקרטי נבחר. שנית, גילו ומצב בריאותו של סטרוסנר: הוא חולה ובן 73. ושלישית, מעורבותו הפעילה של שגריר ארה"ב, קלייד טיילור, התומך בגלוי בסטודנטים ושאר החוגים הדורשים את החלפת המשטר הרודני בממשלה דמוקרטית.

הבחירות לנשיאות נועדו רק לשנת 1988, אך במפלגתו של סטרוסנר, ה"קולורדוס" כבר יש סיעה המדברת על הצורך בדמוקרטיזציה — בתקווה שהצגת מועמד ליבראלי תציל את השלטון בידי המפלגה. אך משקיפים באסונסיון סבורים כי התהליכים כבר הרחיקו לכת והחילופים יתרחשו בחודשים הקרובים.

בצל הדמוגרפיה

כדי לפתור את הבעיה הדמוגרפית יש להוליד פתרון מדיני — לא ילדים

מאת דן כסלו

המשימה הלאומית הבוערת, שהטיל ראש ממשלת ישראל על היהודים (והיהודיות) אזרחי המדינה, היא הגברת הביצוע של מצוות פרו ורבו. לפי הנחייתו האחרונה של שמעון פרס, כל פטריוט יהודי חייב להוליד, וכל יהודייה פטריוטית חייבת ללדת לפחות ארבעה ילדים. מי שלא יעמוד במשימה זו מסכן את עתיד האומה ואת קיומה של ישראל כמדינה יהודית.

צו השעה הזה לא נולד כקאפריזה של רגע, אלא כתוצאה חשבונית של חישובים סטטיסטיים.

לישיבת הממשלה השבועית הוזמן ביום א' השבוע הפרופ' רוברטו בקי, המומחה לדמוגראפיה. לפי הנתונים שמסר הפרופ' בקי לממשלה, ישראל עומדת בפני סכנה דמוגרפית חמורה, עקב ההבדלים בשיעורי הלידה בין תושביה היהודים ותושביה הערבים. מהנתונים עולה כי בשנת 2000 (אין זה העתיד הרחוק — בעוד 14 שנה בלבד) תהפוך מדינת ישראל (עם השטחים) למדינה דו-לאומית במלוא מובן המלה. ליתר דיוק: 43 אחוז מתושביה יהיו ערבים.

מכאן המסקנה הברורה: כדי למנוע סכנה זו, על עם ישראל לפתוח בתחרות פרו ורבו. אם אשה מוסלמית ממוצעת מסוגלת להביא לעולם 5.3 ילדים, מדוע לא תוכל אשה יהודייה להביא לעולם ארבעה לפחות?

* * *

אלא שכל העניין אינו משעשע כלל. לנתונים שהציג בקי יש משמעות רצינית ביותר. רק לפתרונות נוסח שמעון פרס (ועוד כמה שרים דתיים וליכודיים), קשה להתייחס ברצינות. קודם-כל מפני שהם אינם מועילים: הסיסמאות על הגברת הילודה לא יביאו לעולם אף ילד אחד נוסף.

וטוב שכך. כי הניסיון מלמד על יחס ישיר בין רמת הילודה, לבין רמתה הכללית של החברה: ככל שהילודה גבוהה יותר, כך רמתה של החברה נמוכה יותר. אמנם יש תנודות מסוימות בתוך עמים שונים, בתקופות שונות, אבל בעיקרון נראה כי זה אחד החוקים הסוציאליים התקפים בעולם כולו. חוק זה פועל לא רק בין העמים, אלא גם בתוך העמים עצמם. גם בתוך ישראל. חוץ ממקרים יוצאי-דופן, ההבדל בין שכבת אוכלוסיה מבוססת, בעלת רמת השכלה ותרבות גבוהה יותר, לבין שכבת אוכלוסיה נחשלת, מתבטא גם ברמת הילודה.

העולם כולו, והעולם המערבי בפרט, עובר תהליך מואץ של הגבלת ילודה, כחלק מתהליך של עלייה ברמה הטכנולוגית והתרבותית. סביר להניח כי תהליך הפוך יביא לתוצאות הפוכות: אם יחזו המשפחות מרובות-הילדים, תרד בהכרח גם רמתן הכלכלית של אותן משפחות. כפועל-יוצא, תרד רמתן התרבותית וההשכלתית. ובסופו של דבר — רמת החברה הישראלית כולה.

* * *

הבעיה הדמוגרפית בישראל אינה חדשה. זה 19 שנה מתריעים עליה מתנגדי הסיפוח של השטחים הכבושים. אם לא מסיבות אחרות, די בסיבה הדמוגרפית שיעשה הכל כדי להיפטר מהשטחים האלה.

מעניין מדוע שמעון פרס — ובעצם, איש מהשרים שהשתתפו בישיבת הממשלה האחרונה — לא העלה עניין זה. לגבי שרי הליכוד וחלק מהשרים הדתיים, התשובה פשוטה: פתרון זה נוגד את עצם תפישתם הפוליטית. אבל מה קרה לשרי המערך? הרי הבעיה הדמוגרפית, כאחת הסיבות להכרח למצוא פתרון של שלום עם השכנים, מופיעה אפילו במצע שלהם בבחירות האחרונות. הם דיברו על זה לא מעט במשדרי הבחירות שלהם בטלוויזיה. פרס חוזר על זה פה ושם בהופעות שונות. רק בישיבות הממשלה אסור? ואם ממשלת האחדות משמעה עתה לא רק שיתוק הביצוע, אלא גם שיתוק הזיכרון?

מכל מקום — התחזית הדמוגרפית של הפרופ' בקי מלמדת שאם לא ישתנו פני הדברים, הרוב היהודי בישראל יהיה, בעוד שנים לא-רבות, רחוק מאוד; וכעבור עוד שנים מספר, הוא יעלם כליל. ואז יהיו שתי אפשרויות בלבד: או שישראל תהפוך במשך שנות דור אחד למדינה בנוסח דרום-אפריקה, שבה המיעוט (היהודי) ישלוט ברוב (הערבי) המשולל זכויות אזרחיות ופוליטיות; או מדינת ישראל תיהפך למדינה פלשתינית — "מדינה פלשתינית-דמוקרטית", לפי תוכנית אש"ף, בביצוע הימין הישראלי.

אפילו ינותקו השטחים ממדינת ישראל, נישאר עם מיעוט ערבי ניכר: ערביי ישראל. לפי תחזית בקי, מיעוט זה יגיע בשנת 2000 ל-22 אחוז. זה אחוז גבוה מאוד, ואף מסוכן, אם ימשך המצב שבו תושבים אלה מוחזקים כאזרחים מסוג ב', ברמה חברתית נמוכה בהרבה מרמת היהודים. משמע, שכדי לחיות עם מיעוט זה לאורך ימים, יש לעשות הכל כדי להעלות את רמתו ולנטרל את חומר הנפץ שבהרגשת האפליה. אך אם תעלה הרמה החברתית של ערביי ישראל, תרד — לפי אותו חוק סוציאלי — רמת הילודה שלהם.

יש גם צד שני למטבע: סיום מצב הכיבוש ופתרון חיובי של בעיית ערביי ישראל, הם שני צעדים בכיוון שיעשה את הארץ הזאת למקום שטוב יותר לחיות בו. אם נשכיל לעשות עוד כמה צעדים בכיוון זה, יש סיכוי שישראל תמשוך יותר יהודים לעלות אליה, ללא המשיחיות הלאומנית או הדתית, המביאה לכאן עכשיו את העתודות של גוש אמונים ושל כהנא.

במלים אחרות: ייתכן שאז תהיה זאת לא רק ארץ שטוב יותר לחיות בה, אלא גם ארץ שקללת הדמוגרפיה הוסרה מעליה.

בסוגריים / מתי גולן

ככל העמים

לי יום העצמאות עושה משהו. לא על שום מה שהוא היום אלא על מה שהיה פעם. אני עובר ברחובות העיר, רואה את טורי המכוניות האינסופיים המסיעים את היושבים בהם אל מסיבה, בית-קפה, מסעדה, קולנוע, בילוי של יומיים. אני נזכר בשנים, לא כל-כך רחוקות, בהן היה בלתי-אפשרי להיכנס העירה עם מכונית. במקום ים הפלדה היו גלי אנשים שהרגישו צורך ביום הזה להתחבק, להיות ביחד. לחלוק עם הכל את החוויה הגדולה של חייהם.

בשעות הבוקר המאוחרות שומעות אזני את חריקת שרשראות הטנקים, פקודות הרס"ר לחיילים. יחידות צה"ל הצועדות בסך לנגד עיניהם של כל בית ישראל המצטופפים על המדרכות כדי להריע למיטב הנוער. הצטרפתי אז לקולות שהתנגדו למצעדים הצבאיים הללו. האם על כך נאחזנו, אמרנו, על כלי המלחמה שבניתו האם הפכנו להיות עם מיליטריסטי? אני לא ממליץ להחזיר את המצעדים הללו. אבל היום אני רואה ושומע אותם בעיניים ובאזניים שונות. האומנם מיליטריסטי? האומנם רק צבאי? או שמעבר לכך היתה הסמליות של העצמאות, שהושגה תודות לגוף הזה שהוא אולי היחיד שסביבו יכולים כולנו להתלכד?

דגלי הלאום. הם היו בכל מקום אותו הקיפה העין. דגלונים קטנים על המכוניות. גדולים יותר משתלשלים ממרפסות וחלונות, מבתים ומדירות. הם ישנם גם כיום, ועיר פה ועיר שם. בדרך כלל באזורים שבהם מתגוררים אזרחים מן הימים ההם. המשתמשים יש להניח, בדגלים מן הימים ההם. היום קונים מכוניות, וידיאו. מי קונה את דגל הלאום?

אולי כך זה טוב ונכון. אולי צריכה העצמאות להיראות כך — שיגרתית, אפורה, מובנת מאליה. עם ככל העמים. אבל כל כך מהר? האם אי-אפשר היה לנו להעניק לעצמנו עוד כמה שנים של הבחורות ההן, עם הקוקו והסרפן?

קשיי ההתלכדות של הליכוד

ערב הבחירות להסתדרות הבטיחו ראשי חרות, כי ראשיתו של ליכוד הליכוד יהיה בהסתדרות * עתה נראה שמדובר במנגנון, המוסיף מבוכה וחוסר-יציבות לזירה הפוליטית

מאת יהודית וינקלר

כל המבקש ללמוד על היחסים האמיתיים בין הליברלים לבין חרות בממשלה, בכנסת וברשויות מקומיות, וכל המבקש לעמוד על סיכויי הקמתו והישרדותו של ליכוד מלוכד, יילך אל הסיעה בוועד הפועל של ההסתדרות. לפני כחודש הודיעו הליברלים למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, על החלטתם לשנות את עמדתם ביחס לאחת מאבני-היסוד של השותפות בינם לבין חרות בהסתדרות — הפרדת האיגוד המקצועי מחברת העובדים.

וכך נאמר במכתב, החתום על-ידי תשעה חברי הנהלת הסיעה: "מוסדות איגוד העובדים הליברלים החליטו לשנות את ההחלטה הקודמת שלנו בדבר הפרדה בין חברת העובדים לאיגוד המקצועי. לאור זאת, החליטו מוסדות איגוד העובדים לקבל את המבנה הארגוני של מוסדות ההסתדרות, כולל מוסדות חברת העובדים, כלומר — אין להפריד בין האיגוד המקצועי וחברת העובדים. נודה לך אם תואיל להביא החלטתנו זו לידיעת מוסדות ההסתדרות ולידיעת הגורמים הנוגעים בדבר".

מי בעל-הבית?

בימים כתיקונם, החלטה מעין זו היתה מביאה לפיצוץ השותפות בין הליברלים לבין חרות בהסתדרות. סיסמת ההפרדה היתה בידי מייסדי סיעת גח"ל-הליכוד בהסתדרות, הנשק העיקרי במאבק האידיאולוגי עם מפלגת הפועלים. הליברלים סמכו ידם על נוסחת ההפרדה בהשראתו של שמחה ארליך ז"ל, אם כי ד"ר אלימלך רימלט הביע כבר בראשית הדרך המשותפת לשתי המפלגות בהסתדרות, הסתייגויות ביחס למידת ההיגיון שבעמדה זו.

התיזה שבה דגלו מייסדי "תכלת לבן" נקלטה היטב: לא מתקבל על הדעת, שאותם אנשים ייצגו את האינטרסים של העובדים ויכהנו כמעסיקים בחברת העובדים. הגורם התפשט מנקודת-מוצא זאת, למה שהפך ברבות השנים ל"שלאגר" של מערכות הבחירות — "מה יש לך מההסתדרות", או "מי בעל-הבית בחברת העובדים?".

ד"ר ישראל אלינר מאיגוד העובדים הליברלים, מסביר בגילוי-לב: אי-אפשר להילחם יותר בחברת העובדים, משום שאנשי הליכוד עצמם מתנגדים לכך. הוא מספר על חברי מפלגה המצביעים לליכוד לכנסת, אך תומכים במערך בהסתדרות, המאבק המתמיד של הליכוד נגד חברת העובדים, שלרבים היא מהווה מקור פרנסה, הוא קטסטרופלי ביסודו. אנשי חרות בהסתדרות מאשימים את הליברלים בזחילה לעבר המערך, ובכך מסבירים את שינוי ההחלטה בענין ההפרדה בין האיגוד המקצועי לבין חברת העובדים. רנר וחבריו משיבים: "להיפך".

האולם צריך להאיר נקודת-ציון נוספת בשותפות: הליכוד חייב עדיין כ-400 אלף דולר לספקי שירותים ממערכת הבחירות, ושתי הסיעות מנהלות ויכוחים קשים ביחס לחלוקת הנטל. חרות תובעת מהליברלים לשאת בנטל הכספי שווה בשווה, ואילו הליברלים משיבים, כי יחסי הכוחות בין הסיעות נקבעו ערב הבחירות להסתדרות בהסכם לוי-נסים: 36% לליברלים 64% לחרות. לפיכך, גם הנטל הכספי חייב להיות באותה פרופורציה. אם כך, משיבים אנשי חרות, הרוב יקבע גם בנושאים של ייצוג. ("הרוב", קרי הרוב המוחלט של חרות).

הוויכוח משתק את הסיעה בהסתדרות עד כדי כך, שהיא אינה מסוגלת לשלוח את נציגיה למוסד השיפוטי העליון שהוקם לאחרונה (משרות בשכר). שכן על המינויים לחתום ח"כ יעקב שמאי וצבי רנר. השניים משתמשים בחתימתם כנשק במאבק הבין-חטיבתי. הליכוד לא אייש, מאותה הסיבה, גם את המקומות השמורים לו במועצות האגפים בוועד הפועל.

רישום הסיעה בעמותה

עתה מוצעת דרך חלופית: לרשום את סיעת הליכוד בהסתדרות כעמותה, כדי להוציא אותה משליטתן הישירה של מפלגות האם. יתירה מזאת, סיעת הליכוד, טוען אלינר, אינה מהווה גוף משפטי. לראיה — כל התביעות המשפטיות מצד נושים הוגשו נגד שתי הסיעות בנפרד. רישומה של סיעה פוליטית כעמותה, כדי לקבוע לה תקנון שלא יהיה תלוי במנגנונים מפלגתיים, משרת היטב את האינטרסים של איגוד העובדים הליברלים. המנהל — במקביל למאבק נגד חטיבת חרות בוועד הפועל — גם מאבק על מקומו במפלגה הליברלית. הוא תומך בהצעתם של שרון ולוי, שכל מרכז מפלגה יבחר את נציגיו למוסדות המפלגה המשותפת. והותר להשיג את השריון של 20% מכוחה של המפלגה הליברלית, שכן נואש מהסיכוי להכשיר את השריון במפלגת הליכוד החדשה. אם וכאשר תקום, בעזרת אנשי "תכלת לבן" (מעמדם בתנועת החרות מעורער עתה שבעתיים), לנוכח המאבקים הפנימיים הקשים המתחוללים לקראת הרוטציה בראשות הממשלה.

הליברלים נוקטים, איפוא, גישה פרגמאטית לאורך כל הדרך; נציגם התמנה נציב קבילות הציבור בקופת-החולים של ההסתדרות. "תודות לקשרים הטובים עם פרופ' חיים דורון". הם הודיעו, כי בישיבת הוועד הפועל של ההסתדרות ביום א' הקרוב, שבה יעלה לדיון הסכם ההבראה של קופת חולים, לא יתמכו בהצעת ראש הסיעה מחרות להקים ועדת חקירה.

ההצבעה בנושא קופת חולים אינה בבחינת תופעה יוצאת-דופן: צבי רנר מבטיח לח"כ יעקב שמאי, במכתב מה-7 במאי: "אנו נחליט לגבי כל נושא לפי התייחסותנו העניינית, כפי שפעלנו בזמן האחרון כך נפעל גם בעתיד, וכך כל עוד לא יהיה הסכם כתוב וחתום בינינו".

סיעת הליכוד בהסתדרות מפוררת, מפולגת ומסוכסכת הן בנושאים כספיים והן בנושאים עקרוניים. מעבר לכך בולט יחס הזלזול בין שתי הסיעות, השונות זו מזו בהרכב האנושי. לפני שנה, ערב הבחירות להסתדרות, הבטיחו ראשי חרות חגיגית, כי ראשיתו של ליכוד הליכוד יהיה בהסתדרות. עתה, לנוכח ההתרחשויות ביחסים בין שתי הסיעות, נראה שמדובר במנגנון העלול דווקא להוסיף מבוכה וחוסר-יציבות לזירה הפוליטית.

מה קורה למחירי הנפט?

מחירי הנפט שוב בעלייה. האסון בצ'רנוביל עשוי אף הוא לתרום לעליית המחירים, עם ההזדקקות הגוברת לנפט ופחם

מאת אליהו סלפטר

דבר מוזר מתרחש בשבועיים האחרונים בשוק הנפט העולמי: בעוד סעודיה מעניקה רבט של 1.40-1 דולר לחבית בשביל הלקוחות הגדולות, כדי לשמור על חלקה בשוק — נמשכת עלייה הדרגתית של רמת המחירים הכללית. חבית נפט נמכרת שוב ב-14—15 דולר, לעומת 10—11 דולר, לפני שבועות אחדים.

לפי כל הנתונים האובייקטיביים, המחירים היו צריכים להמשיך ולרדת. אך מה שמתרחש עתה מוכיח שוב ששוק הנפט העולמי עדיין מושפע יותר על המידה מפחדים ומחששות בלתי-רציונאליים. התוצאה היא תגובת-יתר על אירועים בעלי חשיבות משנית. הקשר בין המאזן הריאלי של היצע וביקוש לנפט, לבין התנהגות השוק נעשית שוב אימפולסיבית, כפי שהיתה ב-1973 וב-1980, מצד אחד, וב-1985, מצד שני.

אחרי מלחמת יום כיפור, ושוב, אחרי המהפיכה החומייניסטית באיראן, הספיקו הפחדים המערביים ליצור אווירה אמיתית של משבר נפט ולהעלאת המחירים מ-2.90 החבית ל-38 עד 40 דולר לחבית. כל זה, קודם שהורגש מחסור אמיתי כלשהו באספקת נפט גולמי. וכאשר אשתקד כבר היתה תודעה של עודף תפוקה על הביקוש, הספיקה ההודעה הסעודית על הגדלת התפוקה להוריד את המחירים בשווקים העולמיים מכ-15 דולר עד 11 דולר ופחות. ושוב, זה התרחש לא רק בטרם הורגשה הגדלה בעודפי הייצור אלא קודם שהיה אפשר לאמת אם הסעודים אכן הכפילו את תפוקתם מ-2.4 מיליון חבית ליום ל-4.5 מיליון, כפי שטענו בריאד.

השינוי בגילוי הצגרה

הנה שוב המחירים בעלייה, בלא שהמצב האובייקטיבי יחייב זאת. הספיקה ההרגשה שהמחירים "צריכים" לעלות; זו הסתמכה על כמה גורמים המצביעים על הגדלה כלשהי בביקוש ועל ירידה מסוימת בהיצע — כשהמאזן הריאלי ממשיך להראות עוד יתרת תפוקה על הצריכה.

* הצריכה בארה"ב במחצית השנה האחרונה עלתה בין שלושה אחוזים לשישה, והצריכה בבנזין גדלה יותר מהצריכה לנפט גולמי בכלל. במדינות אירופה המערבית, ארה"ב, קנדה ויפאן אמנם ירד הביקוש בשליש הראשון של השנה ב-1.5 אחוז, אך בשליש השני חוזים עליה בשני אחוזים ובכל המחצית השניה של השנה — בשלושה אחוזים.

* [illegible] נהגי הבילוי של [illegible] בקיץ. אמריקאים רבים: במקום לטוס לכל קצות תבל, מיליוני אמריקאים יבלו את חופשם בארה"ב (וקנדה) ופירושו של דבר, טיולים ונסיעות ארוכות במכוניות. זה יגדיל עוד יותר את צריכת הבנזין. (כיום הבנזין תופס כ-28 אחוז מצריכת הנפט האמריקאית).

* כפי שקורה תמיד, כאשר יש עודף גדול של היצע בנפט, הקטינו מאגרי המלאי כדי לחסוך בהוצאות. מעריכים שכיום יש במאגרים כחמישה מיליוני חביות פחות מאשר לפני חצי שנה; ברגע שיש רמזים על עליית הביקוש (ועליית המחירים) מפסיקים להקטין את המלאי ומתחילים למלא את המאגרים — וזה מגדיל את הביקוש הכולל מעבר לצריכה השוטפת (כפי שירידה במחירים גרמה תהליך הפוך: הקטנת הרזרבות הפחיתה מהביקוש לנפט מעבר לירידה בצריכה השוטפת).

* ברה"מ הפסיקה זמנית את ייצוא הנפט למערב, כנראה בשל הצורך בתיקוני אחזקה דחופים בבארות.

* השביתה של עובדי שדות הנפט הנורווגים הפחיתה כ-900,000 חבית ליום מהתפוקה העולמית.

* הצהרותיו של סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש, כי המחירים ירדו כבר יותר מדי התפרשו בשוק הנפט כסימן שהירידה אכן היתה מוגזמת (כי יש מקום לתגובה בכיוון ההפוך: [illegible] גדולה מדי, ואין זה מקרה שכעת עומד המחיר על 14—15 דולר החבית: זו הרמה הרצויה ביותר מבחינת ארה"ב.

* סין החלה לייבא נפט מאינדונזיה, ואילו עד עתה היא היתה יצואנית נפט.

* בארה"ב ירדה התפוקה בכ-200,000 חביות ליום עקב סגירת בארות קטנות ושוליות אשר לא היה עוד כדאי להפיק מהן במחירים הירודים.

שיטת [illegible] העולה

בלי ההשפעה הפסיכולוגית, שוק הנפט הוא עדיין שוק של קונים. תעיד על כך התנהגותה של סעודיה, אשר נכשלה שיטת ה"נט-בק" שהנהיגה לפני חודשים אחדים. לפי שיטה זו, המחיר לנפט גולמי נקבע על-פי מחיר שאפשר להשיג בעד התזקיקים והעיקר בעד בנזין. ממחיר זה הפחיתו את הוצאות הזיקוק והשיווק (ורווחי חברות הנפט) ומה שנותר, הועבר כתשלום למפיקים בעד הנפט הגולמי. הנה בחודשים האחרונים העתיקו גם מפיקים אחרים את השיטה. בכך נטלו מהסעודים את היתרון היחסי, שהחריף את מלחמת המחירים. חברות הנפט טענו כי מחירי הנפט הסעודי היו, בסופו של דבר, יקרים ב-10—11 דולר לחבית יותר מאשר מחירי מתחרים. (המדובר בעיקר בסיבוכיות המסחר).

הסעודים הבהירו כי אינם מוכנים לצמצם שוב את חלקם בשוק העולמי. הם החלו לתת הנחות בעד כל כמות נוספת מעל למה שנקנה בחודש הקודם. ההנחות הן בסולם עולה, כלומר ככל שקונים יותר, מקבלים הנחה גדולה יותר. מ-50 סנט לחבית ועד $1.15 לחבית.

הנהגת ההנחות כבר גרמה את בלימת העלייה במחירים ואף גרמה ירידה בסוגים מסוימים. "טקס תיכוני בינוני", הסוג שהוא מעין מודד לנפט האמריקאי (כמו ש"סעודי קל" הוא המודד לנפט מזרח-תיכוני) ירד ב-40 סנט לחבית, ל-14.35 דולר.

בטווח הארוך, יש להביא בחשבון שני גורמים הפועלים להעלאת מחירי הנפט, אם כי לא בדור בארוך מידה. את הגורם הראשון אפשר להגדיר: משאבי הנפט האמריקאים (פרט לאלסקה) מפיקים כבר כחמישים שנה. ככל ששדה מנוצל יותר, הוצאות ההפקה עולות. התוצאה היא שנפט אמריקאי הרבה יותר יקר מנפט מזרח-תיכוני וביחוד נפט סעודי, וככל שההוצאות בארה"ב עולות, יכולות גם מדינות אופ"ק לדרוש יותר בעד הנפט שלהן. הגורם השני הוא האסון בתחנת הכוח הגרעינית בצ'רנוביל: מעבר לעלייה המיידית בביקוש לחשמל ממקורות קונבנציונאליים, עקב סגירת התחנות מהסוג של צ'רנוביל, האסון הביא לחיזוק אותו חלק בדעת-הקהל השולל אנרגיה גרעינית. גם אם לא תהיה כניעה רחבה ללחץ זה ולא ייסגרו תחנות גרעיניות קיימות, כניעה רחבה עלולה לגרום האטה בבניית כורים חדשים. פירושו של דבר, שיעור גדול מהחשמל בשנות התשעים ייוצר מפחם ומנפט. זה יגביר, כמובן, את הביקוש גם לפחם וגם לנפט.

אופיר טורס מגישה:

כל טיול בול!

עדיין לא מאוחר להצטרף לטיולים המעולים של אופיר טורס. לאור הדרישה הגדולה, מבצע המחירים המיוחדים ימשך עד ה-31.5.86. הזדרזו!

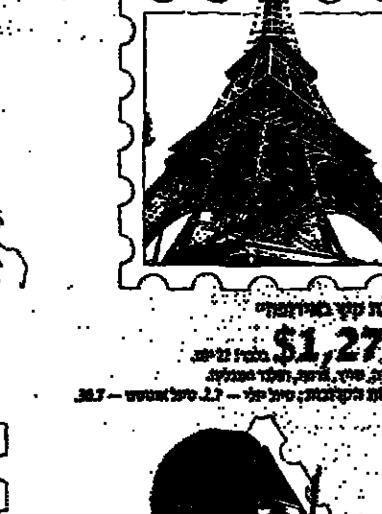
"תענוג קיץ באירופה"
$1,277 - בלבד! 22 יום.

"תענוג קיץ בסקנדינביה"
$1,175 - בלבד! 15 יום.

"אירופה 17"
$1,278 - בלבד! 17 יום.

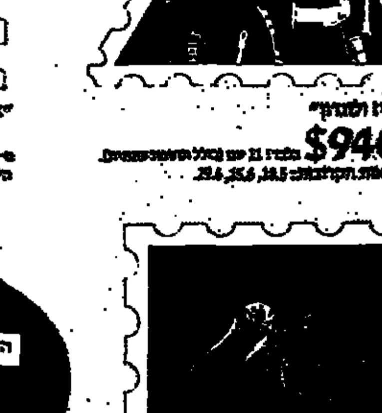
"פריז ולונדון"
$940 - בלבד! 11 יום

"אמריקה וקנדה"
$2,818 - בלבד! 31 יום

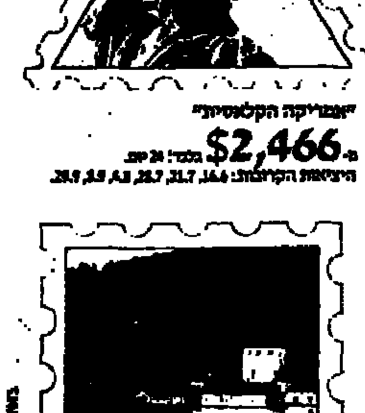
"אמריקה הקלאסית"
$2,466 - בלבד! 24 יום.

$1,036 - בלבד! 13 יום.

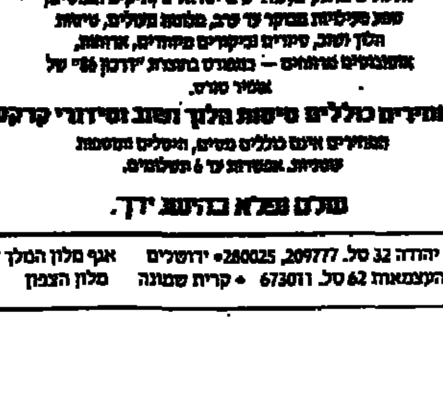

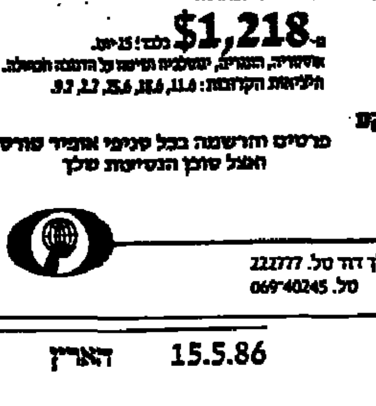
$1,218 - בלבד! 15 יום.

הטיולים כוללים:

המחירים כוללים מיסי נמל.

כרטיס והרשמה בכל סניפי אופיר טורס ואצל סוכן הנסיעות שלך

שלנו מלא בהישג ידך.

אופיר טורס

• תל-אביב בן יהודה 32 טל. 209777, 280025 • ירושלים אגף מלון המלך דוד טל. 222777
• חיפה דרך העצמאות 62 טל. 673011 • קרית שמונה מלון הצפון טל. 069-40245

דגש חזק / ישראל אלדד

לקחי ה"מאורעות"

ייתכן שהדבר נעלם מעיני, אך דומני שתאריך משמעותי בתולדות המלחמה על הארץ לא זכה לתשומת לב ראויה. כוונתי למה שמכונה "מאורעות תרצ"ו", שזה עתה מלאו להם חמישים שנה. בפי הערבים — ואני מניח שבעיתונות שלהם הרחיבו להאריך דברים רבים — הוא מכונה "המרד הערבי". דווקא המונח הערבי נראה לי מדויק, על כל פנים יותר מן המונח המגוחך-ממש "מאורעות". במלה מאורעות כונו גם גלי ההתנפלויות מהשנים הקודמות, תר"פ, תרפ"א, תרפ"ט; כבר לא "פוגרום" כמו בגלות, אם כי בחברון ובצפת ובמקומות אחרים היו פוגרומים ממש, ועדיין לא מלחמה.

אך לא רצינו לכבד את ההתנגדות הערבית בשם הכבוד מרד. קמו ומצאו מונח מעומעם: מאורעות. וכי באמת לא "אירע" משהו בדומה לדרך היווצרותו של המונח "שואה". גם זה הוא פרי מבוכה. לא רצו לומר מפורשות ואיומות: השמדה, חורבן, ואמרו שואה.

ואם אכן את המעשים בתר"פ, בתרפ"א ובתרפ"ט אין שום צידוק לכנות מרד, אין זה עוול לאמת אם מכנים כך את ההתנגדות והפעולות של אויבינו בשנים תרצ"ו-תרצ"ט. כל זאת על סמך הדיוקי המשך — על כל פנים הפתיחה המאורגנת מרכז, בעזרת "ועדים מקומיים", והשביתה הכללית שנמשכה למרות הפרצות הרבות במחצית השנה; והדרישות הפוליטיות: הפסקת העליה, רכישת קרקעות והקמת מועצה מחוקקת על בסיס הרוב הערבי. הן הופנו כמובן אל השלטון הבריטי, שנאלץ בשלב מסוים לשלוח כוחות כדי להחזיר את שלטונו במרכזו ההררי של הארץ ואף במחוז ירושלים. כל אלה מצדיקים במידה מסוימת את הכינוי מרד, גם ללא קרבות ובריקדות.

כלפינו, כלפי היישוב היהודי — הרי לא היינו שלטון — פירושו של המרד היה מעשי טרור ורצח זקנים (פעולה ראשונה: רצח סבל תימני זקן), נשים (שתי אחיות שעבדו בבית-חולים ערבי ביפו) וילדים, כמקובל אצלם בקודש מאז ועד עתה. וכמאז ועד עתה — מרד של ממש האמור לשמש כהתקוממות של מרי ומלחמה, לא היה זאת. למרות העצות הטובות שיועץ להם יוסי שריד.

* * *

ובכל זאת גל זה של התנגדות ערבית לציונות קבע את מהלך המאבק להבא וגם תפניות מדיניות חריפות (מהצעת החלוקה עד ל"ספר הלבן" השלישי הקטלני). נצביע להלן רק על נקודות אחדות, שמשמעותן מתמשכת.

על רקע חיפושינו הנואשים אחר הנהגה "פלשתינית" (בכתובת למשרד לחוץ השר שלנו: חלקי הארץ שבדינו, המרכז ההררי, על מנת שיקימו אף בעזרתנו ישות פלשתינית מדינית), מן הראוי להזכיר שאכן ב-1936 קמה הנהגה מאוחדת, למרות המלחמות הפנימיות, מורכבת מחמש המפלגות (בחלקן בעלות אופי משפחתי פאודלי). הדבר היה בשכם. וגם לכך יש משמעות מתמשכת, מטעמים גיאוגרפיים ודמוגרפיים. בעקבות המרד הוקמה התנועה הציונית במאבק, כי שבחה בהנחות את ההתיישבות במרכז ההררי. אחת המסקנות של בן-גוריון מה"מאורעות" היתה: "להיאחז בהרים, לרכוש את ראשי ההרים השולטים מבחינה אסטרטגית על הארץ ועל בקעת הירדן". (מיומנו, אותה שנה, מובא ע"פ יוסף הלר "במאבק למדינה" עמ' 172).

אלא שאת ההתנפלויות אז לא ניתן היה להסביר במלחמה ב"כיבוש המרכבה". שכבר יהודי חברון שנטבחו בתרפ"ט ודאי לא היו בגדר כובשים, וכן אותו סבל גרמני בן ה-70 שנרצח בתחילת המאורעות או שתי האחיות היהודיות ביפו. וכל ה"מתיישבים" אז, לרבות אלה מהקיבוץ הארצי הפאציפיסטי, היו בעיני הכנופיות (זה השם שניתן בישוב אז ל"מתנבלים") בדיוק כמתנחלים של גוש-אמונים כיום.

אילו היה הנוער של ימינו לומד ציונות והתיישבות, לא היה תמה בתום-לב שכזה על מעשי הכיבוש שלנו כיום, ולא היה רואה את עצמנו ככובשים בהרי שומרון, או שהיה רואה את הציונות כולה ככובשת ומורכבת מראשיתה.

לאותו מרד היתה גם השלכה מתמידה על פילוג המחנה היהודי, על רקע פולמוס ה"הבלגה", הוא הרחיב הקרע. אך לא רק אצ"ל גדל (הוא נוסד על רקע מאורעות תרפ"ט) והיה לכוח לוחם, כי אם גם ה"הגנה" נאלצה ללבוש צורה חדשה, ממיליציה ועד ליחידות פשיטה. אם בעקבות כישלונה המופגן של ה"הבלגה" (של גל הרצח ועל כישלונה המדיני עדויות לרוב אף בספר ה"הגנה") ואם במידה מכרעת בהשפעת וינגייט, שהזכיר ליהודים צעירים שהם מגזע יפתח וגדעון.

* * *

מבחינה מדינית, נודעת חשיבות רבה ל"מרד" בשל ראשית היתערבותן של מדינות ערב. תחילה בסייעתן ל"מורדים" לצאת מהעסק בכבוד כאשר הסתגרה השביתה, אחר כך בשותפות לתוכניות המסבות שרקמה בריטניה; ואין צריך לומר מה רב היה חלקה, מטעמיה האימפריאליים, בעידוד המדינות הערביות בסכסוך הפלשתיני. ברקע נמצאו שתי האימפריות שניסו לחדור לאזור, איטליה של מוסוליני וגרמניה הנאצית. כיום הכוחות העוינים לנו נעזרים באיום מצד האימפריה הסובייטית.

בין התוכניות השונות שהועלו לאחר פרוץ המרד ובשל הצורך הדחוף למצוא פתרון לסכסוך, ועל רקע החמרת מצבם של יהודי אירופה, הועלתה הצעה להעביר את הערבים מארץ ישראל לארצות ערב השכנות. מספר ערבי הוא פתרון יהודי, טוען מ' אוסישקין בישיבת הנהלת הסוכנות מיום 19.5.36 (ממש לפני חמישים שנה) "באשר זו הארץ שלנו ולא שלהם" (בספרו הנ"ל של י' הלר, ע' 133).

על דרך המקרה מצטוט לכך גילי חורש, מעל גלי "קול ישראל", בליל שבת האחרון, העלתה היסטוריונית ישראלית מן הנגוד הציוני הצעה מעין זו של ברטרנד ראסל, מגדולי הפילוסופים של זמננו וסוציאליסט מושבע. הוא מציע ב-1940 הקמת מדינה ציונית, והעברת הערבים מארץ ישראל לארצות אחרות תוך מתן פיצויים נאותים. ומשום מה לא הוכרזה הצעה זו גזענית... מי יודע, אולי בהשפעתו החליט הלייבור כעבור ארבע שנים על הצעה דומה. אגב, גם תוכנית החלוקה מ-1937, בעקבות מאורעות 1936, הציעה העברת הערבים מתחומי המדינה היהודית המוצעת. כל הנוגעים בדבר הללו!

ואגב לאגב: ז'בוטינסקי היה חריף מבין מתנגדי הרעיון. לאחר מכן ריכך התנגדותו במקצת. אלו "פאשיסטים" היו או אלו [illegible]?

אין צריך להזכיר שהמרד ההוא נכשל צבאית והצליח מדינית. צבאית, המרד לא שבר את היישוב. הוא סייע להשתחררות מפאציפיזם של שוטים ולהקמת כוח ממשי. אלפי ערבים נרצחו מידי ערבים, יותר מאשר יהודים ואנגלים גם יחד. אך מדינית, הוא הוליד את "הספר הלבן". הוא הביא לסגירה מוחלטת של שערי הארץ — ולא מתוך איבת האנגלים. יש לו חלק ישיר בהשמדת שליש העם היהודי שלא נמצא לו מפלט, אף לא במולדתו המובטחת, גם כשעדיין אפשר היה לצאת מהמלכודת האירופית-נאצית.

וכשאני מרמז רמזים יישומיים, אין זה משום העדר מודעות להבדלים שבין התקופות והמצבים. אני מודע לכולם, לרבות ההבדל שבין יישוב בן 400 אלף יהודים כנגד 700 אלף ערבים, בעוד שכיום אנו "רק" 3.5 מיליוני יהודים כנגד 2 מיליוני ערבים, ולנו גם מדינה וצבא ויותר "ניסיון" מתבאותיהם של כל הוויתורים שוויתרנו למען שלום השלמה: בין השאר ואולי בראש ובראשונה השלום שהביא לנו הסכמתנו לפתרון של חלוקה.

هكذا من الأصل

נועם שריף עושה מוסיקה

מאת הרי גולומב

קונצרט של התזמורת הקאמרית הקיבוצית במסגרת סדרה 11:11 במועדון צוותא בתל אביב. בתכנית מיצירות קופלנד, היידן, שריף ומוצארט.

כבר מזמן לא נשמעו קשתני תזמורת הקיבוצים באיכות צליל וכליכוד קבוצתי כביצירתו של קופלנד, "אביב באפלצ'ים", שפתחה את התכנית. איכות הנגינה הבליטה את חולשות היצירה, שהיתה נשכרת אילו קוצרה במהדורתה הראשונה. מוטב היה אולי להשקיע את העבודה הזאת ביצירה בעלת עניין רב יותר.

האבובן עודד פינטוס העניק לקהל ביצוע רגיש ומרגש של הקונצ'רטו מאת היידן. הן מבחינה טכנית והן מבחינה מוסיקאלית היתה נגינתו קולחת וערבה, תוך הבנה רבה ליצירה על חלקיה השונים והמגוונים. חבל רק, שהעמיד את עצמו במבחני מהירות בלתי-חיוניים, שלא תמיד עמד בהם בהצלחה, בעיקר בארפג'ים המהירים ובקדנצה. נועם שריף התגלה כאן כמנצח-מלווה קשוב ורגיש לסולן שלו. פינטוס ריגש מאוד גם בביצוע מרשים של קטע ההורן — יצירה לאבוב ללא ליווי מאת אבי אמזלג.

יצירתו של שריף, "תפילות", זכתה הן לביצוע מרשים והן לדברי הסבר מאירים של המלחין-המנצח. בזכות אלה ניתן היה, גם בהאזנה ראשונה, לעקוב אחרי מבנה היצירה ולהתרשם מתבניה ומאיכותה הקומפוזיטורית הגבוהה.

עקב אכילס של התכנית היה הסימפוניה "פראג" של מוצארט. אתו ספק בלתי-נלאה של אתגרים ומקמקים. ליקויי הכיוונון בתזמורת הצריכו את הפסקת הנגינה לאחר האקורדים הראשונים לשם יצירת הסכמה על ה"לה", ומניעת אפקט של תקליט שמהירות סיבובו אינה אחידה. גם סימני הכניסות בראשית היצירה לא היו ברורים, והביאו לתקלות בדיוק הריתמי. בהמשכת העיבוד בפרק הראשון בלטו לטובה הפגוטים. אך לעומת זאת כיסו הכינורות את הכלים הנמוכים ומנעו איזון נכון בחלקים הפוליפוניים של סימפוניה זו, המבשרת את המרכבות הרב-קולית של סימפוניית "יופיטר". הבנה לא מספקת התבטאה גם בכניסה קודם-זמנה של כלי-נשיפה באמצע הפרק האיטי ובכלי-הקשת בפרק האחרון.

הרבה נשמה יתרה ורצון טוב, וקצת פחות איכות ביצוע, נשמעו בהדרן, במבוא הכוראלי "מהר ובוא גואל הכופרים" מאת באך.

נועם שריף אוהב מוסיקה, וחשוב לומר זאת שכן לא כל מוסיקאי מקצועי מקרין את אהבת המוסיקה בכל אישיותו, בדבריו ועשייתו. המדביק את מאזיניו ואת שותפיו לעשייה. בשורה היא לחיי המוסיקה שלנו שהוא עתיד לחזור לפעילות מלאה בארץ בשנה הבאה.

נועם שריף

הסווינגל סינגרס חוזרים

להקת הזמר הפופולארית הזמרית שוב כאן, פעם רביעית תוך שנתיים

המייסד והמנהל הראשון, וורד סווינגל, פרש וחזר ללמוד בארצות הברית. הלהקה הנושאת את שמו קיימת בהרכב השלישי שלה, ומורכבת מנגנים צעירים, סימפאטיים ומקצועיים להחריד. כולם בעלי השכלה מוסיקאלית רחבה, שליטה קולית מרהימה ויכולת לשיר בהרמוניה קרובה. לאט לאט הם מרחיבים את הרפרטואר שלהם מחיקוי כלים במוסיקה קלאסית עם קצת ג'אז (מה שפירסם את ההרכב המקורי), לסגנונים שונים של שירה קולית, מקלאסיקה, רוק ג'ז למוסיקה מודרנית.

הביקור הנוכחי שלהם כאן התחיל במקרה. בחיל-האוויר רצו להעניק לחיילים הצגה ביום העצמאות. האמרגן, פנחס פוסטל, הוזל לבדוק את האפשרות להביא את הלהקה, האוהבת להיות בישראל בגלל מזג האוויר ובגלל הקהל החם. התוצאה היא סיור נוסף.

ההופעה היחידה שלהם באיזור תל-אביב תהיה ביום חמישי הבא, באולם ה"קאנטרי קלאב" של תל-אביב. כל שאר ההופעות מפוזרות בארץ, וכולן לא בערים הגדולות.

פולני יותר מפולני

להקת המחול הייצוגית "מזובשה" מפולין מתחילה היום את הופעותיה בישראל.

להקת המחול "מזובשה" היא הדבר הפולני ביותר שיש. לא לחינם חיפש המלחין טדיאוש סיגטינסקי את הזמר העממי הפולני בצורתו המקורית, ולא במקרה אספו הוא ורעייתו, מירה זימינסקה, השולטת בלהקה ביד רמה עד היום, בגיל 85, מיד אחרי תום מלחמת העולם השנייה ילדים מכפרי פולין. זה לא היה רק אקט של אמנות, אלא גם ניסיון להחיות את פולין האמיתית.

סיגטינסקי העניק ללחנים את העיבוד האמנותי, וכיום נשמעים כמה מהשירים שכתב כ"זמר עממי". זימינסקה ויתרה על קריירה של שחקנית-זמרת והתרכזה בתלבושות. עד היום רוקדים עבורה באיזורים שונים של פולין את התלבושות העממיות האופייניות. עד היום רוקדות הנערות בגוגרות, כפי שהיא קנתה אז, אחרי המלחמה, בכסף שנותר ללהקה. בתחום של הלבוש אין ללהקה הזאת מתחרים. הם מחליפים תלבושות בקצב מוזר, ומייצגים את כל איזורי פולין.

"מזובשה" היתה הצלחה מייד בהתחלה. ההצלחה היתה כה גדולה, עד שהשלטונות רצו להרחיק את המייסדים כדי לשים בהנהלה את מקורביהם. הלהקה הידרדרה לשפל כזה, עד שהמייסדים נקראו חזרה. סיגטינסקי לא עמד בצער ונפטר. השאר הוא היסטוריה שכוללת ארבעים ארצות ויותר מ-13 מיליון צופים ברחבי העולם, במזרח ובמערב.

זימינסקה ערה מאוד לצורך במקוריות של ממש, ומטורדת מהיות העולם כפר גלובאלי אחד. היא מספרת על תושב אחד הדרי בבגד עממי, שאליו היא פנתה בדיאלקט שלו, והוא מקבל אותה ב"הלו" אמריקאי, או על נערה הלובשת בגד עממי, אבל מסתפרת עם פוני מודרני ושומעת את האוזן. "אמריקה התחילה להכות בתוף, וכל העולם התחיל לסובב את התוף", היא אומרת, וממליצה לנו לחפש את המקורות שלנו ואת הבגדים העממיים שלנו — "אבל בלי קישוטים נוצצים".

בוודאי שהיא מעניקה לריקוד העממי לבוש אמנותי-בימתי. "ביגיום, בכפר, הם רוקדים שעה. אני צריכה מזה 7 דקות. במשך הזמן ההצגה גם מקבלת קצב מהיר יותר, כי העולם מתגלגל מהר יותר". באו אליה בטענות, שזה כבר פולקלור מלאכותי שאיבד את מקוריותו. היא גייסה פרופסורים לפולקלור שיעידו שאצלה זה הדבר האמיתי.

היא המזה קריירה אישית כדיים עם הלהקה, והפכה את הלהקה לביטוי האמנותי האישי שלה. "אני יושבת בקהל ומכשפת אותם שירקדו כמו שצריך" — היא מספרת. לפני שנים מספר רצו לחגוג יובל ללהקה ולהכין סרט טלוויזיה עליה. היא לא הסכימה, ולסרט שהופק קוראים "לא יהיה יובל". להצטלם היא מוכנה רק על הבימה. כמנהלת להקה הקרה אחרי ההופעה. האמרגן הישראלי שמואל צמח ואנשי סוכנות האמנים הפולנית, בקושי הצליחו לשכנע אותה שתקדים בואה לישראל בעוד הלהקה מופיעה באירופה. שלחו אותה לים המלח. אחרי יום חזרה למלון בתל-אביב. מספיק לה הים התיכון דרך החלון.

להקת המחול הפולנית מזובשה

סאליירי שוב הפסיד בתחרות

מאת נתן מישורי

המנצח נועם שריף והסולנים האן דה פריס ואראלה תלמי בקונצרט התזמורת הקאמרית הישראלית "מוסיקה בחון קל" מס' 3. בתכנית: מיצירות פאכלבל, צ'ימארוזה, סאליירי, פורה ושוברט.

בתחרות הטבעית בין יצירות, שהתקיימה גם בקונצרט זה, הגיע הקונצ'רטו בדו מז'ור לחליל, אבוב ותזמורת מאת אנטוניו סאליירי (1750—1825) אל אחרון המקומות. וזאת למרות שמוצארט לא התחרה הפעם. אווירה מעין אופראית בדרשיח ומשהו מקורי במלודיה, הבטיחו עניין. אך לרתק את המחשבה או לגעת בלב, לא הצליח סאליירי בפרק ב'. ועל השלישי שבפרקים, העמוס כ"סולמות" החותרים לעייפה, ניתן לומר — קלאסיקה צוינה.

אין סאליירי יכול לטעון דבר אל הסולנים — האבובן האורח מהולנד האן דה פריס והחלילנית הישראלית אראלה תלמי. אלה עשו את מיטבם [illegible] עורמדבר ביצירה. זכור גם, שהתזמורת בביצועו של נועם שריף, הפתיעה לפתע משהו מקורי ומפתיע. אך עד מהרה התברר, שמדובר בטעות של ממש בביצוע ואין לראות זאת כתרומת המלחין להרחבת קרן יצירתו.

יוהאן פאכלבל (1653—1706) מנירנברג, אחד ממכובדי אבותיו הרוחניים של י.ס. באך, הגיע הפעם רק למקום שלפני האחרון. הטענה היא שהיצירה, "קאנון ברה מזור", היא קצרה מדי (כ-3 דקות) מלהיכלל בקונצרט ושהביצוע המטופח של שריף, שקבע בה דרכים מגוונות להפקת הצלילים, מעלות מודרות ושיאים דינמיים, לא הסתיר את העובדה שאין מדובר כאן במבנה גדול ומפואר.

לגבי גבריאל פורה (1845—1924), מגדוליה של צרפת, אשר אין לשכוח לו את הלחנת שירי ה"בון שאנסון", המוסיקה הקאמרית ועוד, היו ויכוחים. טענו ובצדק, שהמקוריות המלודית וההרמונית והניחוח הצרפתי שב"פנטסיה אופ' 79 לחליל ולפסנתר" (בעיבוד של יואב תלמי לחליל ותזמורת קאמרית) ראויים לפרס גבוה. המחמירים טענו, ששתי הזוטות שקדמו ל"פנטסיה" (אף הן בעיבוד תלמי) — "קטע לתחרות" ו"שיר ערש" — מוטב היה להם להישאר בגנזים, ושבוודאי אין כאן מקום למחאה כנגד השגת המקום השלישי. בדעה זו תמכו גם העובדות של הסולנות באיזון ובניקיון כלי הקשת, וכן שבביצוע המכובד, המהוגן והמצפוני של החלילנית אראלה תלמי, נעדרה מידה של תנופה מרוממת.

כשחיפשו את דומיניקו צ'ימארוזה (1749—1801) להענקת הפרס השני, התברר שמדובר ב"בלוף". [illegible] לפסנתר, עיבדן לקונצ'רטו לאבוב ומסרו לאבובנית אוולין בארבירולי, אשת המנצח המפורסם. בנלמין זה זוג בארבירולי תרמו בכך רבות להכנות צ'ימארוזה ולהצלחות היצירה. החינניות המקסימה כיופיה הקלאסי, הקונצ'רטו-אופראי, בתוך רות העכוזות. האבובן האן דה פריס, הרומנטיקן בצלילה, המחפש ומוצא יופי רב ומגגן בניקיון נוהדר של גובהי צליל, כשל פה ושם בעניינים טכניים, וחבל. עם זאת, ודאי הוא שאמנות הביצוע היפה שלו השפיעה על מתן הפרס השני.

הזוכה היא, שבכמה דרגות מעל לכל השאר עמדה הסימפוניה החמישית של שוברט (1797—1828). הפרשנות של נועם שריף ונגינת נגני התזמורת הקאמרית, חביבות, חושי יגה, המוזר ונעימות נמסרו על-ידי המלחין ופרשניו, כשהאידיאלוגיה אינה הפעלת ניגודים קלאסיים חריפים, אלא זרימה וזה מעין חילופי תאורה וגוונים, רכים ורומנטיים. אך ללא הגזמה יתרה. כך, הפרס הראשון לשוברט-שריף-ונגנים.

לולא זה, נותר היה סאליירי כסמל השלישי, הכבוד של המוסיקה. [illegible]

פרסים קצרים

מאת רחל דנה

מקום הענקת פרסים לסרטים קצרים שהופקו על-ידי החוג לקולנוע ולטלוויזיה באונ' תל-אביב.

שלושת הסרטים שזכו בפרסים עוסקים במציאות החברתית-פוליטית הישראלית, והם שייצגו את אוניברסיטת תל-אביב בפסטיבל הבין-לאומי לסרטי סטודנטים. סרטו של גור הלד, "סרט לילה", זכה בפרס הראשון ע"ש גבי מוגרבי ז"ל — 2000 דולר. "כמאל-גשש" של אדר סלע ו"סולו לטובה" של אריק קפלון זכו במקום השני והשלישי. ולהם הוענקו הפרסים על-ידי אגודת ידידי החוג לקולנוע וטלוויזיה וקרן תרבות אמריקה-ישראל.

חבר השופטים (רנה כגן, נורית שני, דני ורט ויגאל משיח) העניק ל"סרט לילה" פרס ראשון "בזכות הסיפור המתח, הדמויות המאפיינות היטב, בזכות ההומור האבסורדי והסנטימנטליות שבו, ההרמאציה ואהבת האדם". הסרט מספר את סיפורו של חייל מילואים, שמפקדו כופה עליו לשמור על נער ערבי עד שיבואו לאסוף את השניים. ידיהם של החייל והנער נקשרות [illegible] בצוותא בארץ.

החייל המילואים שנבחר לייצג בסרט זה את "הצבר הישראלי", אינו מעורב במעצרים שמבצע מפקדו. החייל אינו שש תחילה לסיטואציה שנכפתה עליו, ומנסה להביא את העציר לבית המעצר כדי להשתחרר מאחריותו. השניים נקלעים לחיי הלילה הפחות מוכרים של תל אביב. גונבים אופנוע ונתקלים בפועלים ערבים עירניים באתר בנייה. כאשר הם מצליחים להפריד את האזיקים, לא נפרדות דרכיהם. הם גולשים לשיחה אינטימית בפתח אחת החנויות, כאשר מאיר היום מורה החייל לנער לשוב הביתה, ולא ברור אם הסיבה לשחרור היא העובדה שהנער הציל את החייל מהפועלים הערבים, הזיקה שנוצרה בלילה המשותף או שתי הסיבות כאחת.

ואולם המפקד רודף עם חייליו אחרי הנער המשוחרר, ובסופו של הסרט יורה אחד החיילים בנער והורג אותו. חייל המילואים אינו מאמין, מחבק את הנער, קורא לו לקום, מנסה להכות את היורה. הנער הפך קורבן.

"סולו לטובה" שזכה בפרס השלישי, עוסק באמן בעת מלחמת אזרחים. יוצרו מדגיש אמנם, כי אין קשר בין המציאות שבסרט למקום מוגדר, ושפתו אינה שפה של ממש, אך המירודפים בסימטאות, המעצרים והזרות אינם משאירים הרבה מקום לספק. יופיו של סרט זה באפקטים שבו, בהיותו הזיה וגם אזהרה. זהו מעין ניסיון ל"1984" מקוצר קרנבעי, אבל בראייה אישית מדי ומבורכת.

"כמאל-גשש" שזכה בפרס השני הוא המעניין מתוך שלושת הסרטים מבחינת מבנה. הוא עשוי בתחילתו ככתבת טלוויזיה על גשש בדואי. בעוד יוצר הסרט מנסה להתעניין בבן הכפר הבדואי שהכיר במילואים, מעוניין הגשש לספר על יסורי אהבתו והאבדה לבת הכפר. יוצר הסרט מנסה להגשים במציאות את חלומו של הגשש, ולעשות סרט על סיפור האהבה. כשמטמיעים הצילומים בקיבוץ, המשולבים בראיונות עם השותקים, בני הקיבוץ הנמצא בשכנות לכפר, כמאל אינו מרוצה: "רק במצבים אפשר להסריט את הסיפור שלי".

צפייה בשלושת סרטי סטודנטים בגדרים אלה מעוררת שוב את השאלה, באיזו מידה הצורך של היוצרים להחדיר את המציאות הישראלית ליצירתם בא על חשבון האמת והיושר האמנותי שלהם.

ספר חדש

הבדיחה והחידוד

ספר ובו יותר מ-1,000 בדיחות, שמהם אף לא אחת פוליטית, הוא תעודת הווי ישראלית.

על השער הקדמי, צילומו של דידי מנוסי מחייך בטובלבל בלתי אופייני. על השער האחורי אותה תמונה במבט מאחור. עוד בדיחה של דידי מנוסי, המצטרפת לבדיחות ש"חושי האסף וקיבץ ושיבץ וטרח ועורך" בספר, הנושא את כותרת מדור הבדיחות במוספים המקומיים של "ידיעות אחרונות" — "בדיחבין לשבת".

באוזנו של מנוסי על כך שזהו אוסף של בדיחות לא-פוליטיות. אצל עם שזה כמעט עשרים שנה צוחק רק מבדיחות פוליטיות. ההתחלה היתה במפית נייר מודפסת שהוכן למסעדה שבה היה שותף. המדור בעיתון היה רעיון חד-פעמי לחג פורים לפני שלוש שנים. התגובות צחקו בעד עצמן.

אין דבר מצליח כמו הצלחה. במדורים הראשונים ביקש מנוסי שישלחו לו בדיחות, מחברה, שהרבה אנשים — מילד ועד זקן — נענו לקריאה. חלק קטן מהם ניתן לדפוס, אבל הכמות כל-כך גדולה, שזה מספיק למדור פעם בשבוע. מי שיטען שמה שעובר בעיתון פעם בשבוע טוב לעיתון פעם בשבוע, יצטרך להסביר איך אחרי מהדורה ראשונה של 5000 עותקים, החליטו בהוצאת "כנרת" להדפיס עוד מהדורה של 5000 עותקים.

למנוסי יש הסבר לאופיה של הבדיחה הישראלית, הנובעת מתנאי הלחץ שבהם חי העם שלנו. אבל ההסבר, המתבסס על תנאי מחייה של עם, יכול להתאים גם לעם אחר שחי בתנאים דומים. לכל עם הטיפוס העממי שלו, וישראל, קיבוץ גלויות, גילה לעצמה הרבה טיפוסים. אם פוליטיקה לא תמצא בספר, תמצא בו חברה: יש בדיחות על פולנים (יבוא מארצות הברית), על גרוזינים, פרסים, מרוקאים, תימנים. למי שדואג לקיפוח החברתי, האשכנזים מוצגים באור מגוחך יותר. הם כנראה סובלנים יותר.

כל בדיחה מבוססת על אירוניה, כידוע, והתנאי היחיד להצלחתה הוא שהמספר והשומע יבינו אותה. התופעה המעניינת היא, שאתה לא צוחק כשאתה קורא בספר (מנוסי טוען שזה לא ספר לקריאה, אלא לעיון). זו הסיבה שלא חילק אותו למדורי נושאים, כי אצלו הבדיחות עובדות לפי אסוציאציות ולא לפי נושאים. לעומת זאת, אתה יכול לאגור את הבדיחות ולהשמיע אותן בחברה. הן מובאות בספר בצורתן הבסיסית, הכמעט-שלדית, ובזמן הסיפור אתה יכול להוסיף ולקשט. בדקתי, זה עובד.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הועדה המחוזית לתכנון ובניה

מחוז תל-אביב

תכנון מקומי

תל-אביב-יפו

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל-אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2373 שינוי מס' 1 לשנת 1984, לתכנית מפורטת מס' 524 — רח' פיכמן רמת אביב א'.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש 6768 חלקה 2.

רחוב: בין הרחובות: פיכמן, רצועת הפרדה מדרך חיפה, גבול גוש 6649 וגבול גוש 6771.

עיקרי מטרת התכנית: שיפור תנאי הדיור בשכונה ע"י תוספת שטחי בניה ושיפוץ בתים עפ"י תכנית אחידה לתוספת תכנית ללא תוספת יחידות דיור. שימור האופי הארכיטקטוני ע"י הגבלת נפח המבנים וחומרי בניה מתאימים.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז תל-אביב

הארץ

מוסף מיוחד

היצוא הישראלי ופרסי היצוא

יופיע

בסוף חודש מאי 1986

הכולל בתוכו חומר מערכתי, תמונות, מודעות פרסומיות ומודעות ברכה ליצואן המצטיין.

על מנת להבטיח את השתתפותכם במוסף היצוא נא לפנות בהקדם למר שלמה גינזבורג טל' 03—824261 או אל משרדי הפרסום.

מכרזים

משרד הבטחון - יחידת המכירות

ניתנת בזאת הודעה לציבור על מכירות מובין. כל פריט מהווה סעיף נפרד לכל אחד מהמכרזים במסמכים במסמכי. המציע רשאי להגיש הצעתו לגבי סעיף אחד או יותר.

תנאי תשלום: 60% בהמחאה בנקאית, 40% הנותרים בערבות בנקאית שזמן פרעונה שלושה חודשים מיום פתיחת המכרז.

מכירת ספסי המכרזים תחל ביום שני 19.5.86 ביחידת המכירות, רח' האלוף א. מנדלר 12/א' הקריה תל-אביב. שעות הקבלה: בימים א'—ה' בשעות 08.30—12.30 ובימים א' רג' גם בשעות 14.30—15.30.

מכרז מס' 084/86/06

להחות אלומיניום, גגרטורים, חומר לשטיפת מנועים, פסולת אלקטרוניקה, ביכקלים, חומר ניקוי, צבעים משומשים, בבלי אלקט', תופי עץ, מנועי 62 מ"מ, פסולת נחושת ופלדה, פסולת בבלים, מכשירי הקלטה, מפסקי חום, מכונות צילום ומכוזיקים, פריספה, דינמו גוררת, מניטור + וידאו, מקראה + מב' צילום, קודא סרט, ערכות מכשירי הנשמה, מסמי מחשב, מקראה (מיקרופישים), מכשירי אלקטרו, פסולת מצברים, דלתות החלונות עץ.

ימי סיור: 25, 26, 27, 28, 29 מאי 1.86 יוני 86. כמפורט במכרז. להרשם עד יום לפני הסיור.

מועד אחרון להגשת הצעות ב-02.06.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

מכרז מס' 085/86/05

משאיות דודג', ג.מ.ס. רכב נ.צ. מנדריםדודג' וגרורים מסוגים שונים.

ימי סיור: 21 ו-22 במאי 1986 בין השעות 08.00—11.30

מועד אחרון להגשת הצעות ב-26.05.86 עד שעה 10 לפנה"צ.

הטלוויזיה החינוכית הישראלית

קלאוזנר 14 רמת-אביב. טל' 414155

הטלוויזיה החינוכית הישראלית

מבקשת לקבל הצעות מחיר עבור

מכרז מס' 41/86 — שירותי שמירה

חברות שמירה המעוניינות להשתתף במכרז הנ"ל, יגישו הצעותיהם עד יום חמישי, 5.6.86 עד השעה 12.00.

פרטים ומסמכים למכרז הנ"ל ניתן לקבל אצל בת-שבע מרדכי, ימים א'—ה' בין השעות 09.00—14.00. בטלפון 414155 קו פנימי 2266.

הטלוויזיה החינוכית הישראלית אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

צור

מכון להכרת היהדות

כרמי-צור, גוש עציון

משרד החינוך והתרבות

האגף לתרבות תורנית

שיבה למקורות

או

"חזרה בתשובה"

ישנה יהדות שיודעת לחיות עם השאלות ולהשאר נאמנה ומאמינה.

ישנה יהדות שהיא עולם מלא של המות ומחשבה

שאתה יכול לגשת אליה

אנו מציעים לך שני חודשי לימוד ביהדות באוירה פתוחה וחמה בתוכנית עשירה ומגוונת עם

אנשי תורה ורוח בעלי השקפה ציונית-דתית

א. מר' בתמוז — ט' באב (13.7—14.8)

ב. מר"ג באלול תשמ"ז — י' בתשרי תשמ"ז (7.9—13.10)

הלימודים יכללו עיון בסוגיות של מוסר והלכה, התמודדות עם שאלות יסוד במחשבת ישראל ומפגש עם דמויות בעולם היהודי.

בתוכנית ישולבו סיורים, הרצאות וערבים של חויה יהודית.

דמי השתתפות 150 ש"ח

הרשמה למועד א' עד ר"ב בסיון תשמ"ז (21.6.86)

למועד ב' עד ד' באב תשמ"ז (9.8.86)

הלימודים יתקיימו

במכון "צור" שבישיבת "הר עציון" באלון שבות.

בדבר פרטים נוספים נא להתקשר לטלפון 02—935186 בשעות הערב

אוניברסיטת חיפה

בית הספר לחינוך

הקתדרה לחינוך ולחברה ע"ש חנן בר-נצר

ערב עיון בנושא:

"היוצר והחברה" (השתמעויות חינוכיות)

יתקיים ביום שני, י' באייר תשמ"ו (19.5.86) בשעה 15.00, באודיטוריום 608, בניין ראשי, אוניברסיטת חיפה.

בהשתתפות:

מר יצחק אורפז — הספרות והחברה

גב' רות אפל — המוסיקה והחברה

ד"ר שלמה הראל — ספרות ילדים וחברה

מר יהושע סובול — תיאטרון וחברה

מר צבי רפאלי — קולנוע וחברה

מנחה: פרופ' אדיר כהן

— הקהל מוזמן

עירית ראשון לציון

הודעה לציבור

בהתאם להוראות חוק העזר לראשון-לציון (סלילת רחובות) התשכ"ה — 1965 מודיעה עירית ראשון-לציון כי מועצת העיר בישיבתה מיום 26.3.86 החליטה להכריז על הרחובות ולסלול הכבישים והמדרכות ברחובות במקרקעין כדלקמן:

רח' דורי	גוש 6286 חלקות 119, 121, 122, 125.
רח' חיש	וקטע גוש 3950 חלקות 254, 304, גוש 6286 חלקה 121.
רח' חיש 3	גוש 6286 חלקות 2, 3, 119.
רח' מס' 2	גוש 6286 חלקות 2, 3.
רח' דוד אלעזר	גוש 3950 חלקות 4, 262, 263, 264, 275, 277, 278, גוש 6286 חלקות 4, 5, 6, 7.
רח' הנגב	גוש 3950 חלקות 131, 265, 266, 267, 268, 269, 275, 276, 278.
רח' ישראל ושני	גוש 4241 חלקות 3, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 108, 112, 113, 115, 120, 121, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132.
רח' יואל כהן	גוש 4241 חלקות 98, 99, 116, 119.
רח' המשך גוש חלב	גוש 4241 חלקות 121, 122, 123, 124, 125.
רח' שמוטקין	גוש 4241 חלקות 101, 102, 106, 107, 108, 110, 113, 114, 115, 116.
	גוש 3939 חלקות 85, 91, 92, 101, 102, 103, 109, 110, 111, 114, 160, 162, 163, 164, 165, 217, 218, 230, 240, 241, 248, 253, 267.
	גוש 3941 חלקות 3, 26, 29, 30.
	גוש 3942 חלקות 1, 3, 4, 7, 8, 11, 12, 19, 23, 24, 27, 62, 63, 88, 97, 99, 103, 106, 110.
	גוש 3943 חלקות 38, 39, 40.

מאיר ניצן
ראש העירייה

מבצע! אשראי עד 50 יום

מסירת מודעות ללוח הארצי 8.00—20.00

לבעלי כרטיסי אשראי 03—727630, 03-739297

מלון פרנק נהריה

עד יולי

לינה וארוחת בוקר לאדם

23 ש"ח + מע"מ

טל' 04-920278

טלקס: 471425

כשר

הועדות המקומיות לתכנון ולבניה "שרונים" / צפון השרון"

רח' שטמפפר 5 נתניה

טלפון 053-36576

ת.ד. 2171

הודעה

נמסרת בזה הודעה לציבור בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי הוגשה לועדתנו בקשה להרשות:

בניית תוספת מגורים בגוש 8152 חלקה 6 בכפר יונה בהקלה של 10 ס"מ בקו בנין צד, ובהקלה בקו בנין קדמי, על פי קו רחוב קיים.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת בכתב, לועדה המקומית לפי הכתובת הנקובה לעיל למשרדי הועדות המקומיות, תוך 14 ימים מפרסום הודעה זו. פרסום על הבנין ביום 15.5.86.

צבי חרות
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
"שרונים"

המכון לפריון העבודה והיצור

פריון והדרכה

בית הספר למינהל עסקים תל-אביב

יקיים את הסדנה:

EFFECTIVE BUSINESS WRITING IN ENGLISH FOR MANAGERS

(BASIC COURSE)

מחזור 5

מנחה:

NICHOLAS F.LYNCH,
COMIND, CAMBRIDGE, U.K.

בימים 28 — 30 במאי 1986

פרטים והרשמה — בית הספר למינהל עסקים רחוב סולד 4 ת"א טל. 220 430 (03), 278 430 (03) בשעות 8.00 — 14.00.

זוהר

האגודה לזכויות האזרח בישראל סניף תל-אביב

שדולת הנשים בישראל

לציון יום העצמאות

מזמינים את הציבור לסימפוזיון

העדפה חיובית — הזכות לשוויון

הסימפוזיון יתקיים ביום ראשון 18.5.86, בשעה 17.00, באולם "כס המשפט", פקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל אביב.

משתתפים:

פרופ' דוד ריצ'י — החוג ליחסים בינלאומיים, האוניברסיטה העברית, חבר ההנהלה של האגודה לזכויות האזרח בישראל

ד"ר דפנה יזרעאלי — החוג לסוציולוגיה, אוניברסיטת בר-אילן חברת ההנהלה של שדולת הנשים בישראל

פרופ' רות גביזון — הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית חברת ההנהלה של האגודה לזכויות האזרח בישראל

מנחה: ד"ר חגי הורביץ — בית ספר להיסטוריה, אוניברסיטת תל אביב

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000. טלפון: 646475

מכרז למכירת נגררים משומשים

מכרז מס' 1985

מכירת 6 נגררים משומשים מתוצרות שונות

גודל הנגררים: רוחב 2.40 מ', אורך מ-4.5 מ' עד 5.3 מ' הנגררים הם משנות ייצור 1974, 1977, 1979

טפסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בחיפה, טלפון: 04—646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל-אביב טלפון: 03—625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצבת הנגררים.

המעוניינים יוכלו לראות את הנגררים ולקבל את טופסי המכרז במגרש הרכב של חברת החשמל בחיפה, תחנת כוח מה' התחבורה. לפנות למר אברהם אינגרוב טל' 04—646295, או טל' 04—646646 בימים א', ב', ג', ד' בתאריכים: 18.5.86, 19.5.86, 20.5.86, 21.5.86, מ-9.00 עד 11.00.

על המציע לצרף להצעתו פקדון בהמחאה בנקאית בשעור 10% מערך ההצעה. על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה במעטפות המיועדות לכך לא יאוחר מיום 29.5.86 עד השעה 13.30.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

עירית תל-אביב-יפו

עירית תל-אביב-יפו מודיעה על קבלת הצעות מועמדים לפרסים העירוניים

1. פרס וייצמן — למחקרים במדעים מדוייקים

2. פרס ישראל רוקח — למפעלי הנדסה בתחומי העיר תל-אביב-יפו

3. פרס הנרייטה סאלד — לרפואה ולהיגיינה ציבורית

4. פרס לחקר הלשון והספרות הרפואית העברית "מקרן איינהורן"

5. פרס פרץ נפתלי — למחקרים בכלכלה וחברה

הפרטים המלאים, רשימות הספרים ותנאי ההגשה ניתנים לקבל בעירית תל-אביב-יפו, מינהל החינוך התרבות והספורט, עד 15.6.1986.

המעוניינים לקבל תקנון הפרסים ופרטים נוספים, יתקשרו לאביבה סגל, טלפון 438254.

קוקאין חופשי לכל

לתייר הסובל מקשיי נשימה בהרי האנדים מציעים תה מעלי קוקה ★ כשני שלישים מיצואה של בוליוויה מבוססים כיום על קוקאין

מאת זאב שיף

להפאז

במוני־תיירים לבוליוויה כלולה תמיד אזהרה מפני מחלת הגבהים הנקראת סורוצה בפי הילידים. עד גובה 7500 רגל (כשני ק"מ וחצי) מסתגל גוף האדם, תוך קשיים מועטים, לחמצן הדליל שבאוויר – כך מסבירים רופאים. בגובה של כ־10,000 רגל אנשים מגלים סימני אי־נוחות, אך מרביתם מסתגלים כעבור זמן. בגבהים שלמעלה מארבעה ק"מ, שם שוכנת להפאז, רק מעטים אינם סובלים מקשיים.

להפאז היא הבירה הגבוהה בעולם. נמל התעופה שלה, הפרוש ברמה העילית של הרי האנדים, מתנשא כחמש מאות מטרים מעל לעיר. אכן, בשלב זה או אחר הולמת, במידה זו או אחרת, מחלת הגבהים במבקרים הבאים לעיר מגובה פני הים. הדבר מתבטא בקשיי נשימה, כאבי ראש עזים ותופעות בלתי נעימות אחרות. ההוראות הן להלך בנחת, להימנע מפעילות מוגזמת, מטיפוס במעלה רחובות ומאכילת יתר. במיוחד מוזהרים מפני ארוחה כבדה בשעות הערב. למרות זאת, העצות לא תמיד מועילות. בלילות השני כמעט שהתפללתי ליבשה. לרגעים חשבתי אפילו לבקש את מסיכת החמצן עם המכל הקטן, המצויים כאן בכל מלון ראוי לשמו, בשביל אורחים מהשפלה.

את מסיכת החמצן לא ביקשתי, אך בדומה לאורחים רבים אחרים שתיתי בהנאה את תה הקוקה שלהם, הנקרא מאטה דה קוקה. עלי הקוקה שמהם מייצרים את הקוקאין מקלים את תופעות הלוואי של מחלת הגבהים. במלונות לתיירים ובמסעדות מפוארות מגישים את העלים הסחוטים בשקיות זעירות, כאילו היה מדובר בתה רגיל. צבע הנוזל צהבהב ובהיר יותר מתה. מחוץ לעיר אין זקוקים לכיסוי של שקיות תה. במסעדה שעל שפת אגם טיטיקאקה שלף המלצר מקופסה גדולה כמה עלי קוקה, הטיל אותם לכוס ויצק עליהם מים חמים מקומקום גדול.

בשווקים מוכרים את עלי הקוקה ככל ירק אחר. זה התחליף לסיגריה או גומי־הלעיסה בשביל הבוליוויאנים. הם לועסים את עלי הקוקה כשם שהתימנים לועסים את עלי הקאת. בפסלים עתיקים נהגו אנשי המקום להוסיף בליטה זעירה בלחי אחת, להעיד על פקעת עלי הקוקה הנלעסים.

מחוץ לכלכלה הרשמית

ענייני הקוקה בבוליוויה אינם מצטמצמים ללעיסת עלים ושתיית מאטה דה קוקה. התוצר העיקרי מעלים אלה הוא הקוקאין. זוהי תעשייה עצומה המעיקה את הכלכלה השחורה של בוליוויה. כשני שלישים מיצואה של בוליוויה מבוססים כיום על קוקאין. יש הטוענים כי כ־60 אחוז מכלכלתה של בוליוויה מושתתים על גידול הקוקה, הפקת הקוקאין והברחתו אל מחוץ לגבולות המדינה. זה מעיד עצום המצוי רובו מחוץ לכלכלה הרשמית.

האיכר האינדיאני המגדל את הקוקה מקבל תמורה זעומה בעבור יבוליו, אך בדרך, משורות הגידול ועד לצרכנים שבארה"ב ובאירופה, גוברים לוויתני הסמים מבומי עתק. שרשרת המתווכים מתחילה בבוליוויה, שהיא ספקית הקוקאין העיקרית בעולם, ומונה הרבה אישים מבוססים באותה מדינה.

האמריקאים התנו את הסיוע הכלכלי שלהם לבוליוויה בכך שהצבא והמשטרה המקומית יפתחו במסע השמדה של מטעי הקוקה. לחצים אלה לא הועילו עד כה. אם תיעתר ממשלת בוליוויה ללחצים הבינלאומיים לפעול נגד גידול הקוקה, תיוותר הבעיה הקשה של מציאת תחליף פרנסה לאיכר האינדיאני העני, הממשיך מסורת של מאות שנים בגדלו צמח זה. מבצע כזה הוא גדול מדי בשביל בוליוויה העניה, שאינה מצליחה להתגבר על בעיות פשוטות יותר.

המאטה דה קוקה יכול להקל במעט על הסובלים ממחלת הגבהים, אך שום תרופת פלא לא יעזור לבוליוויה לגבור על האינפלציה המשתוללת במדינה זו. ישראלי המגיע לבוליוויה נוכח כי האינפלציה הישראלית בשיאה היתה משחק ילדים. בלהפאז מדברים לא על מאות אחוזי אינפלציה, אלא על אלפי אחוזים. ב־1984 הסתכמה האינפלציה בבוליוויה ב־6000 אחוז, ב־1985 עלתה, להערכת מומחים, ל־20 אלף אחוז. לא ייאמן, אך החיים נמשכים, גם באינפלציה כזאת.

משלמים בחבילות שטרות

מאחורי גבו של פקיד הקבלה במלון תלוי שלט ועליו מחיר הדולר השחור. דולר אחד שווה מיליון ומאתיים אלף פזו. מחוץ למלון אפשר לקבל עד כ־70 אלף. השער הרשמי הוא מיליון פזו. כמה חודשים קודם לכן עמד השער הרשמי על 70 אלף פזו. אלה שנהנו מכך היו בעיקר פקידי הממשלה, שרכשו דולרים במחיר הרשמי ועשו הון במכירת הדולרים בשוק השחור. להיפר־אינפלציה משתוללת כזאת יש אותות לוואי שונים. למשל, המטבעות נעלמו משום שאין כל משמעות לשימוש במטבע של פזו בודדים. כל תשלום נעשה בחבילות גדולות של שטרות.

לפקח הניצב בכניסה לכביש־אגרה משלמים בחבילת שטרות בעובי של ספר. אל הבנקים נושאים קופסאות ושקיות גדולות של שטרות. אחד מסימני האינפלציה הוא ריבוי הבנקים. בכל פינה, בדומה לישראל. בקרנות רחוב עומדים גברים ונשים החפצים לקנות דולרים. אך המוכרים מעטים. בכל מקום מחשבים את המחירים במיליארדים. אי אפשר בלא מחשב־הכיס הזעיר.

בני המעמד הנמוך, האינדיאנים ואחרים, המסתדרים בקושי בחשבונים פשוטים של עשרות ומאות, הם האומללים ביותר. אלה נפגעו מן האינפלציה גם משום שאיבדו כל חשבון במבוך הכספי. רבים מהם נוהרים לערים הגדולות ומשתקעים בפרברי העוני. בשכונות אלה אפשר לראות את בוליוויה העניה במדינות אמריקה הדרומית.

בתי המרקחת עונים

תשובת הסתדרות הרוקחים מלמדת מדוע משהו רקוב בשירות שנותנים הרוקחים

להלן תגובתנו על המאמר "בתי המרקחת אינם עונים" (מתי גולן, "הארץ", 4.5).

1. א. לרוקח זכות הפסקת צהריים בהסדרים שקבעה הרשות המקומית על פי דין. אין חובה על הרוקח להיענות לכל פנייה טלפונית. חוק עזר עירוני, סעיף 126 לפקודת העיריות וסעיף 64 לפקודת הרוקחים, סעיף קטן 2, אומר: "בעל בית מרקחת שנקבעה לו תורנות, כאמור, חייב לקיים את התורנות על ידי החזקת בית המרקחת פתוח למכירת תרופות לציבור במשך זמני התורנות שנקבעה לו, אולם בין השעות 13.00 עד 16.00 ומשעה 23.00 ועד מועד סיום התורנות רשאי מנהל/בעל בית המרקחת לקיים את התורנות שנקבעה כאמור על ידי קביעת רוקח אחראי ששמו וכתובתו יוצגו בשלט בחזית בית המרקחת, שאליו ניתן יהיה לפנות לפי כתובתו הפרטית, כדי להשיג תרופה במקרים דחופים, על פי מרשם של רופא". היינו, על הלקוח לבוא לבית הרוקח עם מרשם רופא ביד הרוקח ישירות, כמובן אם הדבר אינו סובל דיחוי שעתיים או שלוש.

ב. אין ספק כי הרוקח חייב לעשות הפסקה, וזאת במגמה להבטיח את אמינות השירות שהוא מעניק. מה גם שמדובר הטבע חולים הזקוקים לטיפול תרופתי דחוף ביותר מופנים ממילא לבתי־החולים, ואילו שאר החולים מסוגלים מבחינה רפואית להמתין שעתיים עד שלוש.

ג. שיחתו של העיתונאי עם הרוקחת בטלפון היתה תוקפנית ולא עניינית. הוא טען שהוא עיתונאי ומחר יפורסם העניין בעיתון "הארץ", וזאת במקום לומר מהי בקשתו, להציג את דרישתו או לבוא לבית הרוקחת עם מרשם רופא.

2. הוראות החוק אכן מחייבות הצגת לוח תורנות מלא ועדכני בחזיתות בתי המרקחת.

3. מבלי להתייחס לרמת ההתבטאות בטלפון כלפי הרוקחת, תמוה הדבר שהאחראי על עיתון "הארץ" אינו יודע שבעיתונים יומיים של עיתונו מתפרסמת מדי יום ביומו רשימת תורנויות בתי מרקחת מכל הארץ.

4. לסיכום: לרוקחים יש הוראות ונהלים, ואין להקיש מהיוצא מן הכלל על הכלל.

מגר' ג. פריימור
יו"ר סניף תל־אביב
הסתדרות הרוקחים בישראל

תגובת מתי גולן:

1. (א) מה יעשה הלקוח במרשם בבואו לבית הרוקח? האם הרוקח מחזיק את התרופות בביתו? ומדוע צריך הלקוח לכתת את רגליו לבית הרוקח?

(ב) אם לא יעשה הפסקה לא יוכל הרוקח להגיש תרופות? – הרי לא מדובר במנתח שידיו עלולות לרעוד מרעד או מעייפות, רחמנא ליצלן. ולמה שימתינו החולים שעתיים או שלוש ברחוב, גם אם אינם חולים מסוכנים? כדי שהרוקח יוכל לנוח בזמן הזה?

(ג) לא אתווכח עם הרוקחת מי מאתנו היה תוקפן. המדובר לא בה אלא ברוקחים ובלקוחות.

2. מה נעשה על ידי הסתדרות הרוקחים כדי לוודא שהוראות החוק יבוצעו? משום מה לכך אין הכותב מתייחס.

3. איזו מין תשובה היא זו? האם הפרסום בעיתונים בא במקום הרשימות בבתי המרקחת? הרי הכותב יודע היטב שאין זה כך. אז משום מה ההיתממות הזאת?

מצאתי לנכון להגיב בהרחבה על המכתב מכיוון שהוא משקף, לדעתי, מדוע משהו רקוב מאוד בהסתדרות בתי המרקחת. כדאי לשים לב: אף מלה אחת של התנצלות. הכל בסדר. מי שלא בסדר הוא הלקוח המתלונן. וכך זה אמנם נראה. מן הראוי שמשרד הבריאות ייכנס בעובי הקורה הפגומה הזאת.

פרקים נבחרים מדו"ח ועדת בייסקי (י')

ה"אמנה" בין הבנקים לאוצר

הבנקים טוענים שבחלק מן התקופה הגביל אותם האוצר בהיקף ההנפקות. דבר זה גרם ל"היעדר סחורה", ובתקופת גיאות הגיב השוק כפי שהוא מגיב על היעדר כל סחורה אחרת, היינו, בעליית מחירים. כיוון שכך, אין הם אשמים בתוצאות שנבעו מתהליך הויסות.

וזוהי הצגת דברים פשטנית מדי. בשנים 1977 ו־1978 (ובחלקם גם ב־1976), הנפיקו הבנקים מניות בהיקף גדול מאוד. היקף זה לא עוכל על ידי השוק, והיה אחד הגורמים לכניסתם של הבנקים לתהליך הויסות. וכזוה הדוגמא שהבאנו על הנפקת בנק הפועלים ב־1978, שמרביתה נרכש בחזרה על ידי גופים הקשורים לבנק תוך מספר חודשים, משום שהציבור פלט אותם לשוק.

הצפתו של "שוק מוצף" במניות, כאשר אין מביאים בחשבון את היקפו המצומצם של שוק ההון הישראלי, מדרבנת את המנפיק להמשיך בויסות ולהתחזק. זאת אם ברצונו להמשיך ולהנפיק באופן בלתי תלוי במצב השוק ולצורך זה לשמור על שערי מניות אלו בשוק המשני. יתכן שלטווח קצר כשקיימים מצבי שורים, יהיה בהנפקה חדשה כדי למתן עליות. אולם זהו עושר שמור לאדם לרעתו. לאחר חלוף השורים נשאר השוק עם מניות עודפות, שגם את קודמותיהן נאלצו הבנקים לקלוט. שלא לדבר על הרשות.

נעיר עוד כי משהקנה המחוקק סמכות לשר האוצר שלא לאשר הנפקות היה על הבנקים להביא זאת בחשבון.

המעט שניתן לאמר הוא שלתלות את תוצאות תהליך הויסות באי אישור הנפקות חדשות, בעיקר בשנת 1982, יהיה משום גרימת עוול למשרד האוצר וקביעה עובדתית לא נכונה.

פקודות תושבי חוץ

הבנקים גייסו לא מעט כספים בחו"ל. גיוס זה היה מבוסס על מידה רבה של אמון שמפקידים שונים נתנו בהם. טענת הבנקים היתה שמפלת בשערי מניותיהם היתה יוצרת חשש בקרב מפקידי הכספים ומביאה אותם ואת המדינה למצב לא נוח של צורך להעמיד, בניגוד למתוכנן ובתקופה זו קצרה, כספים רבים במטבע חוץ לרשות המפקידים ש"ירוצו על הבנק". כיוון שכך, לא היה לדעתם מנוס זולתי להתמיד בתהליך הויסות.

גם טענה זו לא תהיה לבנקים לעזר. אם יש הנלכה לטענה זו על תהליך הויסות, הרי היא הפוכה. אם צורכי הבנקים והיה חשש כזה, היה זה מחובתם לכלכל צעדיהם מראש כדי לא להביא למצב שמשבר הוא תוצאה הכרחית או מסתברת ממנו. יתרה מזו, היה עליהם להיות הזהירים לפתרון שיחסל את תהליך הויסות, תחת זה הם כובדו לא רק שהתעלמו, אלא גם דחו כל יוזמה אפשרית לפתרון הבעיה.

הבנקים טוענים כי היות והוועדה מתמקדת בגורמים לויסות ובגורמים למשבר, נוצרת דיספרופורציה בתודעת הוועדה בכל הנוגע למקומו האמיתי של הויסות בתוך כלל פעילות הבנקים שהינה רבה ומגוונת, והיא אינה נותנת דעתה לאיזון הנכון בין כל הפעילויות. כך למשל היה הייעוץ שלהם פעיל בשטחים רבים אחרים בנוסף לויסות והפנה משקיעים גם לניירות ערך אחרים ולסוגי חסכון אחרים.

ברצוננו להדגיש שאנו ערים לעובדות אלה. אך אין בכך כדי לשנות לא מהתמונה ששרטטנו, גם לא ממסקנותינו. כפי שהראינו היה הויסות חריג לעוצמת פעילויות ודמות. לא היתה אף מניה אחרת שזכתה לטיפול מצד הבנקים כמתואר בדו"ח זה לגבי הניירות הבנקאיים. לא היתה אף "הוראת קבע" אחרת לרכישת מניות זולתי המניות הבנקאיות. לא נאמר ליועצים לגבי אף אפיק פעולה אחר שלהם כי הוא "בראש מעייניהו". ואין אלו אלא דוגמאות אחדות בלבד. המחויבות את הגישה הכללית כלפי הויסות. יש להביא עוד בחשבון שבסיס הפעילות של מסחר הבנקים במניות עצמם אף הוא חריג שאין לו אח ורע.

הסכמה בשתיקה של הרשויות

טענת הבנקים היא שלאורך שנים היו הרשויות השונות, ובכללן האוצר, בנק ישראל, המפקח על הבנקים והרשות לניירות ערך, עדות לתהליך הויסות שנעשה על ידם, וכל זאת מתוך הסכמה שבשתיקה, וכי הסכמה זו נתנה הכשר למעשיהם.

לא ניכנס כאן לבדיקת הצד העובדתי של הטענה. יש בדו"ח זה מספיק כדי להצביע שיש לסייג טענה זו משום שהרשויות לא תמיד החשו טובה פעילות הויסות של הבנקים. אולם לא זהו העיקר. המענה לטענת הבנקים הינו כי:

א. מסך ההשאויות שהטילו הבנקים על פעילות הויסות שלהם, מנע ידיעה והבנה מלאה של כל הקשור והכרוך בתהליך הויסות.

ב. העובדה שהרשויות לא פעלו איננה נותנת הכשר למעשי הבנקים. היא רק מטילה אשם גם על רשויות אלה.

אין רשות מינהלית יכולה לשנות בהבל פיה הוראות חוק, גם לא נוהל תקין. הבנקים לא יוכלו איפוא להסתתר מתחת לסינר הרשויות האלו ולמצוא שם מחסה מאחריותם.

"האמנה" בין הבנקים לאוצר

טענה נוספת, קרובה במהותה לקודמת, טוענים הבנקים בקשר ליחסים המיוחדים שנרקמו בשקט והמשתמע בינם לבין האוצר. למרבית התמיהה זכתה טענה זו לגיבוי מאיש בעל מוניטין כפרופ' בן שחר.

הטענה היא שאי שם במרקם היחסים בין הבנקים לאוצר, נכרתה ביניהם אמנה, שלפיה אין הבנקים עומדים לבד במערכה. יעשו מה שיעשו. לעולם, בעת משבר יבוא האוצר ויצילם.

חוששים אנו שטענה זו מבוססת על אי הבנה של בסיס התיפקוד של ממשלה, והיינו מעיזים לאמר שטוב יותר לטענה זו שלא נטענה משנטענה.

בכל חברה מודרנית, ישנם גופים ציבוריים ופרטיים שפעילותם והשלכת מעשיהם חורגים הרבה אל מעבר לאינטרס המוגבל שלהם וביכוחם להשפיע על מגזרים של החברה בשטחים שונים.

כך למשל, פעילותם של מערכות בתי חולים, פרטיים כציבוריים, נוגעת לבריאות הציבור כולו. חורגת הרבה מעבר לעניין פנימי של בתי החולים. מדינה מתוקנת אינה יכולה להרשות לעצמה התמוטטות של מערכות כאלה, משום שהתמוטטותן משליכה על רווחתו, בוודאי ואפשרות תיפקודו של הציבור כולו ולפחות של חלקו. לא ייפלא לכן שממשלה תיטה שכם לעזור למערכת בריאות, אפילו פרטית, שכשלה עקב ניהול פגום. פעולתה לא תנבע מכך שיש אמנה כלשהי בינה לבין המערכת, אלא משום שאין היא יכולה להרשות לעצמה מצב שבו תישלל מן הציבור עזרה רפואית ברמה המתחשבת חיונית.

הבאנו את מערכת הבריאות כדוגמא בלבד. הדברים יפים להרבה מערכות אחרות החיוניות לתיפקודה ואולי לקיומה של החברה.

המערכת הבנקאית היא אחת מהמערכות שחברה מתקדמת אינה יכולה בלעדיהם. כל ממשלה שתיווכח כי מערכת זו עלולה להתקשות במילוי תפקידה עד כדי כך שהכשל בפעולתה יערער את הפעילות השוטפת והסדירה במשק, תיחלץ ותעשה את הנחוץ כדי למנוע זאת.

במובן זה קיימת "אמנה" בין הממשלה למערכת הבריאות, החינוך, התקשורת, התחבורה וכיוצא בזה. קיומה של "אמנה" כזו אינו מזכה אף אחת מהמערכות אלו לנהוג בחוסר אחריות או לעבור על החוק, מתוך ידיעה שבסופו של דבר שום רע לא יאונה. שהרי יש "אמנה" והממשלה תושיט את הסעד הנחוץ.

נכון שהאוצר אמר לבנקים בשנת 1983, וכדי להניעם למתן את הויסות, כי בשעת משבר הוא ייכנס לתמונה. הוא לא אמר זאת כדי שלבנקים יהיה "כיסוי" להתנהגות פסולה, אלא כוונתו היתה שכמי שמופקד על התחום הכלכלי הוא לא יתן למערכת הבנקאית להגיע למצב של חוסר תיפקוד. בבאמור מוסג נוסיף שהדברים נאמרו לבנקים שעה שהמצב שבו יצרו היה כזה שהמשבר כבר בלתי נמנע או כמעט בלתי נמנע.

מי שסבור שהדבר מקפל בתוכו הכשר לכל שנעשה על ידי הבנקים, לוקה באי הבנה בסיסית של החובות המוטלות על גופים כאלה ועל היחס שבין קיום חובות אלו לבין השלטון המרכזי.

טענה זו נדחית אף היא.

(עמודים 221–224)

בבידור הקל / נורית אמיתי

ריטה וגאון מובילים במכירות

עשרות אלפי תקליטים נמכרו בחודש אפריל. מנהלי השיווק בחברות התקליטים הגדולות בארץ התרשמו כי תעשיית התקליטים בארץ הבריאה, במידה רבה תודות לחודש פורה זה.

אריה בריק מנהל השיווק של חברת התקליטים סי־בי־אס טוען כי אפריל זה, וביחוד הימים שלפני הפסח, היה מבחינת המכירות – מן המוצלחים ביותר בשנים האחרונות.

אנשים קנו הרבה מאד תקליטים למתנות וסתם להנאתם בבית. מחיר תקליט מתוצרת הארץ, (לועזי ועברי) מוקפא הוא בסביבות כעשרה שקלים. זה מחיר שווה לכל נפש. ככל הנראה, זו אחת הסיבות לעלייה הגדולה במכירות. מסתבר, מסביר בריק, כי השנה הטובה ביותר בתחום מכירות התקליטים היתה שנת 1979. אז הלהיט העולמי היה "שיגעון המוסיקה", והוא נמכר ברחבי העולם בעשרות מיליוני עותקים. לאחר מכן היתה יציבות מסוימת שנשארה עד לפני כשנתיים. ושוב היתה עלייה עקב המכירות הגבוהות לתקליט של מייקל ג'קסון (35 מיליון תקליטים ברחבי העולם).

התקליטים המובילים במכירות בארץ בשבועות האחרונים: תקליטים מאריכי־הנגן של ריטה, יהודה גאון, להקת "משינה", שלמה ארצי, דפש מוד, "מקסימום 8" – אוסף להיטי חוץ – קובץ שירי קדם־האירוויזיון ואף יש חברות תקליטים שנאלצו להוציא לקראת החג אוספי להיטים של זמרים שונים מן העבר, כמו אוסף משירי אריק איינשטיין, אוסף משירי עפרה חזה, ועוד.

משיחה עם אנשי חברת התקליטים "הד־ארצי" עולה כי פסי ייצור של התקליטים עבדו שעות נוספות כדי לספק את הביקוש הרב לתוצרת.

מועדון תקליט־הזהב

המכירות המוגברות של תקליטים גרמו שבחודש האחרון יזכו זמרים רבים בתקליט־הזהב. תקליטי־הזהב מוענקים לזמרים שמכרו לפחות עשרים אלף עותקים מתקליטם.

בין הזוכים: חברי "להקת משינה", שקיבלו פרס זה בעת הופעת הבכורה שלהם, בהיכל התרבות. כשתומרות מבכי־ראש מכברות אותם בהופעה קצרה.

הזמרת ריטה קיבלה את תקליט־הזהב בהפתעה, לאחר ששבה מפאריס, שם עשתה לצורך הכנות לקראת שילובה במחזמר "אביתי הנאוה", בהפקת משה יוסף.

גם ליהודה גאון הוענק תקליט־זהב. זה היה בהפסקה שבין הופעותיו ב"עונת הילדים". הוא הוזמן ל"קפה הבימה" ושם זכה בתקליט בנוכחות אמו וילדיו.

לחבורה זו הצטרפו גם ירדנה ארזי – שני תקליטי־זהב על שני תקליטיה האחרונים, ובסוף השבוע הצטרף לחבורה גם הזמר שלמה ארצי, שתקליטו "לילה לא שקט" כבר מכר עלידי עשרים אלף עותקים לשירה. בשבועות הקרובים תשתלב במועדון תקליטי־הזהב גם הזמרת שרון ליפשיץ, שתקליטה "קלנוע" מתקרב למכירות בהיקף עשרים אלף.

צ'יק קוריאה

עוד לא נרגע מהביקור האחרון בארץ והנה הוא שב כאן: צ'יק קוריאה, קלידן הג'אז, יגיע בסוף מאי לישראל למסע הופעות עם להקתו החדשה "אלקטריק באנד" בהרכב הכולל את קוריאה עצמו – סינטסייזרים; דייב וקל – תופים; ג'ון פטיטוצי – באס; וסקוט הנדרסון – גיטרה.

קוריאה (בן 45) שותף בעשר השנים האחרונות בהפקות ובהקלטות רבות, שזיכו אותו בפרסים שונים. לנוכח פיתוח הטכניקות המוסיקליות האלקטרוניות האחרונות, הוא החליט ללמוד את הטכנולוגיה הזאת ולהתמסר לה.

בישראל אוהבים "הגיגה שחורה"

הולך להם טוב דווקא בישראל – לחברי להקת "דפש מוד" שאלבומם האחרון "הגיגה שחורה" יצא לאחרונה.

המדובר בלהקה שקמה בשנת 1980, בבסילדון, אנגליה, לא הרחק מלונדון. שירם הראשון היה "שולים עלי" ושירם הלוהט הנוכחי הוא "מעורטל".

מבקרי המוסיקה באירופה בטוחים, כך לפחות הם טוענים בביקורותיהם, כי הלהקה גוססת וימיה ספורים. אלא שחבורה דינמית זו מוכיחה את ההיפך: הם ממשיכים ליצור ולזמר בקצב ולהצליח מאד, גם בישראל.

הגיעו ריגיעו

למעלה מחמישים רקדני הלהקה "אבה אבה" מברזיל כבר נתנו בישראל. החלו להופיע בסוף שבת האחרון.

שש טונות ציוד, תפאורה ותלבושות הם נושאים עמם ומופיעים במשך שלושה חודשים ברחבי העולם, הם מרקדים לצלילי מוסיקה ברזילית ומתארים בריקודיהם את ההוי של מולדתם.

להקת "נערי הגים" שהיתה אמורה להופיע בישראל כבר לפני חודש ודחתה את הופעתה, הודיעה לאחרונה כי היא באה בכל־זאת, ולבסוף התורנו נערי־הגים, ועד להודעה חדשה הם מגיעים ויופיעו במועדון "ליקוויד" בתל־אביב ב־21 וב־25 במאי ובחיפה ב־27 במאי [illegible]

כבר לא עושה עיניים

לא מכבר ירד מן הבימה מופע המצלח של יהודה פוליקר "עיניים שלי". פוליקר עצמו מכין הסרטה של מופע זה, על רקע נופיה המקוריים של יוון, לצורך שילובו בתכנית טלוויזיה בישראל, ולעטיפת התקליט "בהופעה חיה".

בינתיים, פוליקר מתבונן לאסוף שירים חדשים בסגנון המוכיח את [illegible]

לחזה קשה עם הגרמנית

לא מכבר סיפרנו כי הזמרת עפרה חזה מבלה שעות רבות בלימוד אינטנסיבי של השפה הגרמנית, כדי לנסות ולהשתלב בשוק הגרמני. בינתיים עשתה חזה באוסטרליה, היא הופיעה בסידני ובמלבורן בשני קונצרטים לפני כחמשת אלפים רוכשי כרטיסים. היא קיבלה סיקור תקשורתי טוב. [illegible]

בימים אלה מבלה עפרה את זמנה הפנוי בכתיבת שירים משלה. היא מבטיחה כי בקרוב עוד נשמע אותם.

הולמים וחומקים

קבוצות השמאל הקיצוני ביפן פעילות יותר, אלימות יותר

מאת קלייד הברמן
The New York Times
מיוחד ל"הארץ"

טוקיו

לאחר תקופה ארוכה של שקט יחסי, נראה שקבוצות השמאל הקיצוני של יפן מגלות בשנים האחרונות נכונות הולכת וגדלה להשתמש בטקטיקות אלימות. אך על פי רוב היעד הוא רכוש, לא בני אדם. המטרה היא להביך ולשבש ולא להרוג. הרדיקלים גילו יכולת להלום ולאחר מכן להמוג ממעצר תוך שימוש באותה טכנולוגיה שהפכה את יפן לארץ משגשגת. ביוצא מן הכלל אחד, דומה שאין שום קשר ישיר בין קבוצות יפניות וארגוני טרור זרים או תנועות גרילה. היוצא מן הכלל הוא סקיגון, או "הצבא האדום היפני", שמאמינים כי אינו מונה כעת יותר מחברים ספורים ושלא ידוע על פעילות כלשהי שלו מאז חטף מטוס של חברת התעופה היפנית בספטמבר 1977. סבורים כי מנהיגי קבוצה זו מתגוררים עכשיו בבקעא בלבנון. קוזו אוקמוטו, ששוחרר מכלאו בישראל בשנה שעברה, שוהה על פי השמועה בצפון קוריאה.

על פי אומדן של המשטרה היפנית, פועלים במדינה 35 אלף רדיקלים, רובם מפוצלים בין 22 סיעות יריבות. הלחימות בין היריבות הרבה יותר מאשר בעולם החיצון. הקבוצה הגדולה במידה ניכרת מהאחרות, והפעילה שבהן, היא לדברי המשטרה צ'וקאקו־הא או "סיעת הגרעין האמצעי", שנטלה על עצמה את האחריות להתקפת הטילים מתוצרת בית על ארמון אקאסאקה ביום א' 4 במאי. הטילים נפלו סמוך לבית הארוחה הממשלתי. לא היו נזק או נפגעים.

בשעת השבועות האחרונים ביצעו צ'וקאקו־הא וקבוצות אחרות התקפות טילים על ארמון הקיסר, שגרירות ארצות הברית בטוקיו ויעדים אחרים ביפן. בכל אותם מקרים היו אלה טילים פרימיטיביים מתוצרת עצמית, בדרך כלל – שפופרות של קופסאות ריסוס מלאות ברזל, המוצתות באבק שריפה. לדברי המשטרה, הם קטלניים רק כאשר הם פוגעים במישרין. אך אנשי הקבוצה גילו כושר טכני ביכולתם לשגר את הטילים באורח אוטומטי, באמצעות מנגנוני השהייה.

פצצות עשן ברכבת התחתית

ב־6 במאי התפוצצו פצצות עשן ב־17 תחנות רכבת תחתית, גרמו אנדרלמוסיה ועיכבו כמה נוסעים. צ'וקאקו־הא אמרה כי אינה אחראית לפיצוצים אלה. אומדים את מספר חברי הארגון עד ל־5000 ויש לו "צבא מהפכני" המונה 200 איש. הארגון ידוע בעיקר בשל 20 שנות מחאה, אלימה לפרקים, נגד הקמת נמל התעופה העיקרי של טוקיו בנאריטה. במשך השנים היה, על פי המשטרה, אחראי ל־46 מקרי רצח, לרבות של כמה קציני משטרה. אך רוב הנרצחים היו קיצונים מקבוצות יריבות. הידיאו יאמאדה, מזכ"ל סוכנות המשטרה הארצית, אמר בראיון עיתונאי בשנה שעברה כי 70% מהרדיקלים הם פועלים, בכמה מהם "שמאלנים" קיצונים מהגרעין הקשה" מאז שנות ה־70 המאוחרות.

מדוע הם פעילים יותר באחרונה לא ידוע, אך מספר פעולותיהם גדל בבירור. ב־1985 היו, לדברי סוכנות המשטרה, 85 פעולות כאלה ביפן, השיעור הגבוה ביותר זה שש שנים וכמעט כפול מזה של השנה הקודמת. ב־12 החודשים האחרונים, אמרה המשטרה, היא עצרה 900 רדיקלים; לרבות 500 חברים בצ'וקאקו־הא. אולם בגלל הכללים הנוקשים המאפשרים לעצור אדם רק אם יש נגדו עדות מוצקה, נעצר איש בקשר להתקפה על ארמון אקאסאקה.

יכולתה של הקבוצה לשבש את חיי היום־יום הופגנה ב־29 בנובמבר, כאשר פגעה בקווי תקשורת ואיתות של מערכת הרכבות הארצית. התחבורה נפגעה במשך שעות ארוכות בטוקיו ובחלקים מאוסאקה.

קבוצות פעילות אחרות הן על פי השמועה "סאנקי־קיוסאנדו" או "אגף דגל המלחמה של הקומוניסטים" ו"קאקומרוקה" או "פועלי המהפכנית". ליפן יש קבוצות ימין קיצוני רבות, אולם על פי הידוע הן לא היו מעורבות בפעולות אלימות בתקופה האחרונה. הן מבטות להפיץ את דעותיהן בעיקר באמצעות משאיות המצוידות ברמקולים, המשוטטות ברחובות טוקיו. המשטרה גורסת אמנם שסיכוני התקיפה מצד ארגוני השמאל היו המרכיבים בגורם ועידת הפיסגה, אך אין בדעתה לרפות את דריכותה. שכן הנסיך צ'ארלס והנסיכה דיאנה הגיעו בסוף השבוע ליפן.

סליחה, טעות בזיהוי

על־פי מחקר שנערך באוניברסיטת חיפה, שיעור הטעויות במסדרי זיהוי פלילי עשוי לעלות על 40%, והוא מושפע ממוצאם העדתי של המזהים והמזוהים

מאת ירדן טל

קלסתרון במשטרה: איזו עבירה היית מייחס לאיזה פרצוף?

מבטה של הנאנסת חלף על פני הפרצופים שניבטו אליה מתוך אלבום הפושעים שהציג לה קצין המשטרה. "מראהו וקולו היה כשל ערבי או בן עדות המזרח", סיפרה לחוקריה. על סמך עדותה והתיאור החלקי שמסרה נעצר ערבי. אך לאחר שהציג אליבי מוצק – [illegible] ממוצא אשכנזי.

מחקר ראשון מסוגו בישראל על השפעת מוצאם העדתי של המזהה והמזוהה על טעויות בזיהוי פלילי, הושלם באחרונה וממצאיו מעלים ספקות קשים לגבי מהימנותם של מסדרי הזיהוי הפלילי הנערכים בארץ. מן המחקר עולה, ששיעור הטעויות במסדרי זיהוי עשוי לעלות על 40% והוא מושפע ממוצאם העדתי של המזהים והמזוהים. באורח כללי אפשר לקבוע בעקבות המחקר, כי אם הנך ממוצא מזרחי רבים יותר סיכויך שיצביעו עליך כעל חשוד בביצוע פשע, אפילו על ידי בני עדתך.

"עדות ראייה היא אחת מאבני היסוד במשפט הפלילי. עדות זאת מבוססת על טביעת עינו וזיכרונו של עד, הנבחנת בדרך אובייקטיבית ותוך מניעת כל השפעה זרה, מפורשת ומרומזת. במשך שנים רבות התבססה מערכת המשפט הפלילי על הנחה זו בבואה להרשיע נאשמים על סמך עדות ראייה", מציינים עורכי המחקר, הד"ר גבריאל וימן והד"ר אריה רטנר מהחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה באוניברסיטת חיפה, במבוא למחקרם.

לדבריהם, מחקרים שנעשו בשנים האחרונות, בעיקר באנגליה ובארה"ב, הצביעו על ליקויי מהימנות ותוקף בתהליך הזיהוי, ועל טעויות שמקורן בעדות ראייה שהובילו להרשעת חפים מפשע. במחקר הראשון הצביעו החוקרים על העובדה, כי ב־52% מבין כ־600 מקרים של הרשעה בטעות (הרשעת אדם חף מפשע), מקור הטעות היה בתהליך הזיהוי של עדי הראייה. משתנים כגון תאורה, ריגוש יתר, הלם והפרעות נפשיות מסוגים שונים עשויים לפגוע ביכולת התפיסה החזותית והזיכרון. לבד מהמשתנים הפיסיולוגיים והפסיכולוגיים הפועלים על מנגנון הזיכרון, נמצא כי למשתנים חברתיים ותרבותיים השפעה לא פחות מכרעת.

השפעת המוצא האתני

בחברות הטרוגניות מבחינה גזעית ואתנית, נמצא כי שיעור הטעויות בזיהוי של עדי ראייה גבוה יותר כאשר בני קבוצת גזע אחת מתבקשים לזהות את בני הקבוצה השנייה. מחקרים הראו, כי כאשר כושים, למשל, היו צריכים לזהות לבנים ולהיפך, שיעור הטעויות היה גבוה יותר בצורה משמעותית מהמקרים שבהם נתבקשו לזהות את בני אותו גזע. ממצאים דומים נמצאו בבדיקת התופעה בקבוצות גזע נוספות: סינים, אינדיאנים, יפנים וכו'.

תוך כדי הניסיונות להסביר תופעה זו, נמצא כי כאשר עד ראייה או קורבן צופים באדם המשתייך לקבוצה אחרת, אכן יזכרו אותו היטב בגלל הבלטתו (צבע עורו, עצמות לחיים, מבנה גולגולת, שיער וכו'). אולם בבואם לזהותו מתוך קבוצת אנשים שכולם בני קבוצת גזע אחד, תיקשה עליהם המלאכה. הסברים נוספים שנבדקו היו הקשר של סטריאוטיפים, ריחוק חברתי ודעות קדומות לשיעור הטעויות בזיהוי בין־גזעי או בין־אתני.

החברה הישראלית, מציינים הד"ר וימן והד"ר רטנר, כחברה הטרוגנית בהרכבה האתני – יהודים ממוצא אשכנזי, יהודים ממוצא מזרחי וערבים – עשויה להעביר קשיים באשר ליעילותן של עדויות ראייה. בכמה מקרים הצביעו בתי המשפט בישראל על מהימנות הזיהוי כמוטלת בספק (ע"פ 648/71, ע"פ 848/76). אבל בכל המקרים הללו, מציינים החוקרים, לא ניתנה הדעת לסיטואציה הבין־עדתית והשפעותיה האפשריות על תהליך הזיהוי. מחקרם, כאמור, הינו הראשון מסוגו בארץ בנושא השפעת מוצאם האתני של המזהה ושל המזוהה על טעויות זיהוי.

לעריכת המחקר גויסו 513 סטודנטים של אוניברסיטת חיפה – יהודים אשכנזים ובני עדות המזרח וערבים – שהיוו מידגם מייצג של החברה הישראלית. החוקרים הרכיבו מהם קבוצות מעורבות, בנות 20 נבדקים. לפני כל קבוצה הוקרנו 15 תצלומי פנים בצבע ובשחור־לבן. התצלומים היו של חמישה ערבים ועשרה יהודים, מחציתם אשכנזים ומחציתם בני עדות המזרח. בשלב השני הוקרנו לפני הנבדקים 60 תצלומים שונים, בהם 15 התצלומים שהוקרנו בשלב הראשון של הבדיקה. הנבדקים התבקשו לזהות תצלומים שראו בשלב הראשון של הניסוי. כלומר, הם הועמדו במצב דומה למצבם של המשתתפים בזיהוי חשודים מתוך אלבומי המשטרה.

זיהוי מוטעה

החוקרים בדקו שני סוגי טעויות. הראשונה, אי־זיהוי תצלום שהוצג לנבדק בשלבי הניסוי. השנייה, זיהוי מוטעה, כלומר, הנבדק סבר בטעות כאילו הבחין בתצלום הראשון של הבדיקה. ניתוח הממצאים באמצעות מחשב הראה 511 טעויות משני הסוגים. שיעור הטעויות מהסוג הראשון (אי־זיהוי תצלומים שהוקרנו בשלב הראשון) היה 33%. שיעור הטעויות מהסוג השני – זיהוי מוטעה של התצלום – היה 35%.

בשלבו השלישי של המחקר נותחה השפעת המוצא העדתי על תוצאות הזיהוי.

התברר שהנבדקים זיהו טוב יותר את בני קבוצת מוצאם וטעו יותר לגבי קבוצות אחרות. אשר לטעות של אי־זיהוי, כל הנבדקים – הסטודנטים היהודים ממוצא מזרחי או אשכנזי והסטודנטים הערבים – התקשו במיוחד לזהות את בני עדות המזרח.

החוקרים סבורים שבמסדרי זיהוי קבועים מאוד תווי פנים "יהודיים", היהודים ממוצא מזרחי בישראל נמצאים מבחינה זו ב"אמצע" – בין תווים האופייניים ליוצאי המערב לבין תווים של יוצאי מזרח. אשר לזיהוי מוטעה, כל הנבדקים, יהודים וערבים, הרבו לטעות כאשר הוצגו לפניהם תצלומים של ערבים. הם דימו כאילו ראו אותם בשלב הראשון. שיעור הטעויות לגבי ערבים הסתכם ב־43%!

הפנמה של סטריאוטיפים

שלב נוסף בניסוי הושלם בימים אלה. בשלב זה הראו החוקרים לנבדקים פרצופים של אנשים ממוצא אשכנזי, מזרחי וערבי. הנבדקים התבקשו לענות לשאלה, איזו עבירה היית מייחס לכל פרצוף. הבחירה היתה "שום עבירה" או אונס, רצח, שוד, זיוף ותקיפה.

מהממצאים התברר, כי יותר עבירות יוחסו לפרצופים שזוהו כערבים. לאלה יוחסו בעיקר העבירות של אלימות קשה, כמו רצח, אונס ותקיפה. בעוד שלפרצופים שזוהו כמשתייכים למוצא מזרחי יוחסו בעיקר עבירות של שוד והתפרצות, היינו עבירות רכוש. ל"פרצופים אשכנזיים" יוחסו בעיקר עבירות "צווארון לבן", כגון זיוף והרמה.

בסיכום למחקרם מציינים הד"ר וימן והד"ר רטנר: "המחקר גילה ששני סוגי הטעויות בתפקוד במידה רבה מן השייכות האתנית. בהתחשב בכך שלזיהוי יש משקל כבד בהרשעתו של החשוד ובהתחשב שאנחנו חברה רבגונית, יש לבדוק משמעות חמורה". אשר לבירור העניין, החוקרים מציינים שהן בפסיקה המשפטית בישראל והן בהוראות הקבע של המשטרה לגבי תהליכי הזיהוי, מביאים בחשבון את סכנת הטעויות. בין השאר, אסורה המשטרה להשתמש במסדרי הזיהוי באנשים שאינם שונים בהרבה מהחשוד, כדי להקשות על המזהה. אולם נראה שאין בכך די. ראוי שכל הגורמים – המערכת המשפטית, המשטרה ואנשי המדע – יתחשבו בתוצאות המחקר ויחפשו אחר דרכים ואמצעים לצמצם טעויות בזיהוי. ומכל מקום להקפיד הקפדה יתרה כאשר באים להרשיע אדם על סמך ממצאי מסדר זיהוי.

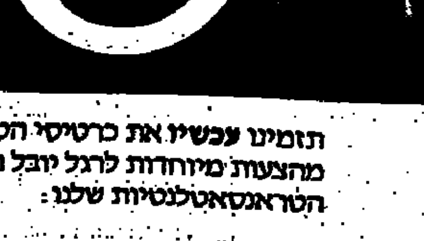

ט.וו.א חוגגת את יובל ה-40
עם הצעות של-.$40

$40

תזמינו עכשיו את כרטיסי הטיסה שלכם לארה"ב בט.וו.א ותהנו מהצעות מיוחדות לרגל יובל ה-40 לתחילת הטיסות הטראנסאטלנטיות שלנו:

★ $40.- לשבוע בשכירת רכב "הרץ".
★ $40.- לטיסות פנים בט.וו.א בארה"ב (מינימום 6, מקסימום 8).
★ $40.- חדר ליחיד ללילה, במלונות הילטון.

גמר תוקף ההצעות ב-12 ביוני, בכפוף לתנאים מסוימים.
פנו למארגני טיולים באמצעות סוכן הנסיעות שלכם.

TWA מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

"יישום" הגישה טיוטה לגיוס 2 מיליון דולר

חברת "יישום החזקות" הגישה השבוע לבורסה טיוטת תשקיף לגיוס 2 מיליוני דולר תמורת רבע ממניותיה. שליש מתמורת ההנפקה יושקע בחברות הקבוצה, ושני שלישים — מחוץ לחברות הקבוצה. לצורך ההנפקה הוערכה החברה ב־6 מיליוני דולר. הנהלת החברה מנהלת בימים אלה מו"מ עם כמה גורמים ובהם בנק הפועלים, כל"ל ובטוחה כדי שישמשו חתמים להנפקה.

"יישום החזקות" מוחזקת בשיעור של 14 אחוז על ידי שלום שפילמן, 19 אחוז על ידי יעקב בורק, 20 אחוז על ידי אמפל ו־20 אחוז על ידי כלל. שיעור החזקות זה ישתנה בשל המרת הלוואות בעלים שניתנו להון מניות.

החברה משקיעה במחקר ופיתוח, בחקלאות ושירותים, ומחזיקה 51 אחוז ממניות גליל טכנולוגיה שמניותיה רשומות למסחר בבורסה.

גורמים בבורסה צופים קשיים באישור ההנפקה. בבורסה סבורים כי עשויים להיווצר ניגודי אינטרסים בין בעלי עניין שונים בחברה, וה־הנפקה לא תאושר כל עוד הם לא יוסרו. "יישום" היא החברה החדשה הראשונה המגייסת הון במניות בשב־תיים וחצי האחרונות. החברה הא־חרונה שגייסה הון במניות היתה חברת לור פרינץ, שפשטה את הרגל.

האם יימחקו טראויל וצפון אמריקה?

חברת צפון אמריקה חיפושי נפט

העורך: נחמיה שטרסלר

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

הודיעה בשבוע שעבר כי הוליסה לרכוש 20 אחוז ממניות החברה־האם שלה טראויל תמורת חצי מיליון דולר. הרכישה שמומנה באמצעיה הכספים של צפון אמריקה בעשתה במחירים הגבוהים ב־20 אחוז ממחיר הבורסה. נראה כי בעלי טראויל הוליטו לבצע את רכישת המניות בדרך זו, משיקולי מס.

הבורסה הביעה מורת רוח מביצוע העיסקה, מכיוון שהיא בוצעה בני־גוד להנחיותיה בנדון. כד בבד הופסק המסחר במניות שתי החברות העיסקה הובאה לעיונו של דיר־קטוריון הבורסה. האחרון החליט שאם עד סוף החודש לא תבוטל העיסקה, תשקול הבורסה הליכי מחיקת ניירות הערך מהרישום למסחר.

הפסקת המסחר פוגעת בראש ובראשונה בציבור הרחב של בעלי המניות, קל וחומר כשמדובר במ־חיקת המניות מהמסחר. חוק הח־ברות אינו מונע מחברות־בנות לרכוש את מניותיהן של החברות־האמהות, הגם שרכישה כזאת גורמת הפחתת ההון אפקטיווית. ועדת בייסקי ביקרה אמנם את ניצולו לרעה של החוק בפרשת ויסות מניות הבנקים, אך לא המליצה לשנותו. זאת ועוד, רכישת מניות טראויל מומנה כאמור מאמצעיה הכספים של צפון אמריקה. ואין כאן עבירה על סעיף 139 לפקודת החברות. רכישת מניות של חברה־אם על ידי חברה־בת מגדילה אמנם את השליטה האפקטיווית של בעלי השליטה בחברה־האם, אך אפשר היה לקבוע סידורים שימנעו שימוש בזכויות ההצבעה של המניות שנר־כשו.

הקיבוצים מנסים למכור חבילות מניות

הקיבוצים, באמצעות ראש אגף הכלכלה בתנועה רב (רוביק) גולן, ממשיכים במאמציהם למכור חבי־לות מניות שקיבלו במסגרת הסדר בלאס. את המניות "הטובות" הם כבר הצליחו לשווק. כך למשל, הם מכרו את חבילת מניות פי.בי. לחברת קבוצה ישראל. לעומת זאת, הם נתקעו עם כמה חבילות מניות שמתן קשה להיפטר. הם מחזיקים חבילות של מניות בכלל ישראל, אי.די.בי. פיתוח, שופרסל, וכלל תעשיות. 2.5 אחוז מכלל תעשיות הם ניסו למכור לקונצרן כלל, ללא הצלחה. גם הצעה שהופנתה לא מכבר ללאומי פיא לא הגיעה לכלל ביצוע, מפאת חילוקי דעות על מחיר החבילות. לזכותם של הקי־בוצים ייאמר, כי הם אינם נשברים ואינם מוכרים את המניות באמצעות המסחר בבורסה.

כלל מבקשת להנהיג ביטוח חיים עם אופציה להמרה בדיור מוגן לקשישים

החברה מבקשת להרחיב פעילותה בתחום הדיור המוגן ולהקים פרויקטים כאלה גם בירושלים, בחיפה ובנתניה * השלכותיה של הצעת החברה נבחנות כעת במשרד האוצר

מאת אריה לביא

במשרד האוצר בוחנים כעת הצעה של חברת כלל לאפשר ביטוח חיים שלפיו לבעלי הפוליסה תהיה אופ־ציה להמיר את הכספים שנחסכו בקבלת דיור, באמצעות חברת מש־כנות כלל המתמחה בהקמת בתי דירות לדיור למבוגרים.

בשלב זה הקימה כלל רק את מגדלי הים התיכון בבתים לדיור למבוגרים, אך בדעתה להרחיב את פעילותה בתחום זה ולהקים פרוי־קטים מסוג זה גם בירושלים, בחיפה ובנתניה. עיריית קריית מוצקין מציעה לכלל להעמיד קרקע לר־שותה למטרה זו.

החברה מנהלת כעת מו"מ על רכישת קרקעות במקומות אלה, תוך ניסיון לנצל את השפל הקיים בת־חום הנדל"ן. כלל תרחיב את פעי־לותה בתחום הדיור המוגן גם אם התוכנית המשלבת ביטוח חיים עם דיור מוגן לא תצא אל הפועל.

הרעיון של קבוצת כלל נבחן כעת על ידי משרד האוצר, שאמור לאפשר שימוש בכספי ביטוח החיים או חלקם להקמת הפרויקטים. הכוונה היא שבעלי הפוליסות הללו יוכלו לבחור בעתיד בין קבלת החיסכון במזומן לבין דיור במחיר מיוחד באחד מהפרויקטים שתבנה משכנות כלל. בשלב זה לא ברור עם אילו משלוש חברות הביטוח שבבעלות קבוצת כלל — כלל בי־טוח, ארדט ואריה — תתבצע התוכנית.

אחת הבעיות הקשורות בביצוע התוכנית היא האפשרות, שרוב בעלי הפוליסות יעדיפו בסופו של דבר לקבל את הכספים במזומן. במקרה כזה תצטרך החברה למצוא מקורות כספיים מתאימים למימון הפרויקט של הפוליסה. לחלופין, אם אפשר יהיה להשתמש רק במקצת הכספים שיתקבלו מהחוסכים, יהיה צורך למצוא מקורות נוספים למימון הב־ניית הבנייה.

כד בבד בוחנת חברת כלל את הרעיון מבחינה כלכלית, בשיתוף פעולה עם מכון ברוקינגס שבראשו עומד ישראל כץ, לשעבר שר העבודה והרווחה. יצוין, שלבנק טפחות תוכנית דומה, ולפיה מש־משים כספי קופת התגמולים של הבנק להבטחת דיור מוגן.

"מרכבים" — הכל תלוי ב"אגד"

סיפורו של מפעל "מרכבים" מתחיל ומסתיים במלה אחת — אוטובוסים. המפעל, המרכיב אוטו־בוסים על שלדות המיובאות מאיר־ופה, סובל זה קרוב לשנה ממשבר מתמשך, בגלל העדר הזמנות מצד "אגד".

אי הסכמה בין "אגד" לבין משרד התחבורה בדבר תנאי ההצטיידות של הקואופרטיב גרמה לכך, שהח־ברה לא הזמינה אוטובוסים אשת־קד וכוה המצב גם השנה וללא הזמנות מן הלקוח הגדול ביותר של אוטובוסים בארץ, קווי הייצור של "מרכבים" עומדים שוממים.

כושר הייצור של "מרכבים" עשוי להגיע כדי תפוקה של 350 אוטובו־סים בשנה. זה השיא שנקבע בשנת 1984. אבל אשתקד יוצרו במפעל רק 235 אוטובוסים. הניצולת הק־טנה של כושר הייצור הביאה לפי־טוריהם של קרוב ל־140 עובדים במהלך השנה האחרונה.

השנה המצב נראה חמור יותר, שכן הזמנות חדשות לא נתקבלו מ"אגד" ותוכנית ההצטיידות של "דן" המבוססת על רכישת 80 אוטובוסים בשנה, לא תוכל לשפר את מצב המפעל, מה גם שהזמנה זו נחלקת שווה בשווה עם מפעל "הארגז" שגם לו קו הרכבת אוטובוסים.

משרד התחבורה יאפשר ל"דן" להזמין השנה כמות כפולה של אוטובוסים — 160 במקום 80, אבל גם כך תחזית הייצור של המפעל השנה מבוססת על הרכבה של 170 אוטובוסים בלבד — הרבה מתחת ליכולת הייצור של המפעל.

מצב עניינים זה יוצר באופן טבעי לחץ לפיטורי עובדים נוספים, ואכן המפעל מנהל בימים אלה משא ומתן עם ועד העובדים על פיטורי 60 עובדים נוספים, אף על פי שמדובר בעובדים מיומנים ובעלי ניסיון בהר־כבת אוטובוסים.

המפעל, השייך לקבוצת המתכת של "כור", מנסה לגוון את סל מוצריו על ידי ייצור מוצרים נוס־פים, המבוססים על התשתית הק־יימת. בכלל זה מוצרים משאיות לפינוי אשפה ומכלי אשפה שכבר תיים ממתכת. כן קיים במפעל קו ייצור לכלונסאות.

בימים אלה מנסים גם ליצא אוטובוסים לחו"ל, באמצעות סניפי "כור סחר". ב"מרכבים" מאמינים שהם יוכלו להתחרות ביצרנים אירו־פאים באמצעות הטכנולוגיה שי־פותחה בארץ, שלפיה אפשר ל־הרכיב מרכבים מפארים על שלדות זולות וכך ליצור אוטובוסים זולים יחסית בעלי מראה יקר.

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

נתונים עיקריים

מכירות — מכירות מפעל "מרכבים" בשנה האחרונה היו כ־12 מיליון דולר. אבל השנה צפויה ירידה חדה בסך המכירות של המפעל בגלל הירידה במספר האוטובוסים המורכבים במפעל. ההערכה היא, כי המכירות עשויות לקטון בשליש.

★ רווח — אשתקד סיימה החברה בהפסד של 800 אלף דולר, שנבע רובו ככולו מהוצאות מימון, מכיוון שתפעולית המפעל היה באיזון.

★ יצוא — "מרכבים" אינה מייצאת כלל כיום, אבל היא בודקת באמצעות סניפי "כור סחר" אפשרויות יצוא שונות של אוטובוסים.

★ הנהלה — דוד כהן משמש מנכ"ל "מרכבים" זה חמש שנים, ובעבר שימש סגן מחלקת המשק של "אגד".

★ בעלות — המפעל מצוי בבעלות מלאה של "כור".

★ עובדים — בחברה מועסקים כיום 300 עובדים, כולם במפעל החברה בפתח־תקווה, אבל בימים אלה מתנהל משא ומתן על פיטורי 60 מהם.

★ מוצרים — קו הרכבת האוטובוסים מהווה כ־80 אחוזים מפעילות המפעל. שאר 20 האחוזים נחלקים בין קו התברואה שבו מייצרים משאיות ומכלים לאיסוף אשפה לקו ייצור גלוני גז. "מרכבים" היא הספקית הבלעדית של "פוגר".

בית המשפט / צבי הראל

נדחו ערעורים הדדיים בעניין הרופאים שהועסקו על ידי האמריקאים

בית המשפט המחוזי בתל־אביב דחה באחרונה ערעורים הדדיים שהגישו התביעה וההגנה במשפטם של ד"ר דניאל בם וד"ר סטיוארט בקר, שעבדו במקביל לעבודתם בבית־החולים "קפלן" בחברה האמריקאית "אן. אי. סי.", שבנתה את שדות התעופה בנגב במסגרת הסכם הנסיגה מסיני.

שופטת בית משפט השלום בפתח־תקווה שרה פריש קבעה, כי שני הרופאים ביצעו עבירת מרמה, אולם החליטה שלא להרשיעם ולהטיל עליהם עבודות במסגרת שירות לתועלת הציבור. השופטת אימצה את טענת סניגורם עוה"ד גיורא אדרת, שאמר כי הרשעתם עלולה לשלול מהם את רשיון הרופא. בית המשפט המחוזי קבע כי היה מתערב בפסק הדין של ד"ר בם, אולם הוא אינו עושה זאת מפאת הזמן המרשך שחלף.

בוטל פסק הדין שהורשעו בו איש העסקים יעקב נמרודי ואשתו

בית המשפט המחוזי בתל־אביב ביטל לפני ימים אחדים את פסק הדין נגד איש העסקים יעקב נמרודי ואשתו מסבין, שהורשעו בבית משפט השלום בפתח־תקווה בשימוש בבית מגורים לצורך משרד. בנימוקים מציין בית המשפט, כי פרקליט שהופיע בשמם בעניין זה לא היה מוסמך, כנראה, לייצג ולהודות בשמם, כפי שעשה "לפחות מבחינת אחד המערערים". התיק הוחזר קוב לבית משפט השלום. יצוין, כי הבית בבעלות בני הזוג נמרודי הושכר לחברה אחרת, שאותה מייצג אותו פרקליט.

משק עולמי / יונתן שרמן

לפי סיכום שנת 85' של "ביזנס וויק", י.ב.מ. היא החברה בעלת שווי השוק הגבוה ביותר בארה"ב

החברה היחידה שעשויה היתה לסכן ב־1985 את מעמדה של י.ב.מ. בראש טבלת החברות בעלות ערך השוק הגבוה ביותר, היא חברת אי .טי. אנד טי. אשר פוצלה לפני שנתיים. הפיצול לחמש חברות־בנות הביא ליריד־ה מסוימת בערך המניות של החברה.

בין החברות אשר קפצו בדירוג מוצאים השנה את זה לימיטר, אשר עומדת להקים מפעל טקסטיל בארץ, שדורגה השנה במקום 100 בהשוואה ל־218 לפני שנה, חברת "וולט דיסני" אשר זינקה מהמקום ה־161 למקום ה־99 וחברת "ליז קליבורן", אשר באחרונה פתחה אף היא נציגות בארץ ודורגה השנה במקום ה־332 בהשוואה למקום 551 לפני שנה.

עשר החברות המובילות בדירוג ה־1000 הן:

	החברה	שווי שוק מיל' הד'	דירוג אשתקד	מכירות מי' ד'	ענף
1	י.ב.מ.	91697	1	50056	ציוד משרדי
2	אקסון	40114	2	86673	נפט
3	ג'נרל אלקטריק	34654	3	28285	מוצרי חשמל
4	ג'נרל מוטורס	26483	4	96372	רכב
5	אי.טי. אנד טי.	24327	5	56431	שירותי טלפון
6	דו פונט	17441	7	29483	יהלומים
7	סירס רובק	16716	8	40715	מכירות קמעונית
8	בלסאות'	15723	14	10664	שירותי טלפון
9	אמוקו	15598	6	26921	נפט
10	פורד	15050	20	52774	רכב

טבלה זו מראה גם, כי החברות המובילות במכירות הן ג'נרל מוטורס מענף הרכב ואחריה אקסון מענף הנפט, אי.טי. אנד טי. מענף שירותי הטלפון, "מוביל" מענף הנפט (המדורגת רק במקום ה־18 בשווי השוק שלה) ולאחר מכן חברת פורד מענף הרכב. ורק במקום השישי אנו מוצאים את חברת י.ב.מ.

יצוין, כי הבנק הראשון המופיע ברשימה זו הוא סיטיקורפ — במקום 47, הרבה מתחת לדירוג של הבנקים הישראליים ששווי השוק שלהם הוא הגבוה ביותר במשק הישראלי.

עוד עולה מהסיכום כי חמש החברות המובילות בתחום היצוא מארה"ב הן:

	החברה	יצוא מיל' הד'	אחוז מכלל מכירות
1	בואינג	5861	43
2	ג'נרל אלקטריק	3349	12
3	מקדונל דאגלס	2668	23
4	דו פונט	2575	9
5	יונייטד טכנ.	2127	14

ואילו בראש רשימת החברות בעלות הפעילות הבין־לאומית הגדולה ביותר, מחוץ לגבולות ארה"ב, אנו מוצאים בראש וראשונה את חברות הנפט. חמש החברות המובילות בתחום זה הן:

	החברה	מכירות זרות מ' ד'	אחוז מסך המכירות	ענף
1	אקסון	62750	71	נפט
2	מוביל	34982	59	נפט
3	טאקסקו	21864	47	נפט
4	י.ב.מ.	21545	43	ציוד משרדי
5	פורד	15995	30	רכב

לקוחות פרטיים בבינלאומי לא משלמים דמי ניהול חשבון על הפעולות הבאות:

קניית ומכירת תפ"ס

קניית ומכירת פק"מ

פעולות במטבע חוץ

הפקדות שיקים

פעולות בניירות ערך

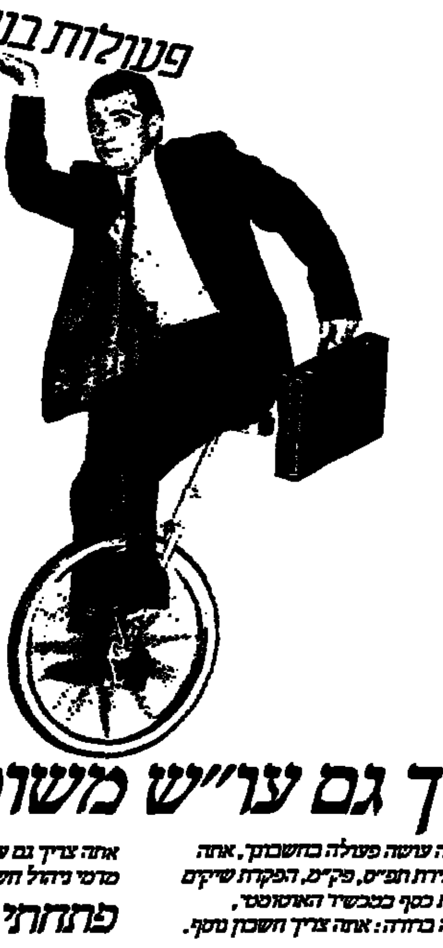

אתה צריך גם עו"ש משופר בבינלאומי

אולי לא שמת לב לכך אך בכל פעם שאתה עושה פעולה בחשבונך, אתה מחוייב בדמי ניהול חשבון: על קניית ומכירת תפ"ס, פק"מ, הפקדת שיקים ומזומנים, רישום פעולות במט"ח, משיכת כסף במכשיר האוטומטי, פעולות בניירות ערך ועוד ועוד. המסקנה ברורה: אתה צריך חשבון נוסף.

אתה צריך גם עו"ש משופר. פתח עו"ש משופר בבינלאומי וקבל פטור מדמי ניהול חשבון על כל הפעולות חוץ ממשיכת שיקים.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

דחפון

שרות מודעות טלפוני של דחף

לבעלי כרטיס אשראי

03-611001

מוקד (1973) - חברה לחקירות

חקירות

כלכליות · מהימנות עובדים · הונאות

מעבדת פוליגרף — מכונת אמת

רח' מאנה 5 תל־אביב 64108 טל' 244380 • 244388 244391

חפוס את 2 העולמות ומערך מחשב IBM PC/AT החוכמה לקוח ניהולית

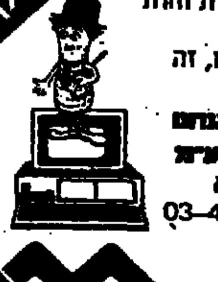

קום ניהולית – תוכנת רב־משתמשים לניהול עסקי/תעשייתי הידורה... המותקנת ומאפשרת חיבור עד 10 תחנות עבודה למחשב IBM PC/AT, למילוי משימות זהות או שונות במקביל.

בקום לא רק מבטיחים, זה עובד!!

רב משתמשים זה אנחנו

קום שרותי תוכנה בע"מ

דרך הרצליה 41, ת"א

טל. 476179, 499588–03

COM

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל

מוסד שמואל נאמן למחקר מתקדם · המוסד ללימודי המשך

במדע ובטכנולוגיה

מודיעים על קיום סמינר בנושא

יצוא והעברת טכנולוגיה בינלאומיים

בימים שלישי, רביעי, וחמישי, 3–5 ביוני 1986, במלון דן – תל־אביב

הסמינר מיועד להברות בזירת הטכנולוגיה והיצוא, למנהלים בכירים, מנהלי פרוייקטים, משפטנים של חברות ובנקים, עורכי דין לפטנטים ועובדים המתפקדים על תכנון לטווח ארוך וסחר בינלאומי.

סגל המרצים יכלול את SIDENY WARTEL עו"ד ומהנדס, שותף במשרד עורכי דין בבוסטון, ארה"ב המומחה בעל מוניטין בנושא הסמינר, ואת EDWARD A. SCHWARTZ, סגן נשיא חברת DIGITAL EQUIPMENT CORPORATION.

הסמינר יתנהל בשפה האנגלית

דמי השתתפות: –.900 ש"ח, כולל חומר עזר כתוב, ארוחות צהרים וכיבוד קל בימי הסמינר.

פרטים והרשמה: מוסד שמואל נאמן, קרית הטכניון, חיפה 32000, טלפונים 04-292329, 04-237145.

מספר המקומות מוגבל וקבלת משתתפים תהיה על בסיס של כל הקודם זוכה.

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקו־מית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי: שם אלרם כתובת שד' רוטשילד 135 ת"א בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב הרצליה רחוב פרדס הלל גוש 6544 חלקה 17, 16 מגרש המהות הקלה לגבי המגבל בהוראות מבוקשת ההקלה האמורה להלן: הקלה של 10% בקוי בנין צדדיים ואחורי במגרש 16 הקלה של 2% באחוזי בניה במגרש 17

כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית בר־חוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

דרושה

חברה בעלת תשתית ליצוא ושווק מוצר מתקדם בתחום הבקרה הממוחשבת

למענ"ש ת.ד. 32263 ת"א

ענבר לתשלומים שוטפים

קרן לניירות ערך נסחרים במטבע חוץ או צמודים לו

ענבר

הודעה על פרסום תשקיף

בהתאם לסעיף 23 של חוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 ניתנת בזה הודעה כי פורסם תשקיף ובו הצעה לצבור של מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות 0.0001 שקל חדש ע"נ בקרן, אך לא פחות מ־130,000 יחידות ברכישה אחת (למעט במקרים המפורטים בפרק א' בתשקיף). בהעדוזות השתתפות רשומות על שם של 10,000 יחידות או כפולה של 10,000 יחידות. בשיעור יחידה משוננים בתוספת שיעור הוספה של 1.50% או פחות, כמפורט בפרק א' בתשקיף. היחידות האמורות מוצעות החל מ־16.5.86 ועד 14.5.87.

כל עוד לא יוחלט אחרת על ידי מועצת המנהלים של מנהל הקרן לא יפחת שעור ההשקעה בניירות ערך נסחרים במטבע חוץ, או צמודים במלואם או בחלקם למטבע חוץ, או בניירות ערך בנקאיים שרכישתם הובטחה במחיר צמוד לדולר והתחזקה בניירות מטבע חוץ (פתח"מ) מ־80% מכלל נכסי הקרן.

על פי הסכם הנאמנות לא יפחת שעור ההחזקה של הקרן בניירות ערך נסחרים במטבע חוץ או צמודים למטבע חוץ או בניירות מטבע חוץ (פתח"מ) מ־50% מכלל נכסי הקרן.

בדבר חלוקה חודשית של רווחים, ראה פרק יד'. הרווחים המחולקים עשויים לכלול גם רווחים מהפרשי שער, מהפרשי הצמדה וממימוש ניירות ערך.

הבקשות להזמנת היחידות המוצעות תוגשנה למנהל הקרן באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ. יחידות ביצוע מרכזיות, מגדל שלום, רח' אחד העם 9 תל־אביב, באמצעות חברי הבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

עותק מהתשקיף העתקים מהחוזים לפרסומו הוגשו לרשם החברות. את עותקי התשקיף ניתן להשיג בכל סניפי בנק לאומי לישראל בע"מ ואצל כל סוכני ניירות ערך החברים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

הנאמנים:

בנק לאומי לישראל בע"מ

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

מנהל הקרן:

לאומי־פיא

חברה לניהול

קרנות נאמנות בע"מ

לאומי פיא

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים

ת.ד. 10 חיפה–31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור / אספקה / שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13348	ייצור והרכבת פריטים בארגז פוליאסטר
13368	כבלי נחושת עם תיל נושא
13372	התקשרות שנתית לאספקת לוחות עץ למונ.ס
13379	כבלי נחושת
13385	הפקת חוברות דין וחשבון סטטיסטי לשנת 1985/86

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל היננ 29.05.86

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00–13.00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.

להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שיכרון כוח של לשכת עורכי הדין — האמנם?

מאת יונה דהלוי

הכותב הוא משפטן

כתבתו של רן כסלו "שיכרון הכוח של הלשכה" ("הארץ", 29.4.86) חושפת לתגובה הולמת, מאחר שלאורכה מותקפים בתי־הדין של לשכת עורכי־הדין באמצעי התקשורת, בפרט בעיתונות, ללא כל סיבה מוצדקת.

אכן, לשכת עורכי־הדין בישראל היא גוף סטטוטורי שהוקם על־פי חוק לשכת עורכי־הדין, תשכ"א־1961 (להלן החוק), שסעיף 5 שלו קובע ש"הלשכה תעמוד לביקורתו של מבקר המדינה", וכך גם בית־הדין המשמעתי של לשכה זו, הפועל על־פי כללי לשכת עורכי־הדין (סדרי הדין בבתי־הדין המשמעתיים) תשכ"ב — 1962, ועל סמך קובלנה המוגשת אליו. בית־הדין דן על־פי האמור בראיות המובא בפניו על־ידי הצדדים לדיון — כמו בכל בית משפט או בית דין אחר במדינה. חברי בית־הדין הם כולם משפטנים, כשם שכל השופטים בבתי־המשפט של מדינת ישראל הם משפטנים.

חברי בית הדין ממלאים תפקידם כשופטים, על חשבון זמנם החופשי ובהתנדבות. מלאכת השפיטה מלאכה קשה ומייגעת היא, ואינה נעימה במיוחד לחברי בית־הדין, הצריכים לשפוט את חברי לשכתם הם.

ערעור בזכות

פסקי־הדין שמוציא בית־הדין המחוזי כערכאה ראשונה — ניתנים לערעור בזכות לבית־הדין הארצי, וממנו לבית המשפט העליון בירושלים. יוצא, שפסקי־הדין שמוציאים בתי־הדין נתונים לביקורת בית המשפט העליון, ואין מקום לטענה שהעניינים נסגרים "בפנים".

בתי הדין מופעלים, בעיקר, עקב תלונות אזרחים שנפגעו מהתנהגות בלתי־הולמת של עורכי־דין.

כותב רן כסלו: "לפי הידוע, תרומתו של בית הדין למימוש מטרת קיומו, צנועה ביותר. ומנגד, ההסתמכות על בית הדין בכתוב לשם שמירה על האינטרסים הסקטוריאליים של "הגילדה" — בין השאר, הבטחת שכר טירחה גבוה. ברוב מוחץ כוחו נוצל במאבקים פנימיים. חברי בית הדין מקדישים זמנם לרדיפת חברים למקצוע..."

בניגוד מוחלט ל"מתמאות" שזורק הכתב לבתי הדין ולחבריה, הם תרמו רבות לשמירת טוהר המקצוע, ולהחדרתה האיתנה קבעו כללי התנהגות מחמירים לעורכי־דין. הם גם פסקו עונשים הולמים לעורכי־דין שלא עמדו בקריטריונים שנקבעו, כך שמשמעת גם ביקורת מעורכי־דין רבים הגורסים שעונשת בתי הדין היתה, לעתים, כבדה מדי.

עורך־דין שסרח בפלילים נותן את הדין פעמיים על אותו מעשה: פעם בבית משפט רגיל הדן אותו בפלילים, ובפעם השנייה — בבית הדין של הלשכה, וזאת בניגוד לכלל "הסיכון הכפול", שלפיו לא יישפט אדם פעמיים בשל אותו מעשה. גם פעולות המותרות לאזרח רגיל, כגון כתיבת מכתב התראה לאדם החייב לו כסף תוך שימוש באיום בהגשת תלונה, אסורות על עורכי־הדין.

פסקי־הדין הנבחרים והעקרוניים המוצאים על־ידי בית־הדין מתפרסמים ע"י הלשכה בפד"ים (פסקי דין של בתי הדין המשמעתיים — לשכת עורכי הדין בישראל) ופתוחים לעיון הכלל — כולל ציבור העיתונאים. יצויין, שגם לפרקליט המדינה מעמד כקובל בבתי־הדין של הלשכה.

מערכת השפיטה המשמעתית ממומנת מתקציב הלשכה, הניזון מדמי החבר שמשלמים עורכי־הדין ללשכתם. הגשת תלונה נגד עורך־דין אינה כרוכה בתשלום כלשהו מצד המתלונן, ניתנת כשירות ע"י הלשכה וממומנת ע"י עורכי הדין.

האבסורד שבטענת הבטחת שכר טירחה גבוה

שימושו של כסלו במושגים של ימי הביניים אינו במקום. הדבר, כאילו תפקיד בתי־הדין לשמור על האינטרסים של ה"גילדה" אינם ברורים, ולאיזה אינטרסים התכוון — הוא לא פירש.

בתי הדין לא שמרו, ואינם שומרים, על אינטרס כלשהו — מלבד דיון בקובלנות המובאות בפניהם בעניין עבירות התנהגות של חברי הלשכה בתיקים המובאים בפניהם כדין. אבסורד הוא לטעון, שעניין בית הדין ב"הבטחת שכר טירחה גבוה" למי? לחברי? אולי מעולם לא נוצל כוח בתי הדין למאבקים פנימיים, כטענת הכתב, ואין בתי הדין זירת התגוששות. מאחר שלא בית הדין מגיש קובלנות — אין חברי בית הדין יכולים לרדוף את חבריהם למקצוע, ופסקי־הדין שמוציא בית הדין, כאמור אינם סוף פסוק.

עוד מוסיף רן כסלו "דומה כי הסעיף בתקנות האתיקה של לשכת עורכי הדין האוסר עליהם פרסומת עצמית, נהפך לסעיף העיקרי בתי־קנון". כל עוד רצון המחוקק לאסור פרסומת עצמית לעורכי־דין, מתפקיד הלשכה — ומחובתה — לשמור על קיום רצונו. האם לדעת הכתב יאה לו לעורך־דין או לרופא לעסוק בפרסומת עצמית?

במקום שיתוקפו חברי בית־הדין — על לא עוול בכפם — היה על רן כסלו להפנות ביקורתו למחוקק שישנה את הכללים, אם יש מקום לכך. כל עוד קיימת עבירה אתית של איסור פרסום, כמעשה שהוא גם פוגע בכבוד המקצוע ואינו הולם אותו, מתפקידו של בית הדין של הלשכה לבדוק אם אכן נעברה העבירה. דרך בירור עיקרית היא באמצעות חקירת עדים. מחובתו של כל עד להעיד. גם עד שהוא — במקרה או שלא במקרה — עיתונאי, חייב למסור עדות אמת, אודות יוצא, שאם עד לעבירת הפרסום הוא מתם אודות, "יצא עורך־הדין שפירסם חייב בדינו, ואילו אם העד עיתונאי — הוא יצא זכאי, מאחר שהעיתונאי מסרב למסור עדות אמת. הלזה ייקרא צדק? או האם הגן הוא ראוית לקרוא לקיום הכללים "שיכרון הכוח של הלשכה" כבותרת המאמר? ישפוט הציבור ויקבע.

כלל 16 (2) לכללי לשכת עורכי הדין (אתיקה מקצועית) תשכ"ו־1966, קובע בין השאר, כי יראו לכאורה פעולות עורך־דין במאמר המתפרסם בעיתון על נושא משפטי, שנעשו בהסכמתו, פעולות שמטרתן פרסומת לעצמו כעוסק בעריכת דין. במעשים כאלה יש תחרות בלתי הוגנת בזולתם למקצוע עריכת־הדין.

אם, לדוגמא, עורך־דין תאב פרסום, ימסור לעיתונאי מיודעו מידע לגבי משפטים שהוא מנהל, והלה יפרסם את הדברים בעיתונו, ביחד עם תמונתו של אותו עורך־דין, תוך הבלטת שמו — המטפל בעניינים מסויימים — כמו עניני גירושין למשל — האם לא עבר אותו עורך־דין עבירה על כלל האתיקה הנ"ל? ברור שכן, אך הואיל ועשה זאת באמצעות עיתונאי הוא ייצא פטור, וכל זאת למה? מאחר שאותו עיתונאי יסרב למסור עדות בבית הדין — בטענה — "שמקורות המידע חסויים". האם בכך יתרום אותו עיתונאי לקיום רצון המחוקק, או שיסכל — שלא כדין — אותו רצון?

לא להתרפס

מאת לנה קיכלר

ביום 25.4.86 הודיעו כל אמצעי התקשורת בישראל את בשורת חג הגדולה "בתוך חודש ימים תחודש ממשלת פולין את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל". יום לאחר מכן הוכחשה "הבשורה" ובמקומה באה הודעה יותר צנועה, שבעניין זה מתנהלים מגעים פוליטיים זה זמן רב. מובן שסקרנותו של הציבור לא פגה ועל כן ב"ערב חדש" ראיין שגרירנו האחרון בפולין והזכיר לנו בשכחות: באיזו פתאומיות ניתקה ממשלת פולין את יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל, ובאיזו צורה מופיעה גירשו הפולנים את המשלחת הישראלית מארצם. בהזדמנות זו גם נתבשרנו, שאם אמנם יחודש הקשר הדיפלומטי עם ישראל, יהיה זה בדרג הנמוך ביותר, דרג ג'.

איני אישיות פוליטית. איני משתייכת לשום מפלגה. אני האחרונה שרוצה לפגוע באינטרס של מדינת ישראל, בזכותה ובחובתה להתקיים ולהיות חזקה. אני מחייבת מראש כל צעד בדרכה להתעצמות. בתוך תוכי אני חושבת, שלנו, לשרידי השואה, יש השורשים הלאומיים העמוקים ביותר. כי מי כמונו היה עד להשמדת עם, רק מפני שלא היתה לנו מדינה. בשבילי מדינה זה לא מושג, זאת לא מסגרת משטרתית־צבאית־ממסדית. בשבילי אלה הם החיים עצמם, ערובה לחיים ולמות בכבוד.

גדלתי בפולין וספגתי לתוכי את ארס האנטישמיות משחר ילדותי. זה היה עוד לפני הופעתו ועלייתו לשלטון של היטלר. הייתי חשופה למכות של סטודנטים לאומניים בתחילת כל שנת הלימודים באוניברסיטה. הייתי מורה בספרות הפולנית (אם כי למדתי חינוך ופסיכולוגיה). הכרתי אישית את גדול המשוררים הפולניים, יוליאן טוביים, שאף פעם לא התנכר ליהדותו. הכרתי את ברונו שולץ ואת ספריו. הקשבתי לשיחותיו של יאנוש קורצ'ק ברדיו, שהיו אהובות על הכל. יום אחד הפסיקה אותן רשות השידור הפולנית, ללא כל הסבר. כאשר כסטודנטית ביקרתי במוסד שלו בשנת 1934, במסגרת משלחת פולנית אנטי־סמיטית־ממשלתית, נאמר עליה: "זה לא אדם ברמה מדעית באותה... זה הונבן, אדם לא רציני". ועל ספריו של ברונו שולץ אמרו "ג'יבון יהודי". את טובים שנאה: "יהודי יצור לנו את השפה הפולנית".

מובן שהיה גם צד שני למטבע. את שירי טובים ידע כל ילד בפולין. אהבו אותם, את קצבם, את יופיים ושנינותם. גם ספריו של קורצ'ק נקראו. היה בהם מלבד המסר הפדגוגי, קסם מיוחד לו. את ברונו שולץ פחות הבינו, אם כי הורגש שהוא מקדים את תקופתו.

חיסול שארית הפליטה

אחר כך באה המלחמה ושואת היהודים. הייתי כבעלת ניירות ארים, כי השפה הפולנית היתה שגורה על פי ואף שהיה לי "מראה רע", זאת אומרת יהודי, סבבתי בין כל השכבות בפולין. הם היו כנים אתי, כי לא חשבוני ליהודיה. השנאה ליהודים היתה משותפת לכל. אבל אימרה אחת נחרתה בזיכרוני, כי חזרו עליה אין־ספור פעמים. היתה זו דווקא אימרה של האצולה הפולנית ושל האינטליגנציה שלה. "כמה טוב שהיטלר מחסל את היהודים ואנחנו נשארות נקיות".

מובן שלא מדובר באספסוף הפולני, אשר שדד את הרכוש היהודי, חשף בנקיקים של יהודים, הוביל את הגרמנים לבתים יהודיים והסגיר את היהודים לידי הגסטפו בכל זמן המלחמה.

הקו המנחה של חיסול היהודים בפולין נמשך גם אחרי המלחמה, כאשר הנאצים ברחו — לקחו על עצמם את התפקיד הזה פולנים לאומניים, שלחמו עם הממשלה הפולנית (הקומוניסטית). הסעיף הראשון בתוכנית לחימתם היה חיסול שארית הפליטה היהודית בפולין, והם יישמו אותו בתמיכתה של האוכלוסייה.

"הגיבורים" הלאומניים ירו בילדים יתומים במוסדות הילדים (כמו בזאקופנה). הם זרקו יהודים מרכבות דוהרות, הם התנכלו לקבוצות בודדים יהודיים והרגו אותם. הם הרגו כל יהודי שחזר לעיירתו מהמחנות או מהיערות. במאי 1946 נערך פוגרום המוני בעיר קיאלצה. מובן שהיו גם יוצאים מן הכלל. היו פולנים אצילי־נפש, שסיכנו את חייהם ואת חיי משפחתם כדי להציל יהודים.

בשנים 1945 ו־1946 אספתי עדויות של ילדי שואה. היו אלה ילדים שטיפלתי בהם במוסד שלי בקרקוב. בשנת 1948 הוצאתי לאור בפאריס ספר תיעודי שיכנו עדויות אלה.

התברר לי שמספר מסוים של ילדים קטנים ניצלו על ידי פולניות עניות, משרתות, אנאלפבתיות. לא הולקו או האריים הפרסים. היתה רק עזרה תמורת שיכולתי להציע, וכן הכנסתי לספרי את תצלומיהן של הנשים הפשוטות האלה. (הספר יצא בתרגום עברי בשם "אנו מאשימים").

הצעות ל"תיקונים"

הצעתי להוצאה לאור מסוימת מאוד בקרקוב להוציא את הספר לאור. הם דחו את ההצעה, כי הילדים סיפרו בו לא רק על מצילותיהן הפולניות אלא על רדיפתם על ידי פולנים ואף ילדים פולניים. ההוצאה בחרה קטע אחד מסיפורה של ילדה, על אקציה שאורגנה על ידי גרמנים בלבד, והדפיסה אותו בהתביעת ספרותי תחת השם "גטו קרקוב". כאשר ספרי "מאה ילדים שלי" יצא לאור בשנת 1960 בהוצאת "יד ושם" ומיד אחר כך בהוצאת ואבלוך העיר יורקית, תורגם ל־14 שפות — הגיעה אלי גם בקשתה של ההוצאה בפולין לשלוח אליהם את כתב־היד הפולני לעיון. אחר כך נשלח החוזה, שחתמתי עליה, ובמהרה הגיעו ההסתייגויות. ביקשו מפני להסכים ל"תיקונים קטנים". כגון לא להשתמש במלה "יהודי מוזהם", לא להזכיר את הסוחרים הפולניים, לא לכתוב על ההתקפה המזוינת על מוסד ילדים.

מובן שלא הסכמתי והספר לא התפרסם בפולין. אדרת, הדבר הכאיב לי. מאז חלפו שנים. כעת אני מיטיבה להבין את הדברים. אני קוראת כמעט את כל הפרסומים שמוציאים הפולנים על השואה. חלק הארי שלהם כתוב בידי יהודים היושבים בחו"ל. לא מופיע בהם שום פולני רע. כולם הצילו יהודים. מתוכים מלשינים יהודיים, אבל לא פולנים. על כן אינני רוצה עוד להוציא את ספרי בפולין, במקור הפולני. כעת שפתי המקורית היא עברית.

ולעניין היחסים עם פולין: אל נמהר לשכוח את מה שקרה לעמנו על אדמת פולין. לפי שעה אנו העדים השרידים חיים, מדברים וכותבים. מה יהיה כשניעלם? הרי אויבינו יכחישו את השואה ואת קיומם של ששת מיליוני יהודים לפניה. אל נא נשכח שאת כל מחנות המוות ריכזו הנאצים על אדמת פולין. לא בהולנד, בדנמרק, בבולגריה, אפילו לא בגרמניה. מדוע האם צריך להיות היסטוריון כדי לענות לשאלה זו? ומדוע ברחו היהודים מפולין, חרף כל הסכנות שארבו להם בדרך? מדוע אינם חוזרים אליה?

פולין היא כיום בית־עלמין ענק לכל יהודי אירופה. הגיע אלי אלבום של מצבות יהודיות, שיצא לאור בוארשה בשנת 1982. אלה מצבות מלפני השואה, מהמאות הקודמות. מצבות שחוללו, שרוצפו בהן דרכים ומדרכות, שנבנו מהן חומות, שנותצו ופוזרו. עורכת האלבום, מוניקה קרינבסקה, נדדה במשך שנים על פני פולין, מעיירה לעיירה, מבית־עלמין לבית־עלמין, חשפה את המצבות, צילמה אותן והוציאה לאור את האלבום. תמונות בלבד. בלי מלים. היא קראה לאלבום "עת האבנים". השם מושאל מספר קוהלת. האלבום הזה הוא עדות למה שנשאר מהיהדות המפוארת של פולין ומתרבותה. אבנים. מצבות.

על כן לא להתרפס עוד. קצת כבוד עצמי.

המדידה הדולרית מסלפת

יש לבטל את ההיתר של לשכת רואי חשבון לדווח ולערוך דו"חות כספיים במטבע חוץ

מאת דב כהנא

הכותב הוא רואה חשבון

ברגע שמטבע אינו יציב הוא חדל מלהיות אמצעי למדידת פעילותו של גוף עסקי והשגיו. בצורך חיפש אפוא מקצוע החשבונאות בעולם בעשרים השנים האחרונות פתרונות לבעיה. אם כך בעולם ובמשקים שבהם האינפלציה השנתית היתה חד ספרתית, ודאי שהדבר היה חמור שבעתיים בישראל בה האינפלציה היתה תלת ספרתית כשגרה, ואיימה להגיע לארבע ספרות. לשכת רואי החשבון בישראל בגילוי הדעת 23 ו־36 הציעה פתרון של התאמת הנתונים למדד המחירים לצרכן. פתרון זה הוא אחד הפתרונות המקובלים בעולם לבעיה. פתרון אחר מקובל אף יותר בעולם הוא התאמת הנתונים בכל ענף לפי האינפלציה הספציפית של הענף. בישראל פתרון אחרון זה לא נתקבל בעיקר משתי סיבות:

1) התאמה ספציפית כרוכה בקשיי מדידה רבים; 2) בגלל האינפלציה הדוהרת בישראל נראה שהיתה קורלציה גבוהה בהשתנות המחירים בענפים השונים, כך שהבעיה העיקרית היתה באינפלציה הכללית ולא בהשתנות היחסית של המחירים בינם לבין עצמם.

ואולם בשנים האחרונות רווחה דעה שעדיף יהיה להתאים הנתונים הכספיים לדולר ולא למדד. הניתוח של הטיעונים בעד הדולר ונגדו ניתנו בהרחבה בגילוי דעת 36. אתייחס איפוא בקצרה לעניין. בעד הדולר היתה העובדה כי בפועל העסקים בישראל בשנים האחרונות נקשרו בדולרים וכן העובדה שהדולר שימש כאמצעי תקשורת נוח בציבור ובעיקר בין אנשי עסקים. ואולם הלשכה הכריעה בצדק בעד התאמה למדד. הסיבה העיקרית היתה שאין הדולר משמש כלי מדידה נאות של כוח הקניה בישראל משום ששער החליפין של הדולר בישראל מושפע משיקולים מדיניים וכלכליים כלליים, ומשום שכוח הקניה של הדולר עצמו בארה"ב ובעולם אינו יציב. הראייה שגם בארה"ב חיפשו פתרונות לדווח בערכים ריאליים.

עם זאת על פי סעיף 29 של גילוי הדעת התירה הלשכה לדווח בדולרים בשני סוגי חברות:

א) בחברה בה עיקר ההכנסות מתקבלות במטבע חוץ ועיקר הרכוש הקבוע נרכש במטבע חוץ; ב) מניות החברה או אגרות החוב שלה נסחרות בבורסה בחו"ל.

לדעתי שגתה הלשכה בהתירה דיווח לפי מטבע חוץ. אין כל קשר בין המטבע בה נרכשו הנכסים הקבועים או בין המטבע שבה מתנהלים העסקים של החברה לבין המדידה של התוצאה העסקית שלה או הונה. כל זמן שהעסק פועל בישראל הרי גם הונו וגם התוצאה העסקית שלו צריכים להימדד ביחידות כוח קניה יציבות. וכבר אמרנו שהדולר אינו כזה. האמור היה נכון גם עד 1.7.85 כי "סטנדרט אורותית" קורלציה בין עליית שער הדולר לבין עליית מדד המחירים לצרכן, בכל זאת היה הפער ביניהם; ושוני זה יכול היה להביא לתוצאות עסקיות שונות במידה רבה בין שתי המדידות. קונצרן כור פרסם בעבר שני דו"חות כספיים. אחד מותאם לדולר ואחד מותאם למדד המחירים לצרכן והפער בתוצאות היה מאד משמעותי. ואילו החל מ־1.7.85 המדידה בדולר ודאי היא חסרת משמעות לחלוטין. הדולר חדל לשמש אמצעי מדידה. ואל יהא הדבר קל בעינינו. יחידת המדידה משפיעה על התוצאות העסקיות בשני מישורים:

1) שחיקת הערך של ההון המושקע במזומנים חייבים וכו'. בשפה המקצועית "נכסים כספיים", 2) חישוב הפחת של הנכסים הקבועים. אראה להלן דוגמה פשוטה המתייחסת לשם הפשטות, לאלמנט הראשון בלבד, כדי להראות בה את הבעייתיות בשנת 1985. (הדבר נכון, ואף ביתר שאת, גם ב־1985/86). דוגמה: הונה של החברה המושקע כולו בנכסים כספיים היה בתחילת השנה מיליון שקל חדש, ומשך השנה הרוויחה החברה בערכים ריאליים שקליים 12%. התוצאה על פי שני החישובים תהיה כדלקמן:

שקל מותאם:	אלפי ש"ח
הון בסוף השנה	3.192
פחות הון בתחילת השנה בערכי סוף השנה	2.850
רווח — 12% על ההון בתחילת השנה	342
דולר:	אלפי דולר
הון בסוף השנה	2.128 3192 :1.5
הון בתחילת השנה	1.566 1000:0.63871
רווח — 35.8% על ההון בתחילת השנה	582
ובשקלים חדשים — 843.000	

ההבדל בין שתי התוצאות הוא משמעותי ביותר, וברור שהתוצאה השקלית היא הנכונה. הסיבה לשוני היא בכך כי בעוד שמדד המחירים לצרכן עלה ב־185% עלה הדולר רק ב־135% וכל התוספת עד ל־1.12 × 2.85 מהווה רווח.

בעיה חמורה במיוחד נוצרה בשנת 1985 באותן חברות בהן ההכנסות הן אמנם במטבע חוץ אבל במטבע חוץ שאינו דולר. כאן מתמלא התנאי שבסעיף 29, ומותר לכאורה לדווח בדולרים, אבל היה שוני מהותי בין תנועות המטבעות האירופיים מחד לבין הדולר מאידך. המרק והפרנק השוויצרי עלו לעומת הדולר ב־1985 בכ־28%. חברה שהכנסותיה במרקים גרמניים שתראה את דו"חותיה על פי התאמה דולרית ודאי שתראה תוצאה מסולפת ב־1985. חברה כזו תוכל אולי לדווח בהתאמה למרק (אף כי לפי הסעיפים 7 — 8 לגילוי הדעת התאמה צריכה להיות רק לדולר)

סוף שבוע עם
הארץ
עיתון לאנשים חושבים

אברהם גינדי: למה הוא נפל? בין התדמית והאיש/רן כסלו

במוסף השבועי: צה"ל 1986
מבט על צה"ל של היום: כתבות, תחקירים ומאמרים מאת זאב שיף, רחל סער, חנה קלדרון, אייל ארליך ודוד אורן

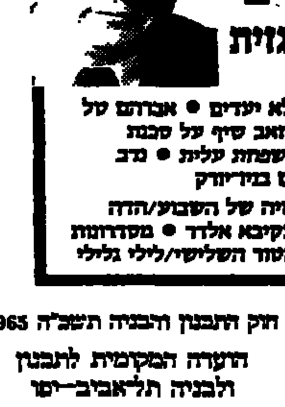

"ועדת החקירה העלה לי ולבנק הפועלים" ראיון עם גיורא גזית
אריה לביא

א. שוייצר על פוליטיקה ללא יעדים ● אברהם טל על דו"ח מבקר המדינה ● זאב שיף על סכנת הטרור ● יונתן שרמן על משפחת עלית ● מרב שרגאי על הרבנים הראשיים בניו־יורק

מגזין/רן מרגלית ● הטלוויזיה של השבוע/הדה בושם ● מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מבלבלים/אילן שחורי ● הטור השלישי/לילי גלילי

ועדה מקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי
רח' לוחמי הגטאות 10 — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 — מרחב תכנון מקומי גליל מרכזי עכו

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מרכזי בעכו, הוגשה בקשה לקבלת הקלה בבניה בתיק מספר פ"ס 1315/85 ע"י מר מוחמד + מוסא וכיראת במקום בוסמת—טבעון גוש 10368 חלקה 53.

מהות ההקלה: בניית קומה שלישית במקום שמותר לבנות 2 קומות בלבד.

כל המעונין רשאי להגיש התנגדות, למשרדי הועדה המקומית ברח' לוחמי הגטאות 10 עכו, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

משה פלע
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה
גליל מרכזי — עכו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור לשימוש חורג במגורים למשרד למקצוע חופשי. ברחוב אחד העם מס' 49 גוש 6938 חלקה 130 תיק בנין 049־011/2"ב.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה בכתב 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי
טבריה

הודעה

עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה התשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בניה בגוש 13960 חלקה 3 בטבריא למכולת באזור מגורים.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו

סעיד מ. חק
יו"ר הועדה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
"מבוא העמקים"

הודעה לפי סעיף 149 (ו) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה ל: הקמת מוסך ושרותים בגוש 16902 חלקה 25 יישוב אכסל. מהות הבקשה: שימוש חורג ל־5 שנים.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך — 15 יום מפרסום הודעה זו.

בכבוד רב,
ישראל קייב
יו"ר הועדה

לאסור ניסויים תת־קרקעיים

מאת פרופ' קלמן אלטמן

הכותב הוא מרצה לפיסיקה בטכניון

לפני כשבוע דווח בעיתונות על הצעתו של מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב, להיפגש עם הנשיא רייגן כדי לדון באיסור עריכת ניסויים גרעיניים תת־קרקעיים. הבית הלבן דחה את ההצעה בנימוק, ש"ניסויים גרעיניים הם רק אחת הבעיות, והיא קשורה בבעיות אחרות", כמו הצורך לצמצם את מספר כלי הנשק הגרעיניים הקיימים, ולמצוא שיטות יעילות לבדיקת צימצום הנשק הגרעיני".

נושא המרוץ הגרעיני אינו רק עניין של המעצמות הגדולות, אלא של כולנו, הואיל ובכוחה של מלחמה גרעינית להביא לחיסול המין האנושי: מי שלא ייספה בתוצאה מפעולתו הישירה של הפצצות, ימצא את מותו ב"חורף גרעיני" שיבוא בעקבותיהן. על כן אין להתעלם באופן עיוור על דובר הבית הלבן, הרואה בהצעה הסובייטית "עוד צעד תעמולתי", אלא שומה עלינו לבדוק את הנושא באופן מפוכח וביקורתי.

השאלה של פיקוח על הסכם בדבר צימצום המאגרים הגרעיניים היא מסובכת למדי, כל עוד לא קיימים מידה רבה של רצון טוב ואמון הדדי. מאידך, השאלה של פיקוח על איסור ניסויים גרעיניים תת־קרקעיים ניתנת לפתרון ללא קושי כבר היום, גם בלי לפגוע ברגשות של צד זה או אחר. הסכם כזה, אילו הושג, היה תורם תרומה חשובה למניעת הכנסת נשק גרעיני מסוגים חדשים למלאי האימתני הקיים כבר במחסני הנשק בעולם, (הנאמד כבר היום בכ־50 אלף פצצות וראשי־חץ גרעיניים).

נזכור, שפצצת הניטרון פותחה בעזרת ניסויים תת־קרקעיים בשנות השישים והשבעים, ואילו ניסויים לפיתוח לייזרים קטלניים של קרני X, בעזרת פיצוצים גרעיניים תת־קרקעיים, מבוצעים בתקופה הנוכחית במסגרת "יוזמת ההגנה האיסטרטגית", ועל כן יש חשיבות רבה בהסכם לאיסור הניסויים התת־קרקעיים גם בלי לכרוך אותו בנושא החשוב — אבל המסובך יותר לאין ערוך מבחינת הפיקוח — של הסכם לצימצום המאגרים הגרעיניים.

בשנת 1963 נחתם הסכם האוסר על עריכת פיצוצים גרעיניים באטמוספירה, באוקיאנוסים ובחלל. 120 מדינות הצטרפו להסכם זה. מאז בוצעו כ־40 עד 50 ניסויים גרעיניים תת־קרקעיים כל שנה, בעיקר על־ידי ארה"ב וברה"מ, ובשנים האחרונות גם על־ידי צרפת ובריטניה. בשנת 1976 נחתם הסכם דו־צדדי על־ידי ארה"ב וברה"מ, האוסר על פיצוצים תת־קרקעיים בעלי עוצמה העולה על 150 קילוטון ("קילוטון" שווה־ערך לאלף טון טנ"ט). ב־1977 החלו בשיחות חדשות בין ארה"ב, בריה"מ ובריטניה, במטרה להגיע לאיסור מוחלט של הניסויים התת־קרקעיים. השיחות הופסקו ב־1980, לאחר שהממשל האמריקאי טען שלא ניתן לפקח על ניסויים גרעיניים קטנים.

סייסמולוגים אמריקאים חלקו על טיעון זה. שני גיאולוגים דגולים, הפרופסורים סייקס ואברנן, שחקרו במשך שנים כיצד להבחין בין פיצוצים גרעיניים תת־קרקעיים לבין רעידות אדמה שמקורן בעומק לא רב (פחות מ־30 ק"מ), הגיעו למסקנות חד־משמעיות, שפורסמו במאמר מסכם בעיתון המדעי "סיינטיפיק אמריקן" באוקטובר 1982.

ה"חותם" של כל זעזוע של כדור הארץ, הנגרם על־ידי פיצוץ או רעידת־אדמה, נרשם בסייסמוגרמות ברשת תחנות סייסמיות באתרים שונים בעולם, ואלה נותנות את צורת הגל של ההפרעה: קדימה אחורה, מעלה־מטה, ימינה־שמאלה, צירופים של אלה בתדירויות ובעוצמות שונות, בנוסף לזמן ההגעה של כל מרכיב. הפיצוץ יוצר במקור גל־לחץ שווה פחות או יותר בכל הכיוונים. רעידת־אדמה, מאידך, נוצרת כאשר חוזק הסלע אינו מספיק לעמוד בפני המאמצים המתהווים בתוכו, ושיכבה אחת של סלע מחליקה על שנייה. האנרגיה המשתחררת מתפשטת מהמקור בכיוונים עדיפים, וצורת הגל שונה ומסובכת יותר מזו של פיצוץ תת־קרקעי.

על סמך צורת הגל, סייקס ואברנן קבעו כשבעה קריטריונים להבחנה בין זעזועים סייסמיים משני המקורות האלה, ובעזרתם חקרו 948 אירועים סייסמיים שמקורם בעומק לא רב. במצב שבו קריטריון אחד לא הספיק לאיבחון, עבר לקריטריון הבא. התוצאה היתה שבעזרת שני קריטריונים בלבד, יכלו לזהות 946 מתוך 948, ובעזרת קריטריון שלישי (מתוך שבעה) יכלו לזהות בוודאות את כל 948 האירועים.

המסקנה שלהם היתה שניתן כבר היום, בעזרת רשת מתאימה של תחנות סייסמיות, לזהות כל פיצוץ גרעיני תת־קרקעי שעוצמתו עולה על קילוטון אחד ואפילו כאלה המבוצעים במערות מלח, במטרה לסוות ולהחליש את עצמת ההלם.

נזכיר, שהגבול העליון שנקבע בהסכם של 1976 הוא 150 קילוטון. הם קבעו, שניתן אפילו להבחין בפיצוצים של חצי קילוטון בלבד ברוב המקרים. ועל כן אין כיום כל קושי, מבחינה טכנית, לפקח על הסכם לאיסור מוחלט על פיצוצים גרעיניים תת־קרקעיים.

סייקס ואברנן מסכמים את מאמרם באופן חד־משמעי: "אילו הסייסמולוגים עשו את עבודת הבית שלהם כיאות כבר ב־1963, יכלו כבר אז אומות העולם להגיע להסכם כולל על איסור הניסויים הגרעיניים".

היום הבעיה של השגת הסכם כולל היא, בראש וראשונה, בעיה פוליטית ולא טכנית. על כן אין כל הצדקה להקל ראש ולהתחמק באופן בלתי־ביקורתי עם דחיית הצעתו של מיכאיל גורבצ'וב לפגישת פיסגה, לדון באיסור הניסויים הגרעיניים. והדברים רציניים מדי, ובבר־פשטו הם.

יש סיכוי חדש לחינוך

מאת ישראל כהן

הכותב הוא דובר משרד החינוך והתרבות

מר נתן דהנביץ מציע לראשי מערכת החינוך בישראל ("סיכוי חדש לחינוך", 12.5) לשלוח קבוצת מחקר קטנה לאנגליה כדי לעקוב אחר המהפכה החינוכית המתרחשת שם. עיקרה של מהפכה זו הוא מתן אפשרות לתלמידים לבחור את בית־הספר שירצו ללמוד בו.

אינני מכיר מספיק את היוזמה החינוכית שהנהיגה ממשלת גב' מרגרט תאצ'ר, משום כך אינני רואה עצמי רשאי להביע דעה על כך. אך, לעומת זאת, אני רואה לעצמי חובה לעדכן את מר נ. דהנביץ במהפך החינוכי השקט המתרחש כאן, בישראל, בשנים האחרונות.

בכלל, כל אימת שבעל "המסר שלי" ב"הארץ" כותב בנושאי חינוך, אין הוא, ככל הידוע לי, מבדר תחילה את העובדות ואינו יוצא לשטח. זה אינו מפריע לו, למשל, לקבוע קטגורית כי: "במדינה המדרדרת מחדש לחדש ברמת הדרישות וההישגים של בוגרי מוסדות החינוך שלה — ברמת השתות — חובה לעצור ולעשות חושבים". כלומר, איש מלבדו של מר דהנביץ אינו "עושה חושבים" ושואל עצמו לאן פני מערכת החינוך הישראלית. מוגזם, לא כן?

על כן, אני מתכוון להיות היום איש בשורה ולגלות לסופר "הארץ" המודאג, כי מערכת החינוך בישראל, לא רק שבודקת את עצמה ללא הרף, אלא גם רשמה לעצמה בעשור האחרון כמה וכמה הישגים הנותנים, בלשונו של דהנביץ עצמו, סיכוי חדש לחינוך. לא אוכל למנות כאן את כולם אך אביא כדוגמא את הבולטים שבהם.

נתן דהנביץ מעלה על נס את המעורבות הגדולה של ההורים בחינוך הילדים באנגליה. גם בישראל קיים תהליך זה וכבר הוא מניב פירות. חוק חינוך ממלכתי מקנה, כידוע, להורים זכות להשפיע על רבע מתוכנית הלימודים של ילדיהם. משרד החינוך פרסם תקנות חדשות שנועדו לפשט את ביצוע החוק. התוצאה: יותר ויותר בתי־ספר בארץ מגבשים את דמותם החינוכית ושמים דגש על מסורות חינוכיות מוגדרות שקבעו ההורים, לפי נטיותיהם ולפי כישורי התלמידים. אני מזמין את מר דהנביץ לבקר, למשל, בבית־הספר שהוגבר את לימודי היהדות, בבית־ספר ברוח ערכי העבודה ובבית־ספר לאמנויות שנפתחו בשנים האחרונות בארץ רק למטרות זו.

משרד החינוך והתרבות שאף בשנים האחרונות להרחיב את מעורבות התלמידים בניהול עצמי של בית־הספר. אין זו המצאה ישראלית דווקא. בעולם כולו מנסים להתמודד עם אחת הדילמות המרכזיות בחינוך היום: מצד אחד, קיימים מתחים בין התלמידים בגיל ההתבגרות לבין המנהלים והמורים המבוגרים, ומצד אחר, מצפים מבתי־הספר שיתרמו לפיתוח מעורבות ערכית אצל התלמידים בעיקר מעורבות כלפי המערכת הדמוקרטית.

מומחי המכון לחקר הטיפוח בחינוך שליד בית־הספר לחינוך באוניברסיטה העברית נתבקשו על־ידי משרד החינוך לנהל פרויקט חדשני בנושא זה. הפרויקט, המבוסס על גישה תיאורטית שפותחה במכון, מנסה לפתח גופי ניהול עצמי של התלמידים. המטרה היא שהתלמידים יטלו על עצמם, בהסכמת סגל בית־הספר, תפקידים משמעותיים להפעלת המוסד הכרוכים בנשיאה באחריות. אני מזמין את מר נתן דהנביץ לעקוב, יחד אתנו, אחרי הפרויקט המתבצע.

אי־אפשר שלא להזכיר גם את פרויקט המחויבות האישית שיזמו המזכירות הפדגוגית ואגף הנוער במשרד החינוך. לא פחות מ־70 אלף תלמידי תיכון בישראל מתנדבים במסגרת הפרויקט. להתנדב לעזרה למען הזולת, אחד העקרונות הנעלים במסורת ישראל. צא וראה, מר דהנביץ, כיצד תלמידי התיכון עושים את ישראל טובה יותר ממה שהיא היום, כחלופה המובא במאמר. ההתנדבות מתגשמת יותר ויותר בשעה כחלק מתוכנית הלימודים של בתי־הספר התיכוניים בארץ. התלמידים מועסקים בתחנות מגן דוד אדום, מאכילים קשישים בבתי אבות, מסייעים לתלמידים חלשים, מצטרפים ל"משמר האזרחי", מבצעים עבודות אחזקה בגני ילדים ועוד ועוד. "העזרה חשובה לי לא פחות מאשר למקבל העזרה", יאמרו לך תלמידים רבים. הדור־העתיד של אותם שאיכפת להם.

יש באמתחתי עוד שורה ארוכה של תוכניות חדשניות שהופעלו במערכת החינוך הישראלית שכל־כולן נועדו להתרחק מהדימוי הרמיזוני משהו שמצייר נתן דהנביץ את מערכת החינוך. "לא עוד אחרות כפייה מלמעלה הכופה על המערכת שיגרה, אפרוריות ושקיעה בייצור תעודות". כך דהנביץ. העובדות הן אחרות. צא ושאל את אנשי בית־הספר לחינוך באוניברסיטאות שעזרו למשרד החינוך לגבש בשנים האחרונות מדיניות חדשה שנועדה להעניק לבתי־הספר יתר עצמאות בקביעת דרכם החינוכית; סייר בשכונות השיקום שבהן קבעו התושבים עצמם אילו תוכניות חינוכיות מתאימות לצרכי התלמידים, ההורים והשכונה כולה; הצטרף לאחד מאלפי הסטודנטים באוניברסיטאות החונכים תלמידים טעוני טיפוח במסגרת פרויקט החונכות; בדוק כמה בתי־ספר הנהיגו מקצועות לימוד חדשים, כתבו בעצמם ספרי־לימוד ומגישים את תלמידיהם לבחינות הבגרות במקצועות בתקשורת, תיאטרון, מחול ועוד; בוא לספריות ותמצא שם אלפי תלמידי תיכון הכותבים עבודות־גמר בנושאים המעניינים אותם במקום בחינת בגרות. זאת, רק רשימה חלקית ביותר ויסלחו לי כל בעלי היוזמות הפדגוגיות המגוונות שלא הוזכרו כאן.

המהפכה בחינוך הישראלי אשר בלעדיה תימשך "ההידרדרות האיכותית", אליבא דדהנביץ כבר חולה והיא בעיצומה. עדיין יש פגמים במערכת החינוך הישראלית. עדיין יש לנו, בוודאי, מה ללמוד ממערכת החינוך הבריטית המתקדמת. יש הרי חילופי־ידע וחילופי מומחים בינינו לבין הבריטים. ישראלים החוזרים משם מתפעלים ממה שראו עיניהם. בריטים, ולא רק הם, המבקרים בישראל, מתפעמים מהישגיה ומרעננותה של מערכת החינוך בישראל. ההלקאה העצמית, הזוהרת תשנית, של מר נתן דהנביץ, על מערכת זו, כבר שייכת, במידה רבה, לעבר. אכן, יש סיכוי חדש לחינוך בישראל.

חקיקה תמוהה

מאת דניאל פוטשבוצקי

הכותב הוא משפטן

חוק החברות הממשלתיות שנתקבל לפני כעשור, עשוי להשפיע השפעה אדירה על מערכת היחסים בין החברות לבין הבנקים, הספקים, נותני השירותים והעובדים. חוק זה מסדיר את דרכי הפיקוח על חברות ממשלתיות, חברות־בנות ממשלתיות וחברות מעורבות. הכוונה לחברות שיותר ממחצית כוח ההצבעה באסיפותיהן, או הסמכות למנות יותר ממחצית הדירקטורים שלהן — הן בידי המדינה או בידי המדינה יחד עם חברה ממשלתית או חברה־בת ממשלתית. המדובר במאות חברות, שמחזור עסקיהן בשנה שעברה הסתכם ביותר משבעה מיליארדי דולר.

החוק נועד להבטיח, שהחברות ישרתו את היעדים הממלכתיים שלמענם הוקמו, בלא להטיל למעמסה על אוצר המדינה. עליהן לפעול על בסיס של יעילות עסקית ומשקית, תוך הבטחת סדרי מינהל תקינים. מטבע הדברים, נוצר ניגוד בין ניהול עסק בצורה מסחרית רגילה לבין מילוי המטרות והיעדים הממלכתיים והציבוריים המוטלים על חברה ממשלתית. ואולם סעיף 4 לחוק קובע בעיקרון, כי "חברה ממשלתית תפעל לפי השיקולים העסקיים שעל־פיהם נוהגת לפעול חברה לא־ממשלתית".

לעיקרון נקבעו סייגים אחדים, ולפיהם יתכן שהחברה לא תפעל על־פי שיקולים עסקיים. הסייג העיקרי הוא כאשר הממשלה, באישור ועדת הכספים, קבעה שיקולי פעולה אחרים.

נחמה פורתא לישראלים

העובדה שלממשלה הזכות לקבוע לחברה ממשלתית שיקולי פעולה שאינם עיסקיים, הרתיעה לדעת הממשלה משקיעים זרים מלרכוש את מניותיהן של חברות שביקשו לגייס הון בחו"ל. לפיכך, הציעה הממשלה בשלהי אפריל 1986 תיקון בחוק ולפיו לא יחולו הוראות של סעיף 4 שלעיל על חברה "שמטעמים של הצעת מניות לציבור בחוץ־לארץ מחייבים שלא להחיל עליה".

נפתולי החשיבה של ממשלתנו עקלקלים למדי. יתכן שחברות ממשלתיות יגייסו הון בארץ ובחוץ לארץ. כמה ייגרע חלקם של משקיעים מקומיים ממשקיעים זרים: האם ההגן לגייס כספים ממשקיעים בישראל לחברות ממשלתיות, שלגביהן ייקבע כי אינן חייבות להתנהל על־פי שיקולים עסקיים, האם רק למשקיעים מקרב תושבי־חוץ מן הדין להבטיח שהשקעתם לא תרד לטמיון? אכן למשקיעים הישראלים נחמה פורתא, אם יתמזל מזלם וישקיעו בחברה שתגייס הון גם ממשקיעים בחו"ל, יזכו אף הם בהגנה על השקעתם; שהרי תושבי־החוץ יסרבו עליהם.

עד כאן באשר לעיקרון. הנה, כפי שיבואר להלן, הוראת החוק המוצעת מרחיקה. חודש אחד בלבד קודם שהגישה את הצעת החוק האמורה, גרמה הממשלה, על־פי הצעתה, שהכנסת תחוקק את חוק ההסדרים לשעת חירום במשק המדינה, ובו סעיף המתקן את חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. הסעיף האמור מורה כי שר רשאי להורות שחברה ממשלתית, מעורבת או חברה־בת כנ"ל, העוסקת או נועדה לעסוק בעניין שבו יש למדינה עניין כלכלי חיוני, תמשיך לפעול לפי הוראת השר.

שמיטת ההתחייבויות

כדי לחסום את הדרך בפני ביקורת שיפוטית על תוכן קביעת השר, קבע המחוקק שקביעת השר בנדון תהיה הוכחה מכרעת שאכן למדינה עניין כלכלי חיוני בעיסוק החברה. השר יהיה רשאי למנות אדם לניהול החברה או לפיקוח על הנהלתה, לפרט את תפקידי המנהל והפיקוח וכל הנושא בתפקידי הנהלה בחברה יהיה חייב למלא אחרי הוראות המפקח. מינוי המפקח מפקיע למעשה את סמכויות הדירקטוריון של החברה.

אבל בכך לא סגי. בחוק נקבע, כי חברה שהוצא לגביה הצו של השר, לא יינקטו כלפיה הליכים של פירוק, כינוס נכסים, סעדים זמניים, הוצאה לפועל ואכיפה לפי כל דין. למותר לציין, כי הסמכות שהוענקה לשר להוציא צו כאמור, לא הוגבלה לחברות ממשלתיות שאינן מיועדות לגייס הון מקרב משקיעים זרים. איזה משקיע זר רציני ובר־דעת ירכוש מניות בחברה שבה אפשר, באקט של השר, להפקיע את סמכויות מועצת המנהלים ולחסום כל דרך בפני גבית חוב על־ידי מניעת הליכי פירוק, כינוס נכסים, הוצאה לפועל ואכיפה?

המסקנה המתבקשת היא שכל מלווה לחברה ממשלתית כנ"ל ובין ברמות מוסד בנקאי ובין הציבור הרחב הרוכש איגרות־חוב שהוציאה, כל ספק של ציוד או סחורות, כל נותן שירותים, כל עובד עשוי להימצא במצב שבו לא יוכל לקבל את המגיע לו מהחברה, בתוקף מעשה השר. ברי, כל אותם נושים האמורים יוכל לפנות לבית־המשפט ולקבל פסק־דין המחייב את החברה לשלם לו את המגיע. אבל החברה תהיה חסינה בפני פסקי־הדין. לא יהיה אפשר להפעילם, לא בדרך של הוצאה לפועל ולא בדרך של פירוק. בקיצור, מינוי מפקח לחברה ממשלתית כמוהו כשמיטת חובות והתחייבויות של החברה. ומינוי המפקח אינו מותנה כלל ועיקר בסולבנטיות של החברה. יכול שזו תהיה עתירת נכסים ששוויים עולה בהרבה על שווי חובותיה והתחייבויותיה. אי־התשלום בפועל נבע מעצם מינויו של מפקח מטעם השר לחברה.

חובת הגילוי הנאות

החוק גובר, מטבע הדברים, על כל הוראה חוזית. לפיכך, כל הסכם שהחברות הממשלתיות יצאו להבטיח בו את זכויותיו של המלווה, הספק או נותן השירותים, כך שיוכל לבצע פסק־דין נגדם או לפתוח בהליכי פירוק נגדן יהיה חסר כל תוקף. נראה בעליל, כי בתוקף עקרון תום הלב, מוטלת מעתה ואילך על כל חברה ממשלתית לגלות לכל מלווה, ספק ונותן שירותים את דבר החקיקה החדש, כדי שיחליטו אם בנסיבות אלו הם מוכנים להתקשר עם החברה.

יתכן איפוא, שחברות ממשלתיות העוסקות בהנפקה של איגרות־חוב לציבור, יהיו חייבות מעתה ואילך לציין בתשקיפיהם את דבר קיומו של החוק הנדון, במסגרת חובת הגילוי הנאות. שהרי אין כל ודאות לקבוע מראש אם יוצא לגביהן צו כאמור. הוראת החוק מרחיקה לכת באשר תוקפה רטרואקטיבי. לגבי עסקות עתידיות, מיום פירסומו של החוק ואילך יחליט המלווה, הספק או נותן־השירותים אם לספק ממכר שלא במזומנים אם לאו. אבל זכות ההחלטה האמורה אינה קיימת לגבי פעולות העבר, הלוואות שניתנו, ציוד וסחורות שסופקו, שירותים שניתנו ועבודה שבוצעה, בטרם נחקק החוק ותמורתם טרם שולמה.

החוק האמור לא יזכה לתשואות רמות בקרב חכמי המשפט. לא רק בשל תוכנו האמלל אלא גם בשל הצורה התמוהה שבה נחקק. שם החוק "חוק הסדרים לשעת חירום במשק המדינה (תיקון), התשמ"ו—1986.

קבלת מודעות!
לוח־פון
שרות מודעות בטלפון
03-292 777
באמצעות כרטיסי אשראי
השרות המומלץ 1986

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

האחריות הלאומית מול ה"הגינות" המפלגתית

ליד ההסכם הקואליציוני שנחתם בין פרס לשמיר, שבין סעיפיו סעיף הרוטאציה המפורסם, חתום פרס, כראש ממשלה, על הסכם נוסף עם העם. זהו אולי הסכם לא כתוב, אך תוכנו ברור ואין בו סעיפים סודיים — רווחתו ואושרו של העם.

אם בהסכם הקואליציוני, הסעיף המרכזי הוא הרוטאציה, בהסכם עם העם סעיף אחד ויחיד — טובתו של העם. אם יקיים פרס את ההסכם שחתם עם העם, הוא יפר במקביל את ההסכם שחתם עם שמיר. אך אם יקיים פרס את החוזה שחתם עם שמיר, הוא יפר במקביל את התחייבותו כלפי העם. אם כן, על פרס לשקול היטב את שתי ההתחייבויות, ושיקול כזה מחייב התעלמות והתעלות על שיקולים מפלגתיים.

שאלה זו לא היתה עולה לדיון לולא דבר שקרה לאחר שנה ומחצה של כהונת הממשלה הנוכחית. במאזן השיקולים בעד ונגד הרוטאציה נוסף שיקול חדש — תפקודם של ראשי המחנות ותפקודם של המחנות עצמם. אם עד לפני הבחירות האחרונות היה כושר תפקודו של פרס בגדר נעלם, עם כל הביקורת על חלק גדול מצעדיו המדיניים, היום כבר רובנו איננו מטילים ספק בכושרו בנדון, ועל כך יעידו כל סקרי הפופולריות האחרונים. לעומתו נכונו להכיר את כושר תפקודו של שר החוץ הנוכחי, יצחק שמיר, הן כשר חוץ, הן כראש מפלגה הן כראש ממשלה. ועידת חירות האחרונה חשפה את העוינות בין המחנות במפלגה, ולא הותירה שמץ ספק בדבר יכולתו של העומד בראשה, ובדבר הצלחותיו של שמיר כראש ממשלה. הממשלה הנוכחית עדיין נלחמת לשקם את ההריסות, הן בתחום החוץ והביטחון והן בתחום הכלכלי, ומצד שני — בתחום הערכי והמוסרי.

על פרס לשקול שוב את החלטתו בעניין הרוטציה. לפניו עומד שיקול אחד: האחריות הלאומית מול "ההגינות" המפלגתית: טובת העם מול הרצון הצודק לא להפר הסכם חתום.

יעקב שיבי
ירושלים

צים אינה מפסידה

במכתבה על חברת צים ("הארץ" 8.5), כותב יהושע גלבוע כי איגוד הקצינים המעסיקים טוענים שמצבה של צים השתפר ב־1985. אבל הכתב קובע: "צים ממשיכה להפסיד כספים". הקביעה אינה נכונה. בשנת 1985 הרוויחה צים — לאחר פחת, ריבית והפסד ממכירת אוניות — 18.7 מיליוני דולרים. לאחר רישום הוצאה חשבונאית בסך 17.4 מיליוני דולרים בגין הפרשי שער על הלוואות שמועד פרעונן משתרע עד שנת 2022 — עדיין נותר בידה רווח של 1.3 מיליוני דולרים.

כל זאת בלי שקיבלה מהממשלה, לפחות במשך 15 השנים האחרונות, סובסידיה, פרמיה ואפילו לא הלוואה ממשלתית כלשהי, פרט לערבויות על סכומים מסוימים מדי כמה שנים.

במשך כל השנים נהגה צים להחזיר חובות במלואם או בחלקם, ומיחזרה את היתרה. עד היום פרעה צים את חובותיה, במועד וללא פיגורים. גם ב־1985 שילמה לבנקים את מלוא הוצאות הריבית, ובנוסף לכך פרעה חובות בהיקף של 60 מיליוני דולרים, והיתרה מוחזרה.

ההשפעה של הוזלת מחירי הדלק מתבטאת במצבה של צים רק באופן מזערי.

א. שרגאי
מנהל עיתונות
ויחסי ציבור
"צים"
חיפה

יהושע גלבוע מעיר: בשנתיים האחרונות לא שילמה צים חלק מהחובותיה לבנקים הישראליים. נציגי החברה הודו שהדבר מסתכם ב־20 מיליוני דולרים. בשום פנים אין היא מסוגלת לפרוע את חובותיה הגדולים השנה ובשנה הבאה.

יו"ר ועד עובדי צים אישר, כי חלק מרווחי החברה, כפי שהוצגו במסיבת העיתונאים כפרייט של חיסכון הבראה, נובע גם מירידת עתודות לזכויות העובדים בעת פרישה.

משאל עם על עתיד השטחים

לפי כל הסימנים, קלושים הסיכויים להפשרת קפאונו של תהליך השלום.

במקביל נמשך ללא הפסקה תהליך הסיפוח הזוחל שעיקרו עיבוי ההתנחלויות, רכישת קרקעות ברחבי הגדה המשך מיזוג הגדה עם ישראל בתחומים שונים כאנרגיה, כבישים, תעסוקה, מסחר ותיירות, מים ועוד ועוד.

על רקע נתונים אלה הגיעה השעה שהמפלגות הגדולות ייזמו יחד משאל עם על עתיד השטחים אשר תוצאותיו יכריעו לאן מועדות פניה של ישראל.

במשאל זה יש להכריע בין שלוש אופציות: סיפוח הגדה והרצועה למדינת ישראל, החזרת השטחים לירדן על פי נוסחת הפשרה הטריטוריאלית, או כינון קונפדרציה בין ישראל, ירדן ופדרציה מדינית פלשתינית שתיכון בגדה וברצועה ותוכר כמדינת העם הפלשתיני.

משאל זה דרוש כדי לעצב גישה לאומית ומדיניות ישראלית ברורה ומוסכמת ביחס לשטחים, לפלשתינאים ולדמותה של ישראל בעתיד.

אריה הס
ירושלים

למוסד ממלכתי
דרושים בשכירות
3 חדרי משרד באשדוד
לאכלוס מיידי – דירה בת 3–2 חדרים + טלפון
(רצוי בית בודד) באזור קרית שמונה
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי הטלפונים: 03–205344 03–205504

קולנוע / רחל גורדין

מיקי רורק וקים בסינג'ר — קוקטיות במקום אמת

ארוטיקה בחלבון הביצה

"תשעה וחצי שבועות של שיכרון חושים", קולנוע לימור, ת"א.

מין אינו תוצר של תרבות. הוא נובע ממקור הרבה יותר עמוק, ויש בו עוצמה המסוגלת לקעקע את כל החומים והסייגים שהקימה התרבות במשך הדורות. סרט המבקש לעסוק ביחסים מיניים באופן עמוק ואמיתי, נוגע, בהכרח, בחיפוש אחר טוטליות, במאמץ לתפוס ברגע משהו מן הנצח, בהתפוררות גבולות האגו, ביחס הערין בין פנים וחוץ — בין חיי הנפש ובין בבואתם בעולם החיצוני, ואולי גם באכזבה הבלתי נמנעת מן הבשר כאמצעי לחיפוש מיסטי. "תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים" כאילו נוגע בדברים הללו, ובעצם מוציא את כולם. הרצון לשמור על חזות יפה ואסתטית, יחד עם שטחיות מסויימת של התסריטאים והבימאי, הם שגרמו, כמדומני, להחטאה זו. אי־אפשר לעבור את הגבול, וגם לא לעבור אותו. וזה, בעצם, מה שכולם מנסים לעשות בסרט זה.

כשהתראיינה אודות "תשעה וחצי שבועות", אמרה הכוכבת קים בסינג'ר, כי בפגישה עם הגבר בסרט פוגשת האשה את פנימיותה, וכי היחסים ביניהם מעבירים אותה את גבול "הדברים שבטוחה לעשותם". ניכר כי גם הבימאי, וגם השחקנים (מיקי רורק וקים בסינג'ר) ביקשו לבטא אמת זו.

הבימאי אדריאן ליין ("פלאשדנס") מציג את הרחוב האמריקאי בכל גיוונה: כושית ששערה אסוף במסלסלים, ילדים יפניים, כלב מתעקש לעצור באמצע המדרכה, דג מקפץ על דלפקו של מוכר הדגים. בהדרגה נעשה עולמן של הדמויות בסרט יותר סגור ומצומצם. הן מתחילות להיות דומות לנער השליח בסרט, הקשוב רק למה שמשודרות לו האוזניות הצמודות לאוזניו. ילדה היושבת על מדרגות המלון שבו נפגשת האשה עם הגבר, ילדים המשחקים בדרגנוע, או קהל צופי האמנות בגלריה לתמונות שבה עובדת גיבורת הסרט, הם רק הבוקים מעולם רחוק זה. רק לציוריו של צייר זקן בשם פרנסורות, המוצגים בגלריה וממבטאים ארוטיקה עצובה והשפעית נוסח אגון שילה, יש נגישות בעולם זה. אך הביטוי־היפי של ציורים אלו אינו מהווה קו מנחה לסרט.

התסריטאים זלמן קינג ופטרישה לואיזאנה קנופ (שמטמעתיהם כאילו נלקחו מקומדיה של מל ברוקס) מצאו, כי ספרה של אליזבת מקניל, שעליו ביססו את התסריט, הוא ספר מעונה מדי, והחליטו לעשותו יותר "רומנטי". הבימאי השקיע זמן ומאמץ רב במציאת נופים פוטוגניים, שיספקו רקע אסתטי לסרטו. השחקנים, על אף הרצון הטוב, נופלים לעתים קרובות להתנהגויות קוקטיות, שאין להם מקום בסרט כזה. הצלם פיטר ביזיו ("חייו של בריאן", "פינק פלויד—החומה", "שודדי הזמן" ו"ארץ אחרת") מצליח להעניק לכמה רגעים איכות של קסם, כגון הרגע שבו הגבר פורש את שערה הארוך של האשה מול האור. ביזיו מצלם אפילו גשם, חלבון של ביצה, או גמבה אדומה, באופן ארוטי. גם מבחינת העריכה יש רגעים יפים, כגון המעבר מסצינה אירוטית לתמונה של איש רציני היושב בגלריה עם כלב עגום פרצוף.

אך חולשתו של הסרט היא הרבה יותר יסודית: מאוסף של רגעים מוצלחים יותר או פחות, מקודה, כבראה, באיזשהו גבול פסיכולוגי שיוצרי הסרט עצמם לא הצליחו לעבור. התוצאה היא אסתטיקה במקום עומק, "רומנטיקה" במקום אינטימיות, קוקטיות במקום אמת. סרט מסחרי רגיל, על גבול הפורנוגרפיה, שלכל היותר ניכר בו פוטנציאל למשהו אחר.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 15.5
תיאטרון הבימה
הבית ברחוב שינקין: 20.30
הפרדס: 20.30
התיאטרון הקאמרי
חוות החיות מחזמר פוליטי: 20.30
קסטנר — בתיאטרון חיפה: 20.30

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, נחשפות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. משחק מצוין של כל המשתתפים, ובימוי טוב, בסרט פוליטי רב עוצמה. שזכה בפרס ה"אוסקר" כסרט הזר הטוב ביותר.

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית הדנית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כרך מגסה הוליוודית. נופים מקסימים ביופיים וקצב המרחיב את הלב.

הכבוד של פריצי — (מקסים) קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

מסע עסקים של אבא (פריז) — סרט יוגוסלבי נעים, על התהפוכות העוברות על משפחה בשנות החמישים

חזרה לעתיד (סינמה 2) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער החוזר לעבר כדי לשנות את עתידו. מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (בנייני האומה) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (שביט) — ראה גורדון ת"א.

מסע עסקים של אבא (קרן אור המחודש) — ראה פריז, ת"א

הורים היוצאים הקיץ לחופשה בארץ ובחו"ל

קייטנת "הוד הכרמל" בשכונת דניה בכרמל, קייטנה ופנימיה בעלת רמה ומוניטין של למעלה מ־30 שנה היא הפתרון האידאלי להורים ולילדים

קייטנת "הוד הכרמל"

בהנהלת משפ' אלון
דניה, הר הכרמל חיפה 04-253901, 04-256307
הקייטנה היחידה בחיפה המוכרת בעלת רישיון. עלון מפורט לכל מעוניין.

מחר ב"המשמר" ובמוספו השבועי "חותם"

ראיון עם גיורא גזית, המנהל המורשה של בנק הפועלים — צבי טימור

- שביתת רעב במגן־דוד־אדום – יוסף שמי
- היתה שנת דמוקרטיה? – עדנה קוברסקי
- מבית־אלפא עד ירושלים – יום עם הרמטכ"ל – אבי בניהו
- דייג בעכו – אהבה ללא פרנסה – יהודה צור
- אוסף דיינן: תצוגה "מגניבה" – חיים מאור
- חותם אישי עם בארי צימרמן

בדפים לספרות
א.ב. יפה: בקט – יום־יום
צבי מרמלשטיין: "לא מצא תחליף להגיוך"
ראיון עם אייל מגד

כתבות, טורים ומדורים:
פנחס ענברי, יעל לוטן, אסתר טל, זאב צחור, יעקב רבי, עודד ליפשיץ, שלמה סלוצקי, גדעון ספירו, יהודה להב, מיכאל הרסגור, אלי הכהן, ראובן רחוביצקי, אהוד דור, רון חכליל, שמואל בונים.

המדור הסטירי: חוראקירי
מאת יעקב לזר

משרד החינוך והתרבות
המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות
מדור המוסיקה
הפיקוח על החינוך המוסיקלי

חטיבת המוסיקה של קול ישראל

מודיעים על
סדנה למקהלות ילדים

ביום שלישי, י"א באייר תשמ"ו, 20 במאי 1986 בשעות 14.00–19.00 בבית הסתדרות המורים רחוב ברסרוק 8, תל־אביב.
בתכנית:
הופעת מקהלות ילדים נבחרות בהשמעת בכורה של יצירות שהוזמנו אצל מלחינים ישראליים.
מקהלת ילדי בית־ארע בניצוח מרים ירדני
מקהלת ביה"ס "אורנים" פתח־תקוה בניצוח חוה ברקאי
מקהלת ביה"ס ע"ש ברנדויץ רמת־גן בניצוח צפיה טוביה
מקהלת "ילדי ירושלים" שליד קונסרבטוריון רון־שולמית בניצוח יונתן לסר
מקהלת הקונסרבטוריון ע"ש רובין בחיפה בניצוח שמעון ברעמי
מקהלת "אנקור" של הקונסרבטוריון שליד האקדמיה ע"ש רובין בירושלים, בניצוח ארנון מרוז.

אורט ישראל — עיריית רמת־גן
בית הספר למקצועות הכימיה
רח' שלם 1, רמת גן, טל' 774030

נמשכת ההרשמה לבוגרי כיתות ח' ט'
למגמות המשלבות לימודים עיוניים ברמה גבוהה עם התנסות מחקרית במעבדות משוכללות.

א. ביוטכנולוגיה
תעודת בגרות מלאה. בחינות בגרות ברמה מוגברת במקצועות ביולוגיה, ביוטכנולוגיה, מתימטיקה ואנגלית. בחינות בגרות במחשבים. (בנוסף, למסיימים תוענק תעודת עובד מעבדה ביוטכנולוגיה)

ב. כימיה
תעודת בגרות מלאה. בחינות בגרות ברמה מוגברת במקצועות הכימיה, המתימטיקה ואנגלית. (בנוסף, למסיימים תוענק תעודת עובד מעבדות בכימיה תעשייתית).
* התלמידים המצטיינים בשתי המגמות הנ"ל ימשיכו ישירות בלימודים (באישור צה"ל) לקראת התואר "טכנאי" (י"ג) ו/או "הנדסאי" (י"ד), במסגרת עתודה טכנולוגית במכללה המוכרת לביה"ס.

ג. סייעות ברפואת שיניים (בנים ובנות)
תעודת בגרות מלאה. בחינות בגרות ברמה מוגברת ברפואת שיניים. (תעודת סייעת לרופא שיניים המוענקת מטעם משרד החינוך והתעודה המוכרת מטעם משרד הבריאות).

ניתן להגיע לביה"ס מרמת גן בקווים 67, מתל־אביב – בקו 9, דרך התחנה המרכזית – אוטובוסים 35, 36, 38, 39 ובמוניות מסובים – קווים 35, 36, 37.

התיאטרון הלאומי הבימה
הצגות בבכורה • 4 הצגות חדשות

הדוד וניה
מאת: אנטון צ'כוב
תרגום: ערן בניאל
בימוי: חנן שניר
תפאורה ותלבושות: יעל פרדס
מוסיקה: יוסי מר־חיים
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
מסיאנה אליה־קלס
יונה אליאן־קשת
מישא אשרוב
אדיס בדש
עדה טל
שמואל סגל
נסים עזיקרי
יוסי גולק
אתל קובינסקה
בעולם נוסף, כל הכרטיסים לחודש מאי אזלו. הוחלה מכירת הכרטיסים לחודש יוני.

ציבוב ציבובה
מאת פרנסואה נושה ובבימוי.
תרגום: אלי מלכא
תפאורה ותלבושות: רוני תורן.
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
אביבה מרקס
אלכס פלג
בהשתתפות: פרמיירה 17.5, יום א' 18.5, יום ב' 19.5, יום ב' 20.5, יום ד' 21.5, יום ה' 22.5, מוצ"ש 24.5, יום א' 25.5, יום ב' 26.5, יום ג' 27.5, יום ה' 29.5, מוצ"ש 31.5

רפליקה
יצירתו של הבמאי הפולני יוזף שיינה.
הצגה + הערוכה.
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
סרג' אלבו
מרתה ארדן
שמשון בן־ארי
דני גרש
מורי יהודאי
נסים פלוצקי
אילן קנדלר
יוסי רתן
בשיתוף פסטיבל ישראל והמוזיאון ת"א
במוזיאון הלנה רובינשטיין: מוצ"ש 31.5, יום א' 1.6 ב־20.30, יום ב' 2.6 ב־21.00, יום ב' 3.6, ב־20.30, יום ד' 4.6 ב־21.00, יום ה' 5.6 ב־20.30, יום ד' 6.6 ב־14.00, 7.6 ב־21.00, 8.6 ב־20.30, 9.6 ב־21.00, 10.6 ב־20.30, 11.6 ב־21.00

החווה
מאת פרנסואה קסאוור קרויץ
תרגום: יורם פורת
בימוי: גולה צילטון
תפאורה: פרידה קלפהול
בהשתתפות: (לפי סדר הא"ב)
אורי אברהמי
יעל אמיתי
נחום בוכמן
יוסי משבוב
ליא קניג
בשיתוף פסטיבל ישראל
בהשתתפות: יום ג' 1.7, יום ד' 2.7, יום ה' 3.7, מוצ"ש 19.7, יום א' 20.7, יום ב' 21.7, יום ב' 22.7, יום ד' 23.7, מוצ"ש 26.7 ב־20.30

מכירת הכרטיסים החלה טל' הקופה 296071 [illegible] סטימצקי בנק הפועלים

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
תהלים כרכה	כלים י"ח י"ט
דף יומי	**הלכה יומית**
סוכה כב	קד' ס"ח קצבו"א

תורנות רופאים

חטיבת רופאים במקרים דחופים:
כל יום בערב עד למחרת בוקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נתניה 823333
רחובות 08-451333
בת־ים 5511111
חולון 805133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00–6.00
בימי ו' — 15.00–6.00
טלפונים: 03-433300, 03-433580
"שקם" — שירות רפואי לבית — שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ולמבוגרים בשעות 24–19
טל' 03-7549111 "שקם" קור מבני 222
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35516
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר יעקב 08-223958
מרכז מידע לקהילות אונס (24 שעות

בתי מרקחת:
תל־אביב טל' 254819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז מידע למגבלי לחץ
מטעם "סמגלים"
א' דה 11.00–13.00
ב' דה 16.00–18.00
טל: 220881
רח' נגנר 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר קומה 3 (ליד המעליות) טל: 294869, 285822–03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני מוקדם, בר־כוכבא 49 טל: 03-284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 24.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04-523-566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00–23.00
ער"ן • שירות רפואי ביד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום • 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג • 226191 מבני מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין בד"ר
תל־אביב, מוקד יום • 218820, 218898
מוקד לילה • 651011 מבני 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבין בד"ר
יד ביד • ארץ, קשבת לילד ולהורים
תל אביב • לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00
חיפה והגדה — 229488 מ־20.00–11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)

ירושלים
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג.)
בקור חולים — (ילדים)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בני דיזנגוף 174 222586
קופ"ח כללית אבטנרודם 7 225142
ירושלים
מרפאת רוממה הכ"ב 28 523191
חיפה
הנשיא שדי הנשיא 33 35512
חולון
אהרון הסיין 52 889153
בת ים
מור הבינה רייך 28 583560
רמת גן
רשדי רש"י 13 7510971
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
רחובות
מאוחדת בנימין 23 457991
נתניה
פרות פ"ת 76 40962
הקריות
הרצל סמנות מדריך קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00–20.00.
בהנרשם 66 ת"א, טל' 281228.
חיפה: ימים א' ד' 16.00–19.00 רח' הסטודיו 14 טל' 81520

מרכזי מידע — אבוי
03-432777 04-54913-121
02-528231-2

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 קיר וידאו — סדרה בהמשכים
18.00 ילדים בעולם — סדרה
18.25 פסוקו של מקום — אשדוד
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פיתרון
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) מפגש
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
20.45 לקראת שידור
21.00 מבט לחדשות
21.30 לורנס איש ערב — דראמה
22.45 אלה המאהבים — סדרה מאת קלוד ללוש
23.35 פסוקו של יום וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 מושגים ביהדות — פתיל תכלת
08.40 בלי מילות
09.00 ארץ מולדת
09.20 מדעי הטבע (מחזור) — המצבים השונים של החומר
10.10 אנגלית ה'
10.30 רחוב סומסום
11.00 אנגלית ו'
11.15 ערבית מדוברת
11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — הכללת חומרים אורגניים בגוף
12.00 אנגלית ה'
12.25 היסטוריה על יסודי — העשרה — בר־[illegible] הלכה לארץ
13.00 אנגלית ט'
14.00 השחור המסתורי לואי — לפי בלוק
14.30 כלכלון — צמיחה כלכלית
14.45 צרפתית
15.00 [illegible]
15.20 [illegible]
15.45 "קשמש"
17.00 [illegible]

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שעה מוסיקלית — היידן: רביעייה אופ. 120/1; ליסט: פרפרזה על "די" גלטנור של ורדי; קרייזלר: קפריס ויננה; בטהובן: סימפוניה מס' 6, "הפסטוראלית"; בראמס: קונצ'רטו לכינור
09.30 קונצרט בוקר — ורדי: רביעייה במי מינור; בראמס: "המבריך והמופלא"; סיבליוס: קונצ'רטו לכינור; ברוקנר: סימפוניה מס' 7
12.05 מאוצר ההקלטות — דניאל ברנבוים — ויולה: מילכה לקס — פסנתר — בעץ שלוש סונאטות
13.00 קונצרט צהריים — בטהובן: הפתיחה "אגמונט" אופ. 84 (התז' הפיל' הלונדונית/ק. טנשטדט). טמאגיס: קונצ'רטו בדו מאגו'ר לחליל ונבל (תז' ק. 299 (ג'. גלוויי/מ. רובלס/התז' הסימפ' הלונדונית/א. מטה). רבדואק: רביעייה מס' 13 בסול מאג'ור אופ. 106 (רביעיית פראגג), צ'ייקובסקי: סימפוניה מס' 4 בפה מינור אופ. 36 (התז' הסימפ' של שיקאגו/ג. סולטי)
15.00 מפגשים מוסיקליים
16.00 אתנחתא — יואל מהנה — כינור, יונתן זק — פסנתר — מוצארט: סונאטה לכינור ולפסנתר ק. 306, 304, 454
17.30 קונצרט ערבית — מלקום ארנולד: קונצ'רטו לגיטרה ותזמורת אופ. 67 (ג'. וויליאמס/הסינפוניה הלונדונית/א. הווארט); אלגרו ודיאציות "איגמונד" אופ. 56 (התז' הסקוטית האמנות/א. גיבסון); שוסטקוביץ': סימפוניה מס' 10 בנוי מינור אופ. 108 לכינור, צ'לו ופסנתר (שלישיית בודר דינק); הוליטוריה: סימפוניה מס' 1 (התז' הסימפ' הלונדונית/ל. צ'קובריאן)
20.05 ערב טוב — בוקר קונצ'רטו בלה מינור לחליל, כינור, צ'מבלו ותז' כלי קשת (מ. מייוקר, קיסמאן/ב. זמן אסטף/עם סולני בוגר הנרבוני/א. וינשטין)
20.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים לשידור — פרויקט מוסיקה, אופרה כשלוש מערכות מבוסס בארי רהיטה, מהמשקה אחרי לווינה קטנה לשירה

רשת א'

23.00 דור הזהב — אבנים גדולים בהקלטות היסטוריות
12.05 לבי במזרח — שירים מזרחיים
14.06 לבת ולבן ולכל המתעניין
15.30 קתדרא — ד"ר חיים פלט — "התכשרות של החלוצים הדתיים באירופה בין שתי מלחמות העולם"
16.05 זמנת הנוטרים
17.20 האוניברסיטה המשודרת — ערשות למתקדמים
18.06 מבתת ערב — חדי רחי ומסורת
19.05 שיעור בתנ"א
19.30 שירותים לשלים
22.05 לכל אדם כוכב — עם האסטרולוגית אילן פקר

רשת ב'

18.06 יש שאלות
18.51 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 במחול — פולקלור ועדות
22.05 צימוקים ושקדים — שירי געגועים לציון
23.05 ביננו לבין עצמנו

רשת ג'

18.06 קליבר — שבועון פופ
20.05 מופע רוק
22.05 מטלון — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים
17.00 יומן גלי צה"ל
17.30 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
19.05 זה יש
20.05 זה קוה — מגזין מוסיקה
21.00 מבט לחדשות
21.30 מבצעים לבולם
22.05 על הכביש ועל הביטאג
23.05 לילה לילה
23.55 שירה ומה — עם הפסיכולוג פרופ' יצחק לוין

שידורים קבועים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.10 הד שירים — מפגשים ישנים	08.05 חתול בסנדלים	06.11 בוקר לאשר	06.05 אוניברסיטה משודרת
08.05 חופה — עם בני הבית	09.05 ביקורתיות	07.05 שיר בוקר בוקר	06.30 מוקסים עין
09.05 הסיפר לא תם	10.10 כל צבעי הקשת	09.05 מה, כבר תשעה	07.07 שבע אפס שבע
09.30 מפגש	12.10 גל פתוח — תרשות ותצפיות	10.05 אנו הם התיכון	09.05 בוקרטוב ישראל — אילה בוקר
10.30 רדיו קל	13.00 בוצי היום	11.05 שעה עם מלאכי הוקיה	10.05 אותות עשר
11.10 שירים עבריים	14.06 יש עניין	12.06 רק מוסיקה	11.05 נבון לעכשיו
11.30 הסכלה הועת לכל	15.05 מוסף חדשות	13.05 רק ביתי הול	13.05 קפה רדיו; 13.55 יומן שלהבות
	16.05 שיר אהנו שיר	14.06 לי וקר — שיר והריבה	14.05 רדיודיוגי
	17.10 יומן כלכלה	15.05 הדש, חרש ומחודש	15.05 פגישה יומית
	17.30 על מספרים ואנשים	16.05 מוסיקה לעניין	16.05 ארבע אחרי הצהריים
		17.05 הבנה יזמית	17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — פירמידת הפחד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — השומר מבטנון 7.15, 9.30
אסתר — נעריה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מאנרנגו 11.15 בלילה
בן יהודה — ג'יפגס בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי 7.15, 9.30
גת — פעמים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — בעקבות אוצר הנילוס 7.15, 9.30
דרייב אין — מותן הולתא 7.15, 9.40 בלהט התשוקה 12.00
הוד — רמו 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — מרגלים שבאלה 5.00, 7.20, 9.40
חן 3 — שנת הדרקון 7.00, 9.40, השופפיה הרוחן 5.00
חן 4 — בואי בגן עדן 10.30, 13.00, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — תרגיל לרופאים מתחילים 10.30, 5.30, 7.30, 9.45
לימור — שיכרון חושים 7.15, 9.30
לב 1 — גברתי הנאמן 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — סיפורו של גלן מילר 1.30, 4.30, 7.15, 9.30
מוגרבי — שיגעון הנעורים 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — חיוך הנרי 7.30, 9.30, פרס לילה להבה בפסטיבל אבוהשוק
מקסים — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
מרכז התרבות הישראלית — "המוזה הישראלית" (בעברית) 10.00, 5.00, 10.00 (באנגלית) 9.00, 12.00, 6.00, 8.00 (בגרמנית) 7.00, הכבוד של פריצי 9.30
סטודיו — דאריל 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
פאר — הלומות מוקסים 7.15, 9.30
פריז — מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30, בליר האומה 11.30 בלילה
צוותא — חייל הלילה 8.00
צפון — אלף 7.00, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — לבב מאוהב 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.15, ביבולו אמריקאי 11.30
תל־אביב — מותן הולתא 4.30, 7.00, 9.30

כפר סבא

חן — תלמידה ומחשבלת 7.00, 9.15
עמל — ג'יפגס בסיבוב 5.00, 7.00, 9.15

נצרת עילית

שלום ברקוביץ — לילות לבנים 8.30

נס ציונה

נחמת — קוסמה 1 11.45

ירושלים

אדיסון — מותן הולתא 4.30, 7.00, 9.15
אור גיל — תרגיל לרופאים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
אוריון אור 1 — בעקבות אוצר הנילוס 4.30, 7.30, 9.30
אור 3 — צוחק מי שצוחק אחרון 4.30, 7.30, 9.30
אורנע — גברתי הנאמן 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון — הסיפור שלא נגמר 4.00, המנוק 2.00, 6.00, בית הזוויות 9.30, העולם לפי גרפ 12.00
בנייני האומה — הסיפור האמיתי 7.00, 9.15
הבירה — ג'יפגס בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
כפיר — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
מיטשל — שיכרון חושים 7.00, 9.15
סינמטק — קרטר נגד קרמר 7.00, הסטודנט (באולם הקטן) 7.00, איש הצרות (באולם הקטן) 9.00, פנישה: עיזות 9.30, שליחות קטלנית 12.00 וחצות
עדן — רמו 4.30, 7.00, 9.00
סמדר — בוור בי 9.15
רון — נעריה 4.30, 7.30, 9.30

רמת השרון

כוכב — בי"ס לאסירים מתחילים 4.00, 7.00, בדרי 11.30

רמת־גן גבעתיים

אלמוג — התפוז הכבוי 7.00, 9.30
אורדע — ג'יפגס בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — מרגלים שבאלה 5.00, 7.15, 9.30
הוד — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מקסים (כפר המכביה) — ראובן ראובן 7.00, 9.30
לילי — שיכרון חושים 7.15, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — שורת המקהלה 5.00, 7.20, 9.40
גן 2 — מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3 — פעמים במשך החיים 5.00, 7.30, 9.40
גן 4 — לבב מאוהב 7.20, 9.40, השופפיה הרוחן 5.00
רמת גן — רמו 7.15, 9.30
שביט — מותן הולתא 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — מותן הולתא 8.00
הוד — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
חן — נעריה 7.15, 9.15, אליבר מוויסט 4.30

נתניה

סטודיו — הכבוד של פריצי 7.00, 9.15, הסיפור שאינו נגמר 5.00, 11.00
שרון — סוניה הגרובה 5.00, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
אורלי — פעמיים במשך החיים 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — רמו 7.00, 9.15
ארמון — מי מפחד מהסבך מבלל 4.30, 6.45, 9.00
חן — גברתי הנאמן 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — ללילוה 9.30, הור המיטות של הביטלס — חצות
עצמון — שנת הדרקון 7.00, 9.15
עצמון — ג'יפגס בסיבוב 7.00, 9.15
פאר — מרגלים שבאלה 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המחודש — מסע עסקים של אבא 6.30, 9.00, פרנקנשטיין הצעיר 11.30
רון — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 6.45, 9.00
שביט — הסיפור האמיתי 7.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שורת המקהלה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — נעריה 4.30, 7.00, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — בשאלת כוות כסף 1 7.00, 9.15
בית העם — ג'יפגס בסיבוב 7.00, 9.15
היכל — מותן הולתא 9.15
קרבן — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
שביט — גברתי הנאמן 7.00, 9.15
סביר — צוחק מי שצוחק אחרון 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
היכל 2 — מותן הולתא 4.30, 7.00, 9.30
היכל 3 — שיכרון חושים 4.30, 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — ג'יפגס בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
תפארת — לבב מאוהב 7.15, 9.15
מלון דניאל — מילטרון 7.00, 9.30

חדרה

חדרה — תרגיל לתרגל מתחיל 4.30, 7.00, 9.15
חוף — תפילה למות 3.00, 9.15

חולון

ארמון — התפוח הכבוי 4.30, 7.00, מפשע הקולנוע של רוקי 11.30
מגדל — פעמיים במשך החיים 7.15, 9.30
סביון — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ג'יפגס בסיבוב 5.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אריזים — ג'יפגס בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
קולסאות — אינדיאנה ג'ונס 4.30, 7.15, 9.30